
2019 YILI
SPKr (II-14.1) SAYILI TEBLİĞE İSTİNADEN HAZIRLANMIŞ
YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK A. Ş.
MERDİVENKÖY MAHALLESİ, BORA SOKAK, NO:1, 34732 KADIKÖY/İSTANBUL

T: (+90 216) 468 50 50

F: (+90 216) 407 10 11

E: ir@gubretas.com.tr

**YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU**

**Engin Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebecilik
Mali Müşavirlik A.Ş.**
Abide-i Hürriyet Caddesi
Bolkan Center 211 C Kat 2
34381 Şişli / İstanbul, Turkey

T + 90 212 373 00 00
F + 90 212 291 76 01
www.gtturkey.com

Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi
Genel Kurulu'na

1) Sınırlı Olumlu Görüş

Gübre Fabrikaları TA.Ş. ("Şirket") ile bağlı ortaklığının ("Grup") 1 Ocak 2019-31 Aralık 2019 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, sınırlı olumlu görüşün dayanağı bölümünde belirtilen hususlar dışında, Yönetim Kurulu'nun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun Şirket'in durumu hakkında denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2) Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanağı

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, Şirket'in konsolide ettiği bağlı ortaklığı Razi Petrochemical Co.'nun ("Razi") yürürlükteki vergi kanunları gereği ihracat satışlarından kaynaklanan katma değer vergisi alacağı mevcuttur. Kısa vadeli diğer alacaklar hesabı içerisinde muhasebeleştirilen 120.587.913 TL (2.473 Milyon IRR) tutarındaki KDV alacağının tahsil edilmesi ve tahsilat zamanıyla ilgili belirsizlik mevcut olup, konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup konsolide finansal tabloları içerisinde konsolide edilen bağlı ortaklık Razi'nin stokları, 67.828.040 TL tutarında (IRR 1.351 Milyar karşılığı) yedek parça stoklarını içermektedir. Bu hususla ilgili olarak, 21.036.231 TL tutarındaki (419 Milyar IRR karşılığı) üretim maliyeti, satılan malın maliyetine yansıtılmıştır. Ancak Razi cari dönemde stok sisteminde bazı değişiklikler yapmıştır. Stok alımlarının 29.922.659 TL (596 Milyar IRR karşılığı) tutarındaki kısmı peşin ödenmiş giderlerde yer almış; yıl içerisindeki kullanımlar ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmemiş ve yabancı para cinsinden alımlar ve stok sistemi ve hesaplar arasındaki olması gereken kurlar üzerinden muhasebeleştirilmemiştir. Sayılan bu nedenlerden dolayı stoklar ve satılan malın maliyeti hesaplarının doğru gösteriminin sağlanması için ilgili hesaplarda düzeltmeler yapılması gerekmektedir. Rapor tarihi itibarıyla gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için sağlıklı veri temin edilememiştir.

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS'lere") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Diğer Husus

Grup'un 1 Ocak 2018-31 Aralık 2018 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporu başka bir bağımsız denetçi tarafından denetlenmiş ve 11 Mart 2019 tarihinde ilgili faaliyet raporunun uygunluğu hakkında sınırlı olumlu görüş verilmiştir.

4) Tam Set Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Şirket'in 1 Ocak 2019-31 Aralık 2019 hesap dönemine ilişkin tam set finansal tabloları hakkında 10 Mart 2020 tarihli denetçi raporumuzda sınırlı olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

5) Yönetim Kurulu'nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Şirket Yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ("TTK") 514 ve 516'ncı maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne ("Tebliğ") göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.
- Yıllık faaliyet raporunu; Şirket'in o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmak üzere hazırlar. Bu raporda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Şirket'in gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin Yönetim Kurulu'nun değerlendirmesi de raporda yer alır.
- Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:

-Faaliyet yılının sona ermesinden sonra Şirket'te meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
-Şirket'in araştırma ve geliştirme çalışmaları,
-Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, ayni ve nakdî imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim Kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

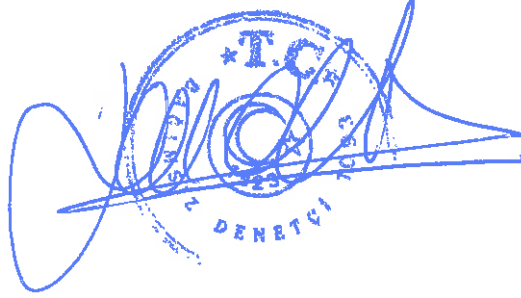
6) Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK hükümleri ve Tebliğ çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin yaptığı irdelemelerin, Şirket'in denetlenen finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgiler ve Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin yaptığı irdelemelerin finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Jale Akkaş'tır.

Engin Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik A.Ş.
Member Firm of Grant Thornton International

Jale Akkaş
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 10 Mart 2020

I. GENEL BİLGİLER	2
A. RAPORUN DÖNEMİ	2
B. TİCARET UNVANI	2
C. TİCARET SİCİL NUMARASI	2
D. İLETİŞİM BİLGİLERİ	2
E. ORGANİZASYON ŞEMASI	4
F. SERMAYE YAPISI	4
G. OY HAKLARI VE AZLIK HAKLARI	5
H. YÖNETİM KURULU ÜYELERİ	5
İ. ÜST YÖNETİM	6
J. PERSONEL BİLGİLERİ	8
II. 2019 YILI TÜRKİYE VE GLOBAL GÜBRE PİYASALARI	8
A. TESİSLERİMİZ İLE İLGİLİ BİLGİLER	11
B. ÜRETİM	13
C. SATIŞ VE ALIMLAR	14
D. YATIRIMLAR	15
III. ARAŞTIRMA GELİŞTİRME FAALİYETLERİ	16
IV. SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ	18
V. ŞİRKET FAALİYETLERİNE İLİŞKİN DİĞER GELİŞMELER	22
A. OLAĞAN VE OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULLAR VE KÂR PAYI DAĞITIMI	22
B. BAĞIŞ VE YARDIMLAR	22
C. İÇ DENETİM FAALİYETLERİ	22
D. ÖZEL VE KAMU DENETİMLERİ	23
E. İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ VE BAKİYELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER	23
F. ŞİRKET ALEYHİNDE AÇILAN DAVALAR VE DİĞER HUSUSLAR	23
G. BAĞLULUK RAPORU	23
H. BAĞLI ORTAKLIKLAR VE İŞTİRAKLER	24
VI. İRAN FAALİYETLERİ	24
A. ÜRETİM	24
B. SATIŞ	24
C. YATIRIMLAR	25
VII. İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI VE ETİK İLKELER	25
A. İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI	25
B. ETİK İLKELER VE ÇALIŞMA POLİTİKASI	26
VIII. RİSK YÖNETİMİ VE UNSURLARI	27
A. RİSK YÖNETİMİ	27
IX. YÖNETİM KURULU	28
A. YÖNETİM KURULU'NUN YAPISI VE OLUŞUMU	28
B. YÖNETİM KURULU'NUN FAALİYET ESASLARI	28
C. YÖNETİM KURULU TOPLANTILARININ ŞEKLİ	29
D. YÖNETİM KURULU KOMİTELERİNİN SAYI, YAPI VE BAĞIMSIZLIĞI	29
E. ŞİRKET'İN STRATEJİK HEDEFLERİ	33
F. YÖNETİM KURULUNA SAĞLANAN MALİ HAKLAR	34
X. GÜBRE SEKTÖRÜNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME VE HEDEFLERİMİZ	35
A. 2019 YILI DEĞERLENDİRMESİ	35
B. 2020 YILI TÜRKİYE GÜBRE SEKTÖRÜ VE GÜBRETAS'A İLİŞKİN BEKLENTİLER	35
XI. FİNANSAL DURUM VE HİSSE PERFORMANSI	37
A. FİNANSAL ORANLAR	37
B. KÂR PAYI HAKKI	37
C. HİSSE SENEDİ PERFORMANSIMIZ	38
XII. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	39
XIII. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU	40
KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI	40
XIV. SONUÇ	41
EK-1 – KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORU	42
EK-2 – KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU	50

I. GENEL BİLGİLER

A. RAPORUN DÖNEMİ

01.01.2019 - 31.12.2019

B. TİCARET UNVANI

Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi ("Gübretaş")

C. TİCARET SİCİL NUMARASI

Gübretaş, İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'nda 47535 sicil numarası ile kayıtlıdır.

D. İLETİŞİM BİLGİLERİ

GENEL MÜDÜRLÜK

Şirket merkezinin ticaret siciline kayıtlı adresi "İstanbul Kadıköy Bora Sk. Nida Kule Göztepe İşm. No.1 K.12 (Bölüm: 42, 45) K. 30 - 31"dir.

Şirket'e ait telefon, faks, e-posta ve internet adresi bilgileri ise aşağıdaki gibidir:

Tel: +90 (216) 468 50 50

Faks: +90 (216) 407 10 11

E-posta Adresi: gubretas@gubretas.com.tr

İnternet Adresi: www.gubretas.com.tr

Ayrıca Şirket'in tesisleri ve bölge müdürlüklerine ait iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır:

YARIMCA TESİSLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Atalar Mahallesi Hayat Sokak No: 30 41740 Körfez / KOCAELİ

Tel : +90 (262) 528 46 40

Faks : +90 (262) 528 21 31

İZMİR TESİSLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Fatih Mah. Atatürk Cad.No: 28 Aliğa / İZMİR

Tel : +90 (232) 627 91 59

Faks : +90 (232) 627 91 59

FOÇA TESİSLERİ

Adres : Bağarası Köyü Hacıveli Mh. Foça-İzmir Karayolu No: 401 Foça / İZMİR

Tel : +90 (232) 822 81 48

İSKENDERUN TESİSLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Sarıseki Mah. 12 Eylül Caddesi E-5 Karayolu Altı No: 1 İskenderun / HATAY

Tel : +90 (326) 656 22 88

Faks : +90 (326) 656 22 80

ANKARA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Emek Mah. Kazakistan Cad. (4. Cadde) No: 139 Çankaya/ANKARA

Tel : +90 (312) 212 75 75

Faks : +90 (312) 231 92 99

ANTALYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Kızıltoprak Mah. Aspendos Bulvarı, Çam Plaza, No:19 Daire:3 Muratpaşa/ANTALYA

Tel : +90 (242) 311 43 73 - 83

Faks : +90 (242) 311 43 93

DİYARBAKIR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Kayapınar Mah. Urfa Yolu 3. km DİYARBAKIR

Tel : +90 (412) 251 12 46 / +90 (412) 251 15 46

Faks : +90 (412) 251 18 55

İSKENDERUN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Adres: Sarıseki Mah. Atatürk Cad. No: 6 Sarıseki İskenderun/HATAY

Tel : +90 (326) 626 14 42 - 44 - 49

Faks : +90 (326) 626 14 50

İZMİR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Kırlar Mevkii Fatih Mah. Atatürk Cad. Helvacı - Aliğa / İZMİR

Tel : +90 (232) 627 91 59

Faks : +90 (232) 627 91 60

SAMSUN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Kamalı Mah. 4043 Sok. No.1/A Atakum / SAMSUN

Tel : +90 (362) 266 40 10

Faks : +90 (362) 266 68 25

ŞANLIURFA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Ulubağ Mh. Recep Tayyip Erdoğan Blv. Tarım Kredi St. No.305/5 Haliliye /ŞANLIURFA

Tel : +90 (414) 341 08 08

Faks : +90 (414) 381 08 10

TEKİRDAĞ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Adres : Turgut Mah. Ördeklidere Cad. No: 16/1 TEKİRDAĞ

Tel : +90 (282) 262 76 50 / +90 (282) 262 47 94

Faks : +90 (282) 262 98 51

E. ORGANİZASYON ŞEMASI**F. SERMAYE YAPISI**

Gübretas'ın kayıtlı sermayesi 31.12.2019 tarihi itibarıyla 1.000.000.000 ₺, çıkarılmış sermayesi ise 334.000.000 ₺'dir. Dönem içerisinde Şirket'in sermaye ve ortaklık yapısında herhangi bir değişiklik yaşanmamıştır.

Şirket'in imtiyazlı payı ve iktisap ettiği kendine ait payı bulunmamaktadır.

TTK 376. Madde kapsamında Şirket sermayesini kaybetmiş ya da borca batık durumda değildir.

Tablo 1 : SERMAYE YAPISI

Ortaklarımız	Hisse Tutarı-₺	Pay
Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği	253.684.606,88	75,95%
Diğer	80.315.393,12	24,05%
Toplam	334.000.000,00	100,00%

G. OY HAKLARI VE AZLIK HAKLARI

Gübretaş'ta oy hakkının kullanılmasını zorlaştırıcı uygulamalardan kaçınılmakta, tüm pay sahiplerine eşit, kolay ve uygun şekilde oy kullanımı imkânı sağlanmaktadır. Şirket'in imtiyazlı hisse senedi olmadığından imtiyazlı oy hakkı bulunmamaktadır.

Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre azlık hakları, TTK 411. Madde'de halka açık şirketler için öngörüldüğü şekilde "şirketin sermayesinin en az %5'ine sahip olan pay sahipleri"nce kullanılabilir. Azlık hissedarları yönetimde temsil edilmemektedir.

H. YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Görev	İsim	Görev Başlangıç Tarihi
Başkan	Fahrettin POYRAZ	19.12.2017
Başkan Vekili	Ahmet BAĞCI	03.05.2018
İcracı Üye	İbrahim YUMAKLI	28.10.2016
Üye	Mehmet TUNÇAK	03.05.2018
Üye	Selahattin KÜLCÜ	22.03.2019
Üye	Mehmet Okan ATEŞ	02.05.2019
Bağımsız Üye	Murat YAŞA	11.05.2017
Bağımsız Üye	Seyfullah ARSLANTÜRK	28.02.2018
Bağımsız Üye	Mehmet BULUT	30.03.2018

Dönem içinde ayrılan Yönetim Kurulu Üyeleri:

Görev	İsim	Görev Başlangıç Tarihi	Görev Bitiş Tarihi
Üye	Halim ALTUNKAL	03.05.2018	04.03.2019
Üye	Ramazan BİLGİÇ	03.05.2018	02.05.2019

Yönetim Kurulu üyeleri, Şirket Esas Sözleşmesi ve Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen yetkilere sahiptir. Şirket'in konsolide finansal tablolarınının 30 no'lu dipnotunda Yönetim Kurulu üyeleri ve üst yönetime sağlanan haklara ilişkin bilgi verilmektedir.

İ. ÜST YÖNETİM

Görev	İsim	Görev Başlangıç Tarihi
Genel Müdür	İbrahim YUMAKLI	28.10.2016
Genel Müdür Yardımcısı - İşletme ve Yatırımlar	Dr. Mahmut KARAMAN	04.02.2015
Genel Müdür Yardımcısı -Tedarik Zinciri	Mesud ŞENKARDEŞLER	30.09.2016
Genel Müdür Yardımcısı -Finans	Ahmet Levent SERTTAŞ	24.09.2018

Bilanço dönemi sonrası ayrılan üst düzey yöneticiler:

Görev	İsim	Görev Başlangıç Tarihi	Görev Bitiş Tarihi
Genel Müdür Yardımcısı - Satış ve Pazarlama	Metin ÖZYÜREK	10.07.2017	25.02.2020

Şirket Üst Yönetimi

İbrahim YUMAKLI – Genel Müdür

Yönetici

Yükseköğrenimini 1992 yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümünde tamamladı.

İş hayatına 1993 yılında Marshall Boya A.Ş.'de ithalat işlemleri uzmanı olarak başlayan YUMAKLI, 2011 yılına kadar Akzo Nobel Türkiye bünyesinde bulunan Marshall Boya A.Ş. ile bağlı grup şirketlerinin mali bölümlerinde yöneticilik yaptı. 2011 yılında Aljazeera Türkiye'de çalışmaya başladı. 2012-2015 yılları arasında Aljazeera Türkiye'nin sahip olduğu Cine5 TV kanalını yönetti. Ocak-Ekim 2016 tarihleri arasında Anadolu Ajansı Uluslararası Operasyonlar Direktörü olarak görev yaptı.

Ekim 2016'dan itibaren Genel Müdür Vekili ve İcracı Yönetim Kurulu Üyesi olarak Gübretaş'ta göreve başlayan İbrahim YUMAKLI, 5 Mayıs 2017'de Genel Müdürlük görevine atandı.

Dr. Mahmut KARAMAN – Genel Müdür Yardımcısı

Ph. D Makine Mühendisi, MBA - Yönetici

1969 yılında İstanbul'da doğdu. 1990 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümünden mezun oldu. Kontrol sistemleri alanında master ve doktora derecelerini ABD'de 1997 yılında tamamladı. İşletme yüksek lisansını Colorado Üniversitesi Boulder,

Leeds School of Business'tan 2007 yılında aldı. 1998-2008 yılları arasında dünyanın lider harddisk üreticisi Seagate Technology firmasında kontrol sistemleri, Ar-Ge ve tasarım çalışmaları yaptı. Aynı dönemde Denver'daki Colorado Üniversitesi ve Denver Üniversitesi'nde yüksek lisans düzeyinde kontrol dersleri de verdi. 2008-2013 yılları arasında sırasıyla Türk Hava Yolları ve Katar Hava Yolları'nda Gelir Yönetimi Başkanlığı görevlerinde bulundu. 2013-2015 yılları arasında Yıldız Teknoloji Geliştirme Bölgesi Genel Müdürü olarak görev yaptıktan sonra 4 Şubat 2015 tarihi itibarıyla Gübretaş'ta İşletme ve Yatırımlar'dan sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevine başladı.

Mesud ŞENKARDEŞLER – Genel Müdür Yardımcısı

Yönetici

1981 yılında Sakarya'da doğdu. 2003 yılında Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun olmuştur. Aynı yıl kariyerine Petlas A.Ş.'de İhracat Uzmanı olarak başlamıştır. Satış, pazarlama, ürün yönetimi, saha satış koordinasyonu ve ithalat-ihracat operasyonları gibi ana fonksiyonlarda uzmanlaşmıştır. 2005-2006 yılları arasında Tyco Sağlık A.Ş.'de Marmara Bölgesi'nden sorumlu ürün uzmanı olarak çalışmış; 2007-2011 yılları arasında ise Ototronik Otomotiv ve Enerji A.Ş.'de Süreç-İş Geliştirme ve Şebeke Yönetim Danışmanlığı görevini yürütmüştür. Ardından 2011-2015 yılları arasında GFK Türkiye'de Otomotiv, Enerji ve Finans Sektör Yöneticisi; 1 yıl kadar ise Kıdemli Danışman olarak görev yapmıştır. 2015-2016 yılları arasında Barem Araştırma'da Kıdemli Müdür olarak çalışmıştır.

2016 yılında Gübretaş'ta Dış Ticaret Müdürü olarak göreve başlayan Mesud ŞENKARDEŞLER, Tedarik Zinciri Genel Müdür Yardımcılığı görevine 28.10.2016 tarihinde atanmıştır.

Ahmet Levent SERTTAŞ - Genel Müdür Yardımcısı

MSc, SMMM - Yönetici

Ahmet Levent SERTTAŞ'ın Boğaziçi Üniversitesi'nden işletme alanında lisans ve London Business School'dan finans alanında master derecesi bulunmaktadır. SERTTAŞ serbest muhasebeci mali müşavirdir. 1996 yılında Arthur Andersen denetim bölümünde kariyerine başladıktan sonra finansal denetim ve finansal raporlama alanlarında Arthur Andersen ve Ernst&Young İstanbul, Johannesburg, Londra ve Abu Dhabi ofislerinde çalışmıştır. Ardından

Abu Dhabi’de IPIC Genel Müdür danışmanlığı, Kuala Lumpur’da Uluslararası İslami Likit Yönetimi şirketine ve İstanbul’da Topyalı Toyo Çelik A.Ş.’de kurucu CFO olarak görev yapmıştır. Gübretaş’taki görevine finanstan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak 2018 yılında başlamıştır.

J. PERSONEL BİLGİLERİ

2019 yılı içerisinde personel durumumuzda meydana gelen değişiklikleri gösteren tablo aşağıda sunulmuştur:

Tablo 2 : Personel Durumu

PERSONEL	31/12/2019	31/12/2018	Değişim
Genel Müdürlük	105	107	(1,87%)
Yarımcı Tesisleri	331	330	0,30%
Bölge Müdürlükleri	133	131	1,53%
TOPLAM	569	568	0,18%

Toplu İş Sözleşmesi

Gübretaş ile Petrol-İş Sendikası arasındaki 07.06.2017 tarihinde yapılan toplu iş sözleşmesinin süresi 31.12.2018 tarihinde sona ermiştir. 06.02.2019 tarihinde taraflar arasında başlayan ve 2019 ile 2020 yıllarını kapsayan yeni toplu iş sözleşmesi müzakereleri 24.05.2019 tarihinde anlaşma ile sonuçlanmıştır.

Eğitim Faaliyetlerimiz

Şirket 2019 yılında çalışanlarının mesleki ve kişisel gelişimine katkıda bulunmak amacıyla eğitim faaliyetlerine devam etmiştir. 2019 yılı içerisinde toplam 656 çalışmamızın katılımı ile 12.102 saat eğitim gerçekleştirilmiştir.

II. 2019 YILI TÜRKİYE VE GLOBAL GÜBRE PİYASALARI

Türkiye, kimyevi gübre üretiminde kullanılan hammadde kaynaklarına sahip değildir. Doğalgaz, fosfat kayası, potasyum tuzları gibi ana girdilerin yaklaşık % 95’i dış pazarlardan temin edilmektedir. Dışa bağımlılık nedeniyle uluslararası pazar koşulları ile döviz kurları ve gübre ve gübre hammadde fiyatlarındaki değişimler sektörümüz için önem arz etmektedir.

Azot bazlı gübre ve gübre hammaddelerinin tedarikleri ağırlıklı olarak Karadeniz havzasından, fosfat bazlı gübre ve gübre hammaddelerinin tedarikleri ise ağırlıklı olarak Kuzey Afrika havzasından gerçekleştirilmektedir. Bu sebeple Şirket, Türkiye pazarında fiyatlandırma kararlarını genellikle bu bölgelerde oluşan fiyatlara ve TL'nin ABD doları karşısındaki değerine göre şekillendirmektedir.

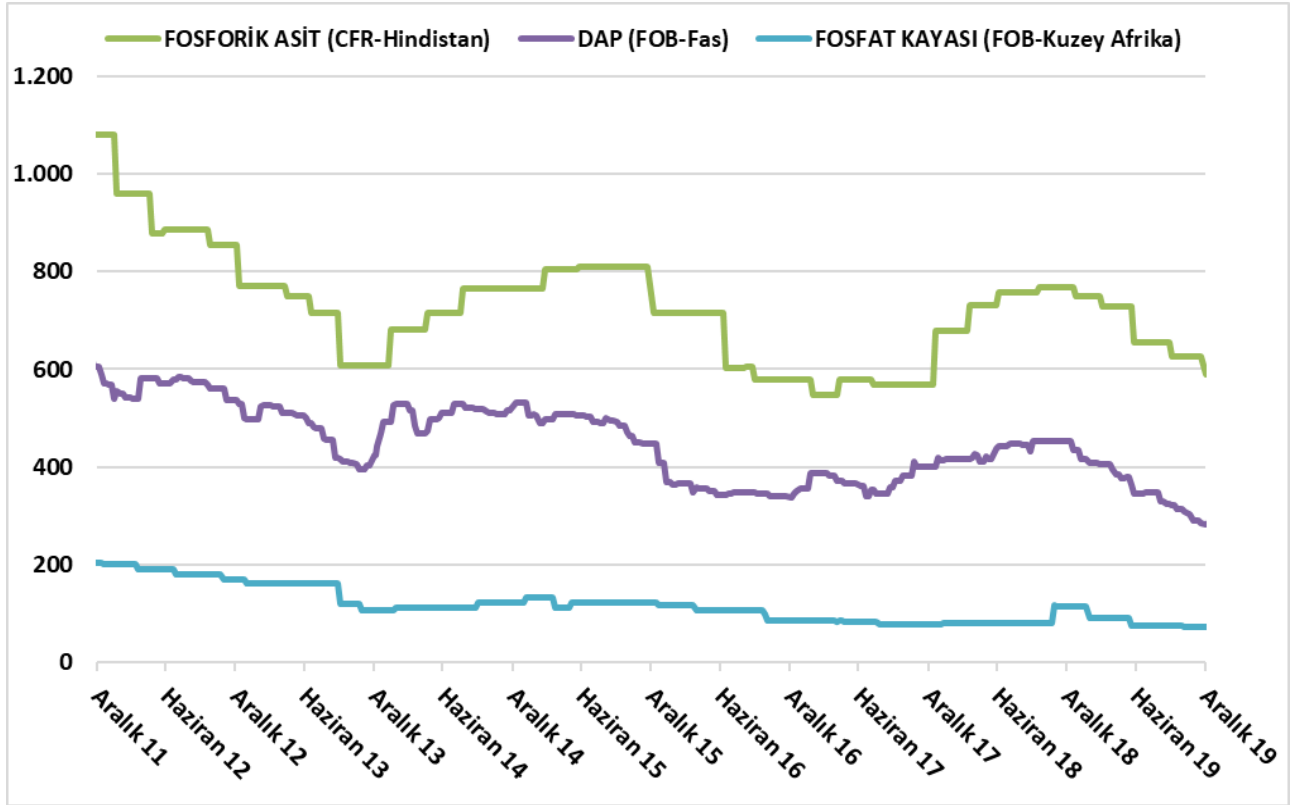
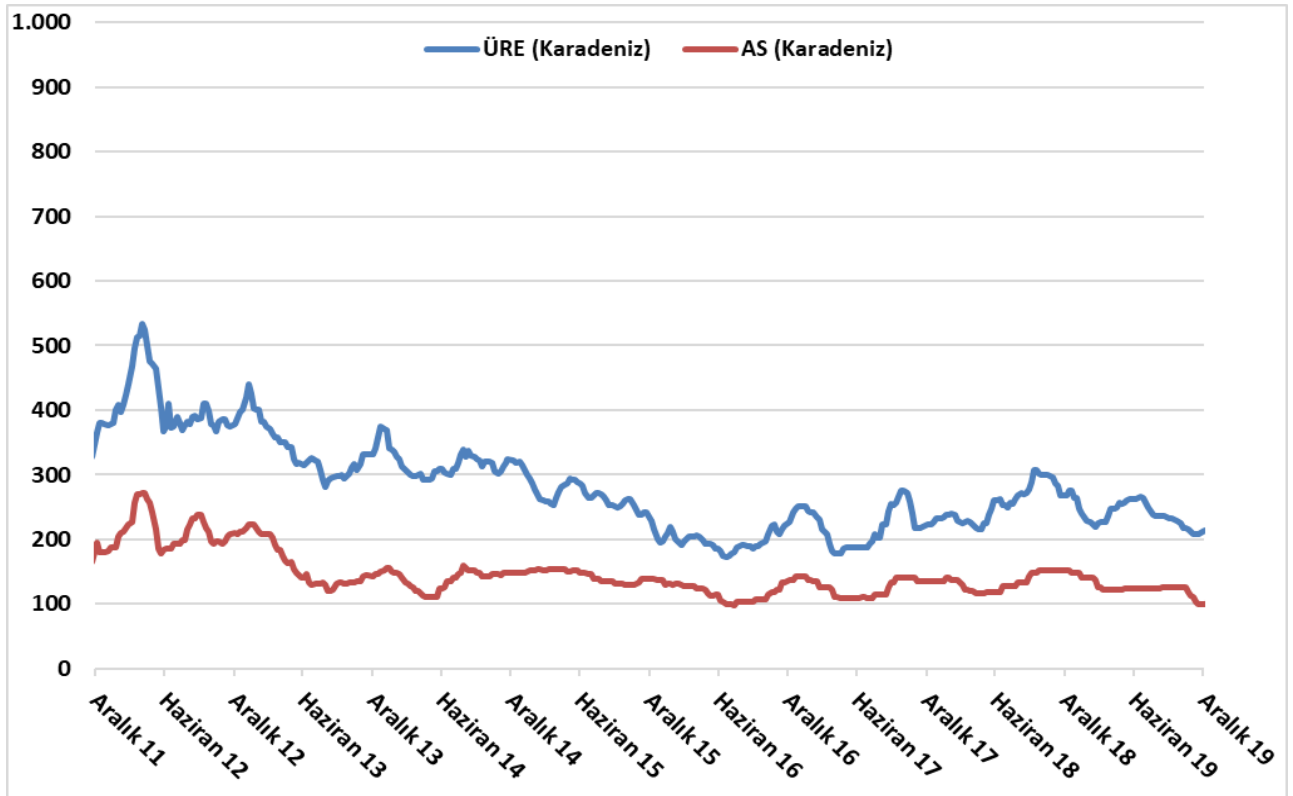
2019 yılı içerisinde ticaret savaşları ve küresel ekonomik yavaşlamaya bağlı olarak gübre ve hammadde fiyatlarında ciddi gerileme yaşanmıştır. Bu duruma ABD Doları/Türk Lirası kurunun görece sakin seyri de eklenince yurtiçi gübre fiyatları düşüş göstermiştir. Bu durum üreticiler arası fiyat rekabeti yaşanmasına neden olmuştur. Sonuç olarak pazar fiyatlarındaki düşüş trendinin süreceğini düşünen alıcılar taleplerini erteleme yoluna gitmiştir.

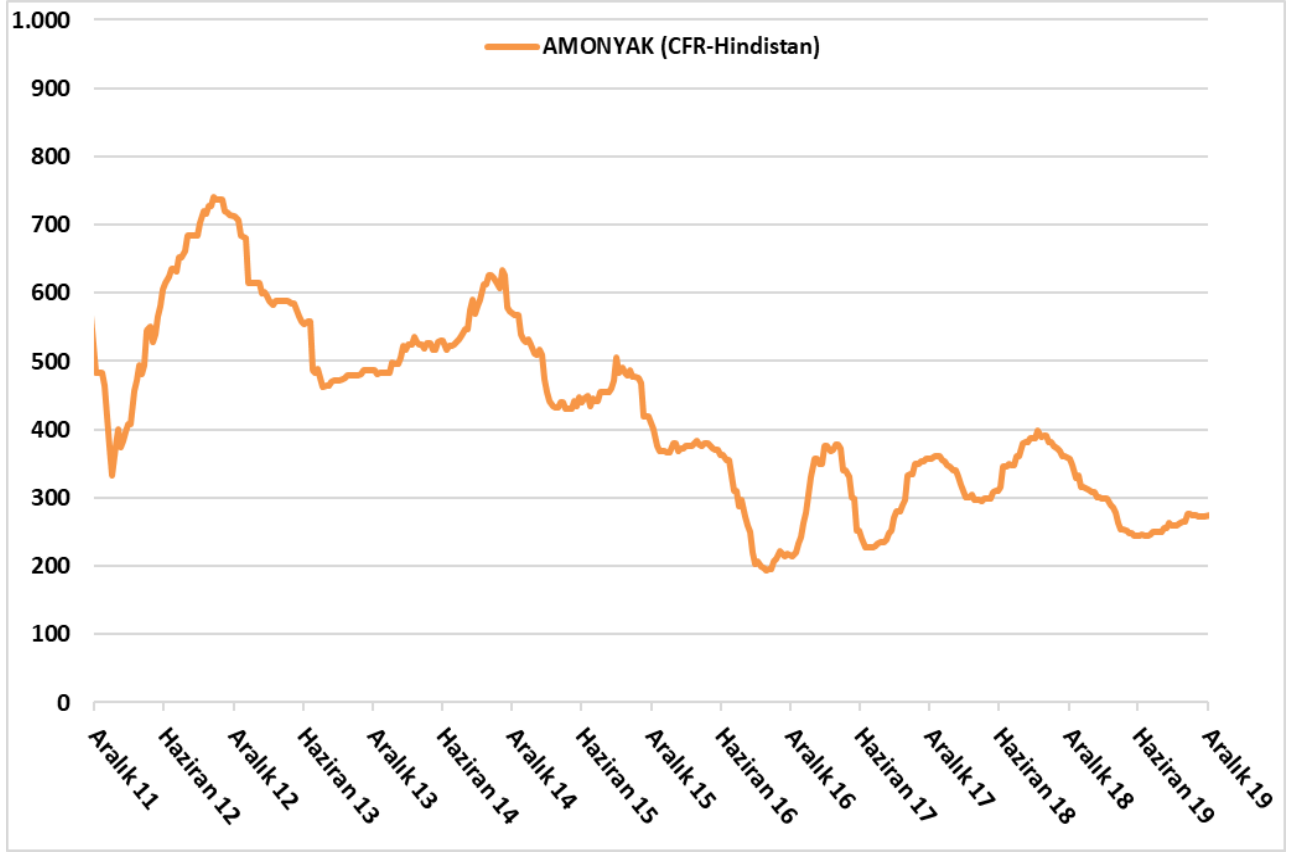
Öte yandan 2019 yılı Türkiye ekonomisinde normalleşme sürecinin yaşandığı bir yıl olmuştur. Kredi maliyetlerinin düşmesi ve krediye erişim imkânlarının artması, tarımsal ürün fiyatlarındaki dengelenme gibi unsurlar tarım üreticisinin alım gücünü bir önceki yıla göre artırmaya neden olmuştur.

2019 yılında dünya piyasalarındaki önemli ürünlerin fiyat hareketlerine baktığımızda ise Karadeniz bölgesi Amonyak fiyatlarının yıllık ortalama %18 düşüş gösterdiği gözlenmiştir. Global piyasalardaki bir diğer önemli gösterge fiyatlardan biri olan Hindistan bölgesi Amonyak fiyatlarında ise 2019 yılı içerisinde ağırlıklı olarak aşağı yönlü bir hareket gözlenmiştir. Hindistan bölgesi Amonyak fiyatları, yılın 4. çeyreğinden itibaren artış trendine girmesine rağmen, yıllık ortalama %20 düşüşle 2019 yılını geride bırakmıştır.

Azotlu gübreler grubunun bir diğer önemli ürünü olan Üre ürününün Orta Doğu bölgesi fiyatları 2019 yılı boyunca inişli çıkışlı bir seyir izlemiştir. 4. çeyrekle birlikte aşağı yönlü bir seyir izleyen Üre, yılı 221 \$/ton (FOB) seviyelerinden kapatmıştır.

Dünya piyasaları için diğer bir önem arz eden ürün grubu olan fosfatlı gübrelerden birisi olan DAP ürünü, 2019 yılı genelinde düşüş trendini devam ettirmiştir.

Grafik 1 : GLOBAL PAZARLARDAKİ GÜBRE FİYATLARI-USD/TON

Grafik 2 : GLOBAL PAZARLARDAKİ GÜBRE FİYATLARI-FOB USD/TON

Grafik 3 : GLOBAL PAZARLARDAKİ GÜBRE FİYATLARI-CFR USD/TON

Gübretaş Türkiye'nin kimyevi gübre sektöründe faaliyet gösteren ilk ve öncü firmasıdır. Şirket'in satışlarının önemli bir kısmı bağlı ortaklığı olduğu Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği ("TKK") aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Türkiye genelinde 8 bölge satış müdürlüğü bulunmaktadır. Gübretaş yaklaşık 2.800 satış noktası ile (bayi ve kooperatif toplamı) Türkiye'nin tarımsal üretim yapılan her bölgesinde satış yapmaktadır.

A. TESİSLERİMİZ İLE İLGİLİ BİLGİLER

Gübretaş tesis, depo ve idari binalardan oluşan, 179.106 m²'si kapalı alan olmak üzere toplam 426.556 m²'lik gayrimenkul varlığına sahiptir.

Gübretaş, Yarımca Tesisleri 985.000 ton/yıl kimyevi gübre, İzmir Tesisleri 100.000 ton/yıl sıvı ve toz gübre kapasitesi olmak üzere toplam 1.085.000 ton/yıl üretim kapasitesine sahiptir.

Gübretaş'a ait depoların toplam kapasitesi 450.000 tondur.

Tablo 3 : GAYRİMENKULLER

Yönetim	Kapalı Alan m ²	Depolar	Kapalı Alan m ²
Genel Müdürlük	2.700	Kocaeli Yarımca Deposu	22.381
Yarımca Tesisleri - Ofis	2.410	Samsun Tekkeköy OSB Deposu	6.211
İzmir Tesisleri - Ofis	570	Samsun Kamalı Deposu	15.775
Ankara Bölge - Ofis	120	Kocaeli Köseköy Deposu	6.424
İskenderun Bölge- Ofis	447	İzmir Helvacı Deposu	21.896
Samsun - Tekkeköy OSB Ofis	210	İskenderun Akçay Deposu	10.923
Samsun - Kamalı Ofis	426	İskenderun Sarıseki Deposu	35.512
Toplam	6.883	Tekirdağ Deposu	7.189
Üretim Tesisleri	Kapalı Alan m ²	İzmir Foça Deposu	2.200
Kocaeli Yarımca Tesisleri	23.616	Toplam	128.511
İskenderun Tesisleri	15.581	Eski Genel Müdürlük Binası	1.590
İzmir Tesisleri	2.525	Genel Toplam	179.106
Foça Tesisleri	400		
Toplam	42.122		

Tablo 4 : GÜBRETAS GÜBRE ÜRETİM VE DEPOLAMA KAPASİTESİ-TON

Yarımca Tesisleri	Kapasite-Ton	Bölge	Kapasite-Ton
TSP	185.000	İskenderun Depoları	150.000
NPK 1A (Kompoze Gübre)	250.000	İzmir Depoları	100.000
NPK 1B (Kompoze Gübre)	250.000	Samsun Depoları	100.000
NPK 2 (Kompoze Gübre)	300.000	Yarımca Depoları	55.000
Toplam	985.000	Tekirdağ Depoları	30.000
İzmir Tesisleri	Kapasite-Ton	İzmir Sıvı Deposu	15.000
Sıvı ve Toz Gübre	100.000	Toplam	450.000
Genel Toplam	1.085.000		

B. ÜRETİM

Gübretas 2019 yılında 449.346 ton kompoze, 90.880 ton azotlu ve 45.200 ton fosfatlı gübre olmak üzere toplam 585.426 ton katı gübre üretmiştir. Ayrıca 26.197 ton sıvı ve toz gübre üretimi gerçekleştirmiştir.

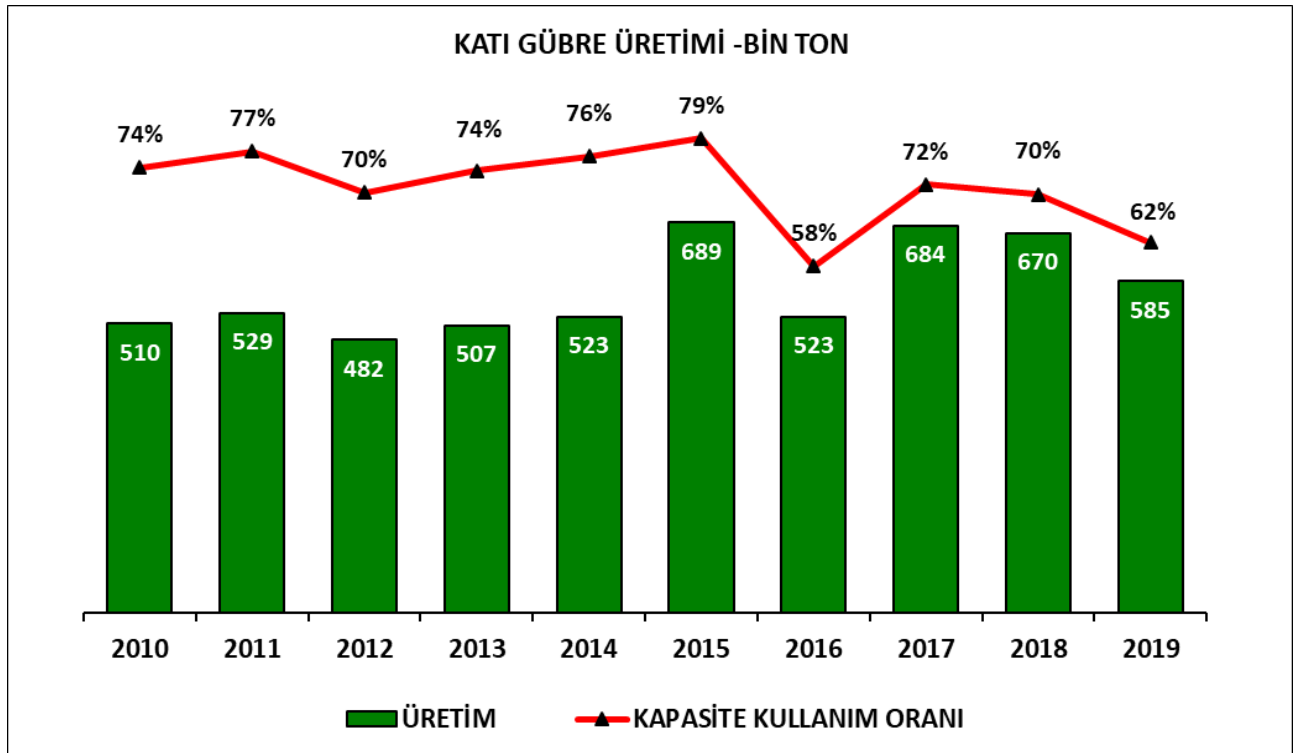
Katı gübre üretimi 2019 yılında 2018 yılına göre %12,64 düşüş; sıvı ve toz gübre üretimi ise %23,04 artış göstermiştir. Toplam üretim ise %11,54 gerilemiştir.

2019 yılında kapasite kullanım oranı %62 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5 : ÜRÜN BAZINDA ÜRETİM MİKTARLARI-TON

Ürün	2019	2018	Değişim
Katı Gübre	585.426	670.130	(12,64%)
Sıvı ve Toz Gübre	26.197	21.292	23,04%
GENEL TOPLAM	611.623	691.422	(11,54%)

Grafik 4 –YILLAR İTİBARIYLA ÜRETİM MİKTARLARI VE KAPASİTE KULLANIM ORANLARI

C. SATIŞ VE ALIMLAR

Gübretaş 2019 yılında 1.654.813 ton katı (2018: 1.672.635 ton), 47.758 ton sıvı ve toz gübre (2018: 41.542 ton) satışı gerçekleştirmiştir.

Şirket'in katı gübre satışları 2019 yılında geçen yılın aynı dönemine göre %1,07 düşüş göstermiştir.

2018 yılında 1.594.167 ton alım yapılırken 2019'da bu miktar %10,30 artarak 1.758.387 ton olmuştur. 2018 yılında 27.168 ton ihracat yapılırken 2019 yılında 36.960 ton ihracat gerçekleştirilmiştir.

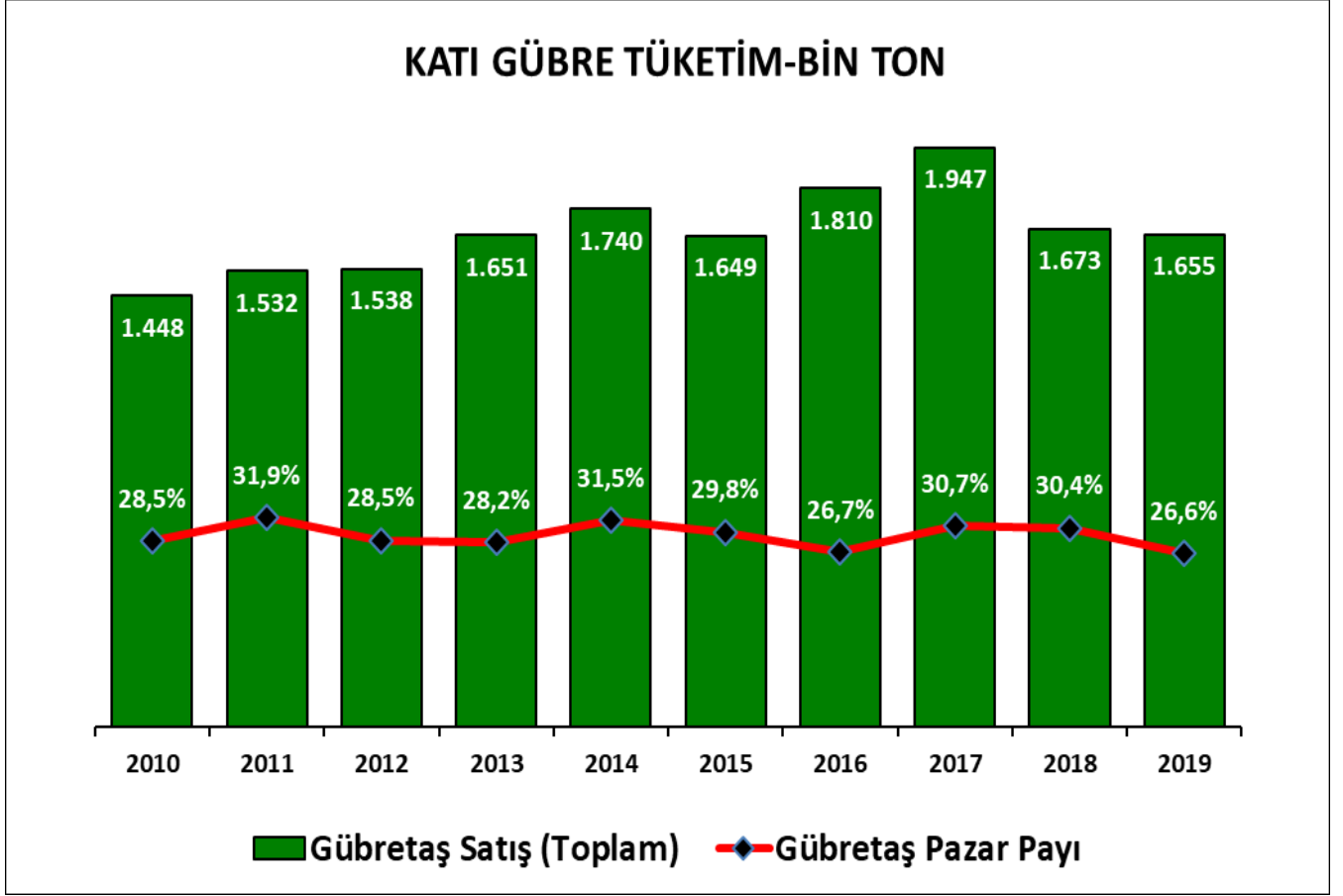
Tablo 6 : TEDARİK BİLGİLERİ-TON

	2019	2018	Değişim
Hammadde	520.919	609.425	(14,52%)
Ticari Mal	1.237.468	984.742	25,66%
Toplam Alımlar	1.758.387	1.594.167	10,30%

Tablo 7 : ÜRÜN GRUPLARINA GÖRE SATIŞLAR-TON

Katı Kimyevi Gübreler	2019	2018	Değişim
Kompoze	617.874	656.584	(5,90%)
Azotlu	843.618	819.594	2,93%
Fosfatlı ve Diğer	193.322	196.457	(1,60%)
Katı Gübre Toplamı	1.654.813	1.672.635	(1,07%)
Sıvı ve Toz Gübre	47.758	41.542	14,96%
Genel Toplam	1.702.571	1.714.177	(0,68%)

Grafik 5 –YILLAR İTİBARIYLA SATIŞ MİKTARLARI VE PAZAR PAYLARI

D. YATIRIMLAR

Gübretas, Türkiye faaliyetlerinde 2019 yılı içinde 94.201.716 ₺ (2018: 57.503.480 ₺) yatırım harcaması gerçekleşmiştir.

2020 yılı içerisinde Şirket'in yatırım faaliyetleri aşağıdaki çalışmalar kapsamında devam etmekte olup, ilgili yatırımların en kısa sürede hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

- Yarımca tesislerinde başlanan liman dolgu projesinin birinci fazının bu yıl içerisinde tamamlanması
- Kocaeli fabrikasının depo ve tank kapasitesini arttırma çalışması
- İskenderun depo çatı üzeri güneş paneli – elektrik üretimi yatırımı

Yatırımlarda teşviklerden yararlanma durumu

T.C. Ticaret Bakanlığı'nca 110061 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi'nin tamamlama vizesi 20/09/2018 tarihinde yapılmıştır. Sabit yatırım tutarı 290.369.160 ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Yatırımlardan yararlanılacak destek unsurları 2018 yılı için Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi Oranı (%100), Yatırıma Katkı Oranı (%40) ve KDV istisnasından oluşmaktadır. 2018 yılında ikiz NPK tesisleri ve amonyak tankının inşa edilmesi süreçlerinde Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden ve KDV istisnasından yararlanılmıştır.

Şirket tarafından T.C. Ticaret Bakanlığı'na yapılan 26 Mart 2018 tarih ve 38928 sayılı başvuruya istinaden 16 Mayıs 2018 tarih ve 136984 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi 26.03.2021 tarihine kadar geçerlidir ve 84.000.000 ₺ tutarındaki sabit kıymet yatırımını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları Vergi İndirimi Oranı (%70), Yatırıma Katkı Oranı (%30) ve KDV istisnasından oluşmaktadır. 2018 yılında İskenderun Tesisleri Modernizasyonu süreçlerinde KDV istisnasından yararlanılmıştır.

Şirket tarafından T.C. Ticaret Bakanlığı'na yapılan 26 Mart 2018 tarih ve 38927 sayılı başvuruya istinaden 11 Haziran 2018 tarih ve 137850 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi 26.03.2022 tarihine kadar geçerlidir ve 235.000.000 ₺ tutarındaki sabit kıymet yatırımını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları Vergi İndirimi Oranı (%50), Yatırıma Katkı Oranı (%25), Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği ve KDV istisnasından oluşmaktadır.

8 Mayıs 2018 tarihinde T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayıyla Gübretaş Yarımca Tesisleri'nde Ar-Ge Merkezi kurulmuştur. Gübretaş, bu kapsamda Ar-Ge ve tasarım indirimi, gelir vergisi stopaj teşviki, sigorta primi işveren payı desteği, damga vergisi istisnası ve temel bilimler alanlarından (matematik, fizik, kimya, biyoloji) mezun personel için sağlanan ek nakdi desteklerden yararlanmaktadır.

III. ARAŞTIRMA GELİŞTİRME FAALİYETLERİ

A. TÜRKİYE TOPRAK VERİMLİLİĞİ HARİTASI

"Türkiye Toprak Verimliliği Haritası Projesi" çalışmaları devam etmektedir. Bu projede ülke topraklarının verimlilik değerleri haritasının oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, mevcut nitelik ve nicelik bilgileri, konumsal verilerle sınıflandırılarak harita programı vasıtasıyla konumlar altındaki alt alanlara veriler şeklinde girilmektedir. Bugüne kadar GPS

ile konum tayini yapılarak alınan toplam 11.941 noktanın analizi yapılmıştır. Çiftçilerden gelen toprak örneklerinde analizler yapılarak ve gübreleme önerilerini de içeren raporlar arazi sahiplerine ulaştırılmaktadır.

B. KALİTE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

Alanında uzman, yetişmiş insan kaynağı, donanımlı laboratuvar altyapısı ile Türk çiftçisine sunulan tüm gübre ve özel ürünlerin en iyi kalitede olması için kalite geliştirme çalışmaları artarak devam etmektedir.

İzmit Yarımca Laboratuvarı Türkak tarafından yapılan denetimlerin ardından 17025 ISO/EN Kalite Belgesi'ni yenilemiştir. İzmir ve İskenderun Laboratuvarları analiz kapsamı genişletilerek çalışmalarına devam etmektedirler.

C. ÜRÜN GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

2018 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayı ile Yarımca Tesisleri bünyesinde Ar-Ge Merkezi kurulmuştur. Bu merkezle yerli ve milli kaynakları azami düzeyde kullanarak yeni nesil bitki besleme ürünlerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede kamu kurumları ve üniversitelerle işbirliği modelleri de kullanılarak, ülkenin ve üreticilerin ihtiyaç duyduğu ürünlere daha kolay ulaşılmasını sağlayacak çözümlerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Ar-Ge Merkezi'nin kurulduğu ilk yıl olan 2018'de Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü ("TAGEM")'ne sunulan Ar-Ge projesi kabul edilmiş ve 36 ay boyunca kamu destekli olarak yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Proje ortakları arasında Konya Selçuk Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi ile 6 farklı bölgedeki tarımsal araştırma enstitüleri bulunmaktadır.

2019 yılında kamu-sanayi-üniversite işbirliklerini artırmak ve ortaya çıkacak sinerjiyle yenilikçi ürünler geliştirmek amacıyla TÜBİTAK TEYDEB 1501 proje başvurusu yapılmıştır.

Gebze Teknik Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü ile yürütülmekte olan üniversite-sanayi işbirliğinin daha da geliştirilmesi amacıyla sanayi doktora programı olan TÜBİTAK 2244'e başvurulmuştur.

Gebze Teknik Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü ile birlikte ortak Ar-Ge serası kurulumu için gerekli izinler alınmış olup yüklenici inşaat firması ile anlaşma sağlanmıştır.

Toprak numunelerinde biyolojik analizlerin yapılabilmesi ve yenilikçi ürünlerin geliştirilmesi amacıyla Ar-Ge Merkezi bünyesinde mikrobiyoloji laboratuvarı alt yapısı kurulmuştur.

Avrupa Birliği ("AB") araştırma-geliştirme fonu desteklerinden faydalanmak ve çokuluslu ortaklarla proje geliştirilmesi amacıyla AB proje başvuru hazırlıkları tamamlanmıştır.

8. Ulusal Bitki Besleme ve Gübre Kongresi'nde Gübretaş Ar-Ge Merkezi Toprak Verimliliği Haritasının İç Anadolu Bölgesi kısmı sözlü bildiri sunmuştur. Aynı çalışma "Mediterranean Agricultural Sciences" isimli bilimsel dergide akademik makale olarak yayınlanmıştır.

D. YERLİ ÜRÜNE DESTEK

Gübretaş kimyevi gübre üretiminde yerli girdilerin daha fazla kullanılmasına yönelik Ar-Ge çalışmalarını yıllardır sürdürmektedir. Gübretaş bu hedef doğrultusunda Türkiye'nin önemli yeraltı zenginliklerinden bor elementini içeren bitki besleme ürünlerinin sayısını artırmaktadır. Gübretaş'ın Türkiye'nin toprak yapısı ve bitkilerin besin maddesi ihtiyacını dikkate alarak geliştirdiği **ALTIN ÇİÇEK-S, SÜPER PANCAR-S, ÇOTANAK FERTİL** ve **SÜPER ÇOTANAK** gibi bitkiye ve bölgeye özel taban gübreleri bor elementi katkılı olarak üretilmektedir. Bunların yanı sıra Gübretaş'ın ürün portföyünde **DERMİN, BOR, BOR-8, COMBİ, COMBİ PLUS** ve **MİCRO** gibi bitkilerin damlama sulama ve yapraktan beslenmesinde kullanılan farklı oranlarda bor içeren ürünler de yer almaktadır.

IV. SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

A. TÜRKİYE TOPRAK VERİMLİLİĞİ HARİTASI PROJESİ

Gübretaş 2005 yılında tarımsal üretimde verimliliğin artırılmasında büyük rolü bulunan toprak analizinin önemini anlatmak için bir sosyal sorumluluk projesi başlatmıştır. Bu projeye tarım alanlarının verimlilik haritasını da oluşturmayı amaçlayan Gübretaş projeyi tamamıyla Şirket imkânlarıyla gerçekleştirmektedir.

Gübretaş'ın yaklaşık on beş yıldır yürüttüğü Türkiye Toprak Verimliliği Haritası Projesi'nin temel amaçları şunlardır:

1. Türkiye'nin coğrafi bölgelere göre makro ve mikro besin elementi düzeyindeki verimlilik haritasını çıkartarak, tarımsal üretimin geleceği için bir veri tabanı oluşturmak ve bu alanda yapılacak çalışmalara kaynak oluşturmak,
2. Başta TKK ortakları olmak üzere tüm çiftçilerin bilinçli gübre kullanımını sağlamak ve numune alınan arazilerin gübre desenlerini belirlemek,

3. Çiftçilerin arazilerinde toprak yapısı ile ilgili sorunlar varsa bunları tespit ederek, analiz sonuçlarına göre oluşturulan önerileri çiftçilere bildirerek sorunların çözümlerine ve verimlilik artışına katkı sağlamak,
4. Elde edilen verilere göre bitkiye ve bölgeye özel gübre formülleri geliştirmek,
5. Gübretaş'ın bu proje kapsamında yaptığı çalışmaların sonuçlarını, daha sonra T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı ve üniversitelerin bu alanda yaptıkları çalışmalarla birleştirerek ülke tarımı ile ilgili büyük bir veri tabanı oluşumuna katkı sağlamak ve
6. Bu proje ile birlikte en az 10 bin önder çiftçiyi; toprak analizi, gübre ve gübreleme teknikleri ve bilinçli tarımsal üretim konularında uygulamalı olarak eğitmek.

B. GÜBRETAS EĞİTİM BURSUSU

Tarım sektöründe nitelikli insan gücünü desteklemek amacıyla 2007 yılından beri lisans düzeyindeki öğrenciler için verilen Gübretaş Eğitim Bursu'nun kapsamı 2017 yılından itibaren genişletilmiştir. Artık ziraat fakültelerinde lisansüstü eğitim gören belli sayıda tezli yüksek lisans ve doktora öğrencisi de bu yıldan itibaren burstan yararlanmaya başlamıştır. Bu kapsamda 2019-2020 eğitim yılı itibariyle Türkiye genelindeki toplam 36 ziraat fakültesinde lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi gören ihtiyaç sahibi çiftçi çocuklarına eğitim dönemi boyunca burs desteği sağlanmaktadır.

Başlangıcından bu yana 400'den fazla ziraat fakültesi öğrencisinin yararlandığı bu projede, hâlihazırda yaklaşık 137 lisans ve lisansüstü ziraat fakültesi öğrencisine burs verilmektedir.

C. BİLİNÇLENDİRME FAALİYETLERİ

GÜBRETAS, Türkiye'nin her noktasında "**Bilinçli tarımsal üretimi yaygınlaştırarak topraklarımıza bereket katmak**" misyonundan hareketle bitki besleme alanında üreticilere ve ziraat mühendislerine yönelik eğitim toplantıları düzenlemektedir. Eğitim toplantılarında üreticiler, dengeli gübrelemenin temel ilkeleri, bitki besleme teknikleri ve toprak analizi konularında bilgilendirilmektedir. Bu eğitim faaliyetleri tarımsal üreticilerin dünya pazarlarında rekabet edebileceği yüksek verimli ve üstün kaliteli ürünler yetiştirmesi, başta gübre olmak üzere girdi maliyetlerini optimize ederek karlılığını artırması amaçlarını taşımaktadır. Gübretaş ve TTK iş birliği ile 2019 yılında **1.447** çiftçi toplantısı, **62** geniş katılımlı bilgilendirme toplantısı düzenleyerek bu doğrultuda yıl boyunca yürüttüğü programlarda toplam **40.180** üretici ve ziraat mühendisine hizmet vermiştir.

D. ARAZİDE DANIŞMANLIK

Gübretaş'ın üreticiler için bilimsel yöntemlere göre hazırlanmış bitki besleme programlarının uygulanmasına yönelik arazide danışmanlık hizmetleri arasında **"Bitki besleme reçetesi oluşturma"** önemli bir yer tutmaktadır. Bu kapsamda uzman ziraat mühendislerimiz arazileri gözlemleyerek üreticiye özel bitki besleme önerisinde bulunmaktadır. 2019 yılında **3.468** arazi çalışması ve reçetelendirme faaliyeti yapılarak üreticilerimize destek olunmuş ve bilinçli bitki beslemenin yaygınlaştırılmasına katkı sağlanmıştır.

E. TARIMSAL DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

Gübretaş, yüz yüze danışmanlık hizmetlerinin yanı sıra mobil iletişim kanalları üzerinden de üreticilere ulaşmaktadır. **Telefon bağlantısı, WhatsApp danışma hattı ve EGP mobil uygulama** ile üreticiler diledikleri yerden ve istedikleri zamanda Gübretaş uzman ziraat mühendislerinden tarımsal üretimle ilgili destek alabilmektedir.

F. ÜRETİCİ DANIŞMA HATLARI

Üreticiler, (0850) 811 50 50 numaralı telefon hattını arayarak ya da 0532 135 72 72 no'lu WhatsApp danışma hattı üzerinden mesaj göndererek uzman ziraat mühendislerimize bitki besleme alanındaki sorularını iletip anlık cevap alabilmektedir. Danışma hatları sayesinde üreticiler tarladan, bağdan, bahçeden arayarak anlık olarak tarımsal üretim sorunlarını çözme, bilgi paylaşma, ürün ve hizmetlerle ilgili bilgi alma imkânına sahiptir. 2019 yılında danışma hatları üzerinden **6.539** üretici, uzman ziraat mühendislerimiz tarafından bilgilendirilmiştir.

G. EGP MOBİL UYGULAMASI

Bitki besleme alanındaki 68 yıllık tecrübesi ile ziraat mühendisleri ve üreticilere rehberlik eden Gübretaş'ın bu alandaki mobil uygulaması EGP'nin ("Etkili Gübreleme Programı") yeni sürümü 2019 yılı içerisinde yayınlanmıştır. Çok sayıda geliştirme ile zenginleştirilen yeni sürümde; tarımsal üretimle ilgili video galeri, konum temelli hava durumu gösterimi, hobi tarımı için bitki besleme programı, kayıtlı kullanıcılar için anlık bildirim gibi özellikler yer almaktadır. EGP uygulamasının ikinci versiyonunda sunulan **"Uzmana Sor"** özelliği ise üreticilere anlık mesajlaşmanın yanı sıra anlık fotoğraf gönderme imkânı da sağlamaktadır.

Ücretsiz olan bu uygulama ile üreticiler Türkiye’de tarımı yapılan 50’den fazla tarımsal bitkinin besleme programı, gübre kullanım zamanı, yöntemi ve doz bilgilerini cep telefonlarından takip edebilmektedir.

H. MODEL ÜRETİM ALANLARI

Gübretaş, üreticilerin yüksek verimli ve üstün kaliteli ürün yetiştirmesi amacıyla bilimsel metotlara göre bitki besleme yapılan **“Model üretim alanları”** oluşturmaktadır. Model arazilerde gübreleme programları toprak analizi sonuçlarına göre belirlenmektedir. Önder üreticiler ile birlikte yönetilen model alanlarda optimum gübre tüketimi ile en yüksek verime ulaşılması hedeflenmektedir. Böylece gereğinden fazla gübre tüketiminin önüne geçilerek kaynak israfını önlemeye ve en değerli doğal kaynaklardan birisi olan topraklarımızı korumaya çalışılmaktadır. Model tarlalar/bahçeler üretim döneminde uzman mühendisler tarafından sürekli kontrol edilmekte ve elde edilen sonuçlar düzenlenen tarla günleri ile bölgedeki üreticilerle paylaşılmaktadır. Model arazilerde kullanılan bitki besleme programları; Gübretaş tarafından **“Etkili Gübreleme Programları”** adıyla dokümana dönüştürülerek çeşitli iletişim mecraları üzerinden tüm çiftçilere ulaştırılmaktadır. 2019 yılında, ayçiçeği, pamuk, fındık, mısır, şeker pancarı, patates, kabak çekirdeği ve zeytin gibi 14 bitki 30 model alanda deneme üretimi faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

İ. BİLİNÇLİ ÜRETİCİ FİMLERİ

Geniş kitlelere ürünlerimizin ve hizmetlerimizin tanıtımını yapmak için **“Bilinçli Üretici”** ve **“Bitki Beslemenin Püf Noktaları”** konsepti altında filmler hazırlanmıştır.

Bu filmler birçok mecrada (Youtube, Twitter, Instagram, Facebook, EGP, Gübretaş kurumsal web sitesi vb.) üreticilerin erişimine açılmıştır. Filmlerin içerisine Gübretaş ürünleri yerleştirilmiş ve yalın bir anlatımla eğitici amacından uzaklaşmadan ürünlerin tanıtımı yapılmıştır.

Önemli bir kanal olan önder üreticiler ile yapılan video röportajlara ise **“Bilinçli Üretici Anlatıyor”** konsepti ile EGP video galeri ve Gübretaş Youtube kanalından erişilebilmektedir. Gübretaş’ın önder üreticilerin gözünden anlatıldığı röportaj serilerinde çiftçilerin ürün deneyimleri, verim ve kalite hakkındaki görüşlerine de yer verilmektedir.

V. ŞİRKET FAALİYETLERİNE İLİŞKİN DİĞER GELİŞMELER

A. OLAĞAN VE OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULLAR VE KÂR PAYI DAĞITIMI

2018 yılı hesap dönemine ait 67. Olağan Genel Kurul Toplantısı 2 Mayıs 2019 Perşembe günü gerçekleştirilmiş olup, detaylar kurumsal yönetim bilgi formu dokümanında sunulmuştur. Dönem içerisinde Olağanüstü Genel Kurul toplantısı yapılmamıştır.

Gübretaş, Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği uyarınca hazırlanan Kâr Dağıtım Politikası çerçevesinde kâr dağıtımını yapmaktadır.

Gübretaş, Şirket menfaatlerini de göz önünde bulundurarak hissedarlarına azami oranda kâr payı dağıtılmasını prensip olarak benimsemektedir. Şirket'in kâr payı dağıtımında imtiyazlı hakları yoktur. Kâr payı dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak kâr payı dağıtılır.

Kâr payının hangi tarihlerde ve ne şekilde verileceği Şirket Esas Sözleşmesi'nin 31. Maddesi'ne göre Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine Genel Kurul tarafından kararlaştırılır.

2019 yılı içerisinde kâr payı dağıtımını gerçekleştirilmemiş olup, son 5 yıl içerisinde 1 ₺ nominal değerli paya ödenen nakit kâr payı oranlarımız (brüt) Tablo 8'de sunulmuştur:

Tablo 8 : YILLAR İTİBARIYLA HİSSE BAŞINA KÂR DAĞITIM ORANI

2019	2018	2017	2016	2015
-	-	-	-	% 10

B. BAĞIŞ VE YARDIMLAR

"Gübretaş Eğitim Bursu" kapsamında, Gübretaş 2019 yılında toplam 683.100-₺ burs ödemesi gerçekleştirmiştir. Şirket ayrıca çeşitli kamu ve eğitim kurumlarına 198.409-₺ yardımda bulunmuş olup, söz konusu bağış ve yardımların toplam tutarı 881.509-₺ olmuştur.

C. İÇ DENETİM FAALİYETLERİ

Şirket'in Genel Müdürü'ne bağlı olarak çalışmalarını sürdüren İç Denetim Müdürlüğü; Genel Müdürlük, tesisler ve bölge müdürlüklerinde belirli dönemlerde gerçekleştirilen işlemlerin yasal mevzuata, Şirket vizyon, misyon, hedef, strateji, genel amaç, prosedür, ve talimatlarına uygunluğunu tespit etmektedir. Bu çalışmalar esnasında bilginin güvenilirliği

ve doğruluğu, Şirket politikalarına, planlara, prosedürlere, yönetmeliklere ve yasalara uygunluğu, varlıkların korunması, kaynakların tutumlu ve verimli kullanımı, faaliyetler ve programlar için belirlenen amaçların gerçekleştirilmesi, hataların nedenleri, düzeltici önlemleri, faaliyetlerin verimliliği, etkinliği ve sonuç olarak Şirket'in faaliyetlerini bir bütün olarak denetlemekte ve denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunarak hazırlanan denetim raporlarını üst yönetime sunmaktadır.

D. ÖZEL VE KAMU DENETİMLERİ

Gübretaş konsolide finansal tablolarının bağımsız denetimi yanında, kurumlar vergisi beyannamesi tam tasdik hizmeti de almaktadır.

E. İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ VE BAKİYELERİNE İLİŞKİN BİLGİLER

1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların 30 no'lu dipnotunda detay bilgi verilmiştir.

F. ŞİRKET ALEYHİNDE AÇILAN DAVALAR VE DİĞER HUSUSLAR

Konsolide finansal tabloların 8 ve 16 numaralı dipnotlarında, Grup ve karşı taraflarca açılmış davaların konuları, son durumları ve konsolide finansal tablolar üzerindeki etkileri açıklanmıştır.

Mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle Şirket ve yöneticileri hakkında uygulanan herhangi bir idari veya adli yaptırım bulunmamaktadır.

G. BAĞLILIK RAPORU

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 199. Maddesi gereğince Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan 01.01.2019-31.12.2019 hesap dönemine ait "Bağlılık Raporu" sonucu aşağıda sunulmuştur:

"Gübretaş'ın hâkim ortağı Ankara Ticaret Sicili Müdürlüğü'ne 35791 numarası ile kayıtlı, Yukarı Bahçelievler Mahallesi Wilhem Thomsen Caddesi No:7 Çankaya Ankara adresinde mukim Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği olup,

- ❖ *geçmiş faaliyet yılında hâkim ortakla, hâkim ortağın bağlı ortaklıkları, hâkim ortağın yönlendirmesiyle onun ya da ona bağlı bir ortaklığın yararına Şirket'in yaptığı herhangi bir hukuki işlemin bulunmadığı ve*

❖ *geçmiş faaliyet yılında hâkim ortağın ya da ona bağlı bir ortaklığın yararına alınan veya alınmasından kaçınılan herhangi bir önlemin bulunmadığı,*

sonucuna ulaşılmıştır.”

H. BAĞLI ORTAKLIKLAR VE İŞTİRAKLER

1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların 1 no’lu dipnotunda bağlı ortaklık ve iştiraklerimize ilişkin detay bilgilere yer verilmiştir.

VI. İRAN FAALİYETLERİ

A. ÜRETİM

877.000 m² alan üzerine kurulu olan Razi Petrochemical Co. (Razi) 3.515.000 ton/yıl üretim kapasitesine sahiptir. Fosforik asit üretim ve satışı gerçekleştiren bağlı ortaklığı Arya Phosphoric Jonoub Co.’nun (Arya) 126.000 ton/yıl kapasitesi ile birlikte İran tesislerimizin toplam kapasitesi 3.641.000 ton/yıl’a ulaşmaktadır.

Razi ve Arya tarafından 2019 yılında 1.645.907 ton (2018: 1.850.906 ton) muhtelif cinslerde mamül üretilmiş ve kapasite kullanım oranı % 45,20 (2018: % 50,84) olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 9 : İRAN FAALİYETLERİ ÜRETİM-TON

Ürün	2019	2018	Değişim	Kapasite	2019 KKO
Amonyak	745.729	870.638	-14,35%	1.336.000	55,82%
Üre	449.678	399.032	12,69%	594.000	75,70%
Kükürt	222.117	250.142	-11,20%	508.000	43,72%
Sülfürik Asit	151.071	226.799	-33,39%	627.000	24,09%
Fosforik Asit	40.778	55.617	-26,68%	126.000	32,36%
DAP	36.534	48.678	-24,95%	450.000	8,12%
Toplam	1.645.907	1.850.906	-11,08%	3.641.000	45,20%

B. SATIŞ

Razi tarafından satılan ürünlerin fiyatları genel olarak Ortadoğu havzasında oluşan fiyatlara göre şekillenmektedir. Kârlılık seviyeleri ürün fiyatlarındaki artış azalışlara paralel hareket etmektedir.

Razi ve bağlı ortaklıkları tarafından 2019 yılında 1.433.114 ton (2018: 1.504.379 ton) ürün satılarak 1.859.297.848₺ (2018: 1.990.946.875 ₺) hasılat elde edilmiştir.

Razi'de üretim ve satış rakamları arasında oluşan fark, Razi'nin tam entegre üretim yapısı sebebiyle özellikle amonyak ve kükürt ürünlerinin bir kısmının ara mamül olarak kullanılmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 10 : İRAN FAALİYETLERİ SATIŞ-TON

ÜRÜN	2019	2018	Değişim
Mamül	1.071.324	1.374.487	-22,06%
Üre	438.906	427.575	2,65%
Amonyak	426.231	655.611	-34,99%
Kükürt	165.302	156.106	5,89%
Sülfürik Asit	17.653	54.036	-67,33%
Fosforik Asit	16.703	31.604	-47,15%
DAP	6.529	49.555	-86,82%
Emtia	361.790	129.891	178,53%
Üre	160.339	94.951	68,86%
Amonyak	157.451	-	-
Amonyum Sülfat	44.000	34.940	25,93%
Toplam	1.433.114	1.504.379	-4,74%

C. YATIRIMLAR

İran tesislerinde, verimlilik artışına dönük yatırımlar ve renovasyon yatırımları gerçekleştirilmiştir. İran tesislerinde 2019 yılı içinde 35.203.287 ₺ (2018: 9.774.848 ₺) yatırım harcaması yapılmıştır.

VII. İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI VE ETİK İLKELER

A. İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI

En önemli varlığını insan kaynağı olarak gören, sürdürülebilir büyümesini çalışanlarının yetkinliklerinde ve gelişiminde bulan Gübretaş, çalışanlarını seçerken ve işe yerleştirirken, etnik köken, dil, din, cinsiyet ve siyasi düşünce ayrımı gözetmemektedir. Şirket adil yaklaşım, etkin iletişim ve çözüm odaklı davranış temelinde hareket ederek, takım çalışmasına uygun, idealist ve yeniliklere açık insanlar bulmayı hedeflemektedir. Değerlendirme yaparken; objektif başarı kriterleri ve kurum kültürü rehber edinilmektedir.

Çalışanları ilgilendirecek olan kararlar alınmadan önce; çalışanlar ve çalışan temsilcileriyle görüş alışverişinde bulunmak ilkesi benimsenmiştir.

İş sağlığı güvenliği ve çevre kalite sistemleri doğrultusunda; sürekli iyileştirme ve organizasyonel gelişim çalışmaları yapılmaktadır. Organizasyonel gelişim çalışmaları sonucunda; değişen ve gelişen Şirket faaliyetlerine göre görev tanımları ve süreç akışları düzenlenmektedir.

Şirket çalışanları, yatay ve dikey kariyer için çaba göstermeye teşvik edilirken, gerekli fiziki, sosyal ve psikolojik ortam hazırlanmaktadır. Çalışanların göstermiş olduğu çaba maddi ve manevi olarak ödüllendirilmektedir.

Bugünün ihtiyaçlarını karşılayan ve yarına hazırlıklı olmayı sağlayacak yöntem ve tekniklerle; çalışanların bilgi, birikim ve donanım eksikliklerinin giderilmesi için gerekli adımlar atılmaktadır. Bütçe beklentileri ve Şirket stratejileri doğrultusunda birim hedefleri düzenlenir ve bu hedeflere ulaşabilmek için ihtiyaç analizleri Şirket tarafından yapılır. İhtiyaç analiz sonuçlarına göre; eğitim ve kişisel gelişim faaliyetleri planlanmakta ve bu faaliyetler hayata geçirilmektedir.

B. ETİK İLKELER VE ÇALIŞMA POLİTİKASI

Gübretas bünyesinde etik ilkeler; uyulması ya da kaçınılması gereken ve özü “dürüstlük” olan davranışlar bütününe ifade etmekte olup, Şirket’in etik ilkeler kapsamında dikkat etmiş olduğu tüm hususlar “**Gübretas Etik İlkeler ve Çalışma Politikası**” altında toplanmıştır.

Şirket Etik İlkeleri’nin temel amacı yönetmeliklerin, prosedürlerin, talimatların, standartların, kanunların ve düzenlemelerin her türlü tutum ve davranışlarla ilgili yol gösterici olamayabileceği durumlarda iş etiği/iş ahlâkı konusunda ortak bir kurum kültürü oluşturmak; bu konudaki bilinci, duyarlılığı ve farkındalığı yükseltmektir.

Bu çerçevede Şirket çalışanlarından ve tedarikçilerinden, bu politika öncülüğünde hareket etmeleri beklenmektedir. Bu ilkeler kapsamında Gübretas her türlü ayrımcılığı, fiziksel ve psikolojik şiddeti reddetmektedir.

Şirket Etik İlke ve Çalışma Politikası’na uygun olmayan davranışların tespiti için etik.bildirim@gubretas.com.tr adresli e-posta ve 0216 468 50 55 no’lu telefon hattı üzerinden etik ihlali bildirim kanalları oluşturulmuştur. Şirket, aykırı davranış sergileyen kişiler için ilgili kurulu ve kişileri harekete geçirerek derhal karar almakta, bu kararlar

uygulanmakta ve Şirket tarafından ihlal bildirimini yapanlar sonuç ile ilgili bilgilendirilmektedir.

VIII. RİSK YÖNETİMİ VE UNSURLARI

C. RİSK YÖNETİMİ

Şirket'in varlığını ve gelişimini olumsuz yönde etkileyebilecek risklerin erken teşhisi, değerlendirilmesi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve risklerin yönetilmesine ilişkin çalışmalar Risk, Süreç ve Kalite Yönetimi Müdürlüğü'nün koordinasyonunda yürütülmektedir. Bu bağlamda Kurumsal Risk Yönetiminin etkinliğini artırmak için "Risk Yönetimi Politikası" belirlenmiş ve Şirket genelinde yayınlanmıştır. Şirket genelinde riskler politika dokümanında belirlenen finansal, stratejik, operasyonel ve diğer riskler olmak üzere dört kategoride takip edilmektedir. Finansal riskler kategorisinde kur riski, likidite riski, fiyat riski, vadesi geçmiş alacakların tahsili yer almaktadır. Stratejik riskler kategorisinde yatırımlar ve bağlı ortaklıklarla ilgili gelişmeler takip edilmektedir. Operasyonel riskler kategorisinde Şirket faaliyetlerinden kaynaklanabilecek riskler ve diğer riskler kategorisinde ise mevzuata uyum, doğal felaketlerden kaynaklanabilecek riskler izlenmektedir. Şirket'in faaliyetlerini olumlu ya da olumsuz yönde etkileme potansiyeli olan riskler, risk sorumlularıyla sürekli değerlendirilmekte ve risk yönetimine ilişkin aylık bazda raporlar üretilmektedir. Risk iştahı ve risk toleransı çerçevesinde; her bir kararın, riskin olasılığı ve etkisi üzerindeki tesirini değerlendirmek, maliyetini ve faydasını dikkate almak suretiyle kontroller ve gerektiğinde eylem planları hazırlanarak uygulamaya geçirilmektedir. Şirket yöneticileri yukarıda belirtilen kategorilerde bütün risklerin olumsuz etkilerinin azaltılması ve fırsatların değerlendirilmesi konusunda gerekli önlemleri almaktadırlar. Ticaretini yaptığı son ürünlerin ve üretimde kullanacağı hammaddelerin tamamına yakını yurtdışından tedarik eden Şirket, bu bağımlılık sebebi ile kurlardaki ve emtia fiyatlarındaki değişikliklerden etkilenmektedir. Kur değişimlerine karşı koruyucu türev işlemler (hedging) yolu ile risklerin minimize edilmesine çalışılmaktadır. Şirket ihtiyaçları ve piyasa koşulları göz önünde bulundurularak uygun vade ve şartlarda borçlanma gerçekleştirilmektedir. Küresel piyasalarda yaşanan politik, ekonomik ve iklim değişikliği gibi faktörlerin etkisiyle hammadde ve emtia fiyatlarında zaman zaman değişimler görülmektedir. Fiyat riskinin minimize edilmesi için piyasalar yakından takip edilmekte ve satın alma işlemlerinin uygun koşullarda yapılmasına çalışılmaktadır. Alacakların tümü teminat altında olmasına karşın, likidite koşulları da göz önünde bulundurularak tahsili konusunda çaba sarf edilmektedir. Şirket'in büyüme ve verimliliğine katkıda bulunması öngörülen yatırımlar fizibilite çalışmaları

sonrasında uygulamaya alınmakta ve yurtdışı yatırımlara ilişkin gelişmeler de yakından takip edilmektedir.

Tedarik, depolama, üretim ve taşıma süreçlerinde yaşanabilecek riskler operasyonel kapsamda değerlendirilmektedir. Yurtiçi yatırımlar ile depolama kapasitemizin artırılması, üretim tesislerinin daha verimli hale gelmesi hedeflenmektedir. Yine tedarik ve lojistik süreçlerimizin yakından takibi ile burada oluşabilecek aksaklıkların önlenmesine ve gerektiği takdirde hızla aksiyon alınmasına çalışılmaktadır. Mevzuata uyum konusunda Şirket Hukuk Müşavirliği'nin de desteğiyle faaliyetlere ilişkin kanuni gereklilikler ilgili birimler tarafından sürekli takip edilmekte getirilen düzenlemelere/değişikliklere ivedilikle reaksiyon gösterilmektedir. Yine diğer riskler kategorisinde yer alan doğal felaketlerin oluşturacağı tehlike unsurları için özellikle tesislerde sürekli iyileştirmeler yapılarak İSG, çevre ve kamu sağlığı için gerekli önlemler alınmaktadır.

“Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi” geliştirme çalışmaları bağlamında finansal kategorideki risklere ilişkin yazılım çalışması tamamlanarak modül uygulamaya alınmıştır. Diğer taraftan risklerin minimize edilmesi ve daha etkin yönetimi için Şirket genelindeki süreçler düzenli olarak gözden geçirilerek performans kriterleri oluşturulmakta ve **“Kalite Yönetimi Sistemi”** kapsamında çalışmalar dokümante edilmektedir.

IX. YÖNETİM KURULU

A. YÖNETİM KURULU'NUN YAPISI VE OLUŞUMU

Yönetim Kurulu, Genel Kurul Toplantıları'nda Esas Sözleşme, TTK ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde seçilir. Yönetim Kurulu, TTK ve SPK mevzuatı çerçevesinde görevlerini ifa ederler.

B. YÖNETİM KURULU'NUN FAALİYET ESASLARI

Yönetim Kurulu, faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürütür. Yönetim Kurulu, Riskin Erken Saptanması Komitesi aracılığıyla her iki ayda bir Şirket'in risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin etkinliğini gözden geçirir. İç denetim sisteminin işleyişi ve etkinliği hakkında faaliyet raporunda bilgi verilir. Yönetim Kurulu başkanı ile icra başkanı/genel müdürün yetkileri Şirket Esas Sözleşmesi'nde net bir biçimde ayrıştırılmamakla beraber Şirket'te hiç kimse tek başına sınırsız karar verme yetkisi ile donatılmamıştır. Yönetim Kurulu, Şirket ile pay sahipleri arasında etkin iletişimin

sağlanmasında, yaşanabilecek anlaşmazlıkların giderilmesinde ve çözüme ulaştırılmasında öncü rol oynamakta olup bu amaca yönelik olarak Kurumsal Yönetim Komitesi ve Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Birimi ile yakın işbirliği içerisinde hareket etmektedir.

Yönetim Kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile Şirket'te sebep olabilecekleri zararlar sigorta ettirilmiştir.

C. YÖNETİM KURULU TOPLANTILARININ ŞEKLİ

Yönetim Kurulu toplantıları ve karar nisabı Esas Sözleşme, TTK ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılır. Şirket'te Yönetim Kurulu toplantılarına ilişkin çalışmaları yürütmek ve Yönetim Kurulu üyelerine hizmet vermek üzere genel müdüre bağlı GM Ofis birimi oluşturulmuştur. Şirket içindeki birimler konularıyla ilgili ihtiyaç duyulan kararlar için önerilerini hazırlayarak Genel Müdürlük onayını aldıktan sonra GM Ofis'e iletirler. Bu önerilerle ilgili gündem oluşturularak Yönetim Kurulu toplantısına davet yazısıyla birlikte Yönetim Kurulu başkanlığına ulaştırılır. Yönetim Kurulu davet yazısı ve gündemi Yönetim Kurulu başkanının onayıyla Yönetim Kurulu üyelerine iletir. Toplantıdan sonra alınan kararlar Yönetim Kurulu üyelerine ve ilgili birimlere gönderilir. Yıl içinde 12 adet Yönetim Kurulu toplantısı yapılmıştır.

Yönetim Kurulu üyelerinin ağırlıklı oy hakkı ve olumsuz veto hakkı yoktur. Yönetim Kurulu'nda kararlar oy çokluğuyla alınmakta olup Yönetim Kurulu üyeleri tarafından yöneltilen sorular ve açıklanan görüşler karar zaptına geçirilmektedir. Yönetim Kurulu üyeleri prensip olarak her toplantıya katılır. Yönetim Kurulu düzenli olarak ve Esas Sözleşme hükümleri çerçevesinde en az ayda bir defa ve gerekli görülen hallerde bu süreye bağlı kalmaksızın toplanır.

D. YÖNETİM KURULU KOMİTELERİNİN SAYI, YAPI VE BAĞIMSIZLIĞI

Yönetim Kurulu, Şirket'in içinde bulunduğu durum ve gereksinimlere uygun olarak, görev ve sorumluluklarını sağlıklı bir biçimde yerine getirebilmek amacıyla TTK, Şirket Esas Sözleşmesi ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda Denetimden Sorumlu Komite, Kurumsal Yönetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi'nden oluşmuştur. Yönetim Kurulu yapılanması gereği Aday Gösterme Göstermesi ve Ücret Komitesi'nin görevleri Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmektedir.

Denetimden Sorumlu Komite

Adı Soyadı	Ünvan	Görev
Mehmet BULUT	Komite Başkanı	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Seyfullah ARSLANTÜRK	Komite Üyesi	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Murat YAŞA	Komite Üyesi	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Komite, Yönetim Kurulu'nda görev alan üç bağımsız üyeden oluşmaktadır. Komite Başkanlığı görevini Sayın Mehmet BULUT yürütmektedir.

Komite'nin görev ve sorumlulukları arasında;

- Kamuya açıklanan konsolide finansal tabloların yürürlükteki mevzuat ve Uluslararası Finansal Muhasebe Standartları'na uygunluğunu denetlemek,
- Faaliyet raporunu gözden geçirerek burada yer alan bilgilerin Komitenin sahip olduğu bilgilere göre doğru ve tutarlı olup olmadığını belirlemek,
- Ortaklar ve menfaat sahiplerinden gelen ve konsolide finansal tabloları etkileyecek derecede önemli olan şikâyetleri incelemek,
- İç denetim faaliyetlerinin etkinliğini gözden geçirmek,
- Şirket'in iç denetimden sorumlu birimi tarafından gerçekleştirilen denetimler esnasında veya sonucunda tespit edilen önemli sorunların ve bu sorunların giderilmesi ile ilgili önerilerinin zamanında Komite'nin bilgisine ulaştırılmasını ve tartışılmasını sağlamak ve
- Şirket faaliyetlerinin yürürlükteki mevzuatlara ve Şirket içi düzenlemelere uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini gözetmek yer almaktadır.

Komite, 2019 faaliyet yılında 5 adet toplantı gerçekleştirmiş olup bu doğrultuda Yönetim Kurulu'na 5 adet rapor sunmuştur.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Adı Soyadı	Ünvan	Görev
Murat YAŞA	Komite Başkanı	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Mehmet TUNÇAK	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Üyesi
Kadir BUDAK	Komite Üyesi	Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Kıdemli Uzmanı

Komite, Yönetim Kurulu'nda görev alan iki üye ve Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Kıdemli Uzmanı olmak üzere toplam üç üyeden oluşmaktadır. Komite Başkanlığı görevini bağımsız üye Sayın Murat YAŞA yürütmektedir.

Komite'nin görev ve sorumlulukları arasında,

- Kurumsal Yönetim İlkelerinin öneminin ve faydalarının Şirket bünyesinde benimsenmesini sağlamak ve
- Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit etmek ve Yönetim Kurulu'na kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunmak yer almaktadır.

Komite, 2019 faaliyet yılında 3 adet toplantı gerçekleştirmiş olup bu doğrultuda Yönetim Kurulu'na 3 adet rapor sunmuştur.

Riskin Erken Saptanması Komitesi

Adı Soyadı	Ünvan	Görev
Seyfullah ARSLANTÜRK	Komite Başkanı	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Mehmet BULUT	Komite Üyesi	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Dr. Ertuğrul KÖSE	Komite Üyesi	Risk, Süreç ve Kalite Yönetimi Müdürü

Riskin Erken Saptanması Komitesi Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Komite, Yönetim Kurulu'nda görev alan iki üye ve Risk Süreç ve Kalite Yönetimi Müdürü olmak üzere toplam üç üyeden oluşmaktadır. Komite Başkanlığı görevini bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sayın Seyfullah ARSLANTÜRK yürütmektedir.

Komite'nin görev ve sorumlulukları arasında;

- Şirket'in izleyeceği risk yönetimi stratejileri ve politikalarını hazırlayarak, Yönetim Kurulu'nun onayına sunmak ve uygulamaları yakından takip etmek,
- Şirket'in taşıdığı temel riskler konusundaki limitlerin belirlenmesi için Yönetim Kurulu'na öneride bulunmak ve limit ihlallerini gözetmek,
- Risk yönetimi politikalarında değişiklik yapılması konusunda Yönetim Kurulu'na önerilerde bulunmak,

- Riskin belirlenmesi, tanımlanması, ölçülmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi süreçlerine yönelik izlemenin ve haberleşmenin yerine getirilmesini sağlamak ve
- Risk ölçüm yöntem ve sonuçlarının doğruluğunun ve güvenilirliğinin sağlanmasına zemin oluşturmak yer almaktadır.

Komite, 2019 faaliyet yılında 6 adet toplantı gerçekleştirmiş olup bu doğrultuda Yönetim Kurulu'na 6 adet rapor sunmuştur.

Bağımsızlık Beyanı

“Gübre Fabrikaları T.A.Ş (Şirket) Yönetim Kurulu’nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından ilan edilen Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirlenen kriterler kapsamında “bağımsız üye” olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

a) Şirket, Şirket’in yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile Şirket’in yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya Şirket’te önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hisimlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5’inden fazlasına birlikte veya tek başına sahip olunmadığını ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin kurulmadığını,

b) Son beş yıl içerisinde, başta Şirket’in denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dâhil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirket’in önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı veya Yönetim Kurulu üyesi olmadığımı,

c) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

ç) Bağlı olduğum mevzuata uygun olarak, üniversite öğretim üyeliği hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmayacağımı,

d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)’na göre Türkiye’de yerleşik sayıldığımı,

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,

g) Şirketin Yönetim Kurulu'nda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla Yönetim Kurulu üyeliği yapmadığımı,

ğ) Şirket'in veya Şirket'in yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak görev almıyor olduğumu ve

h) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu beyan ederim."

E. ŞİRKET'İN STRATEJİK HEDEFLERİ

- Kalite bilinci, etkin kaynak yönetimi, sürekli iyileştirme, verimlilik ve müşteri odaklılığı esas alan yönetim anlayışı çerçevesinde tüm süreçlerinde çağdaş teknolojik imkânlardan azami derecede faydalanan, akademik dünya ve ilgili kurumlarla birlikte çiftçinin bilinçlendirilmesi ve bilgilendirilmesi suretiyle Tarım Kredi Kooperatifleri ile işbirliği içinde sinerji oluşturarak Türk tarımının gelişmesinde ve ilerlemesinde aktif rol oynayan bir firma olmak,
- Alt yapı tesisleri ve markalaşmış "Gübretas" adıyla sektörünü yönlendiren, uluslararası standartları yakalamış üretim teknolojisi ile dünya ölçeğinde rekabet gücüne ulaşmış Türkiye'nin lider firması olmak,
- "Önce İnsan" yaklaşımı içinde çalışanlarını hem maddi hem de manevi anlamda fiziki ve sosyal imkânları sağlamış, çevre bilincini, ekolojik dengeyi ve insan sağlığını ön planda tutan, sosyal içerikli projeleri destekleyen ve bizzat içinde yer alan bir firma olmak,
- Dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek, Ar-Ge çalışmalarına ağırlık veren, akredite edilmiş laboratuvarları ve bilgi bankasıyla çiftçinin ihtiyacı olan ürün çeşitliliğini sağlayan, tarımsal alanda müşterilerine farklı imkân ve alternatif sunan bir firma olmak,
- Sahip olduğu geçmişten ve köklerinden güç alarak; modern bilgi ve teknoloji ile donatılmış tesislerinde, profesyonel yönetim anlayışına sahip uzman kadrosuyla, kimyevi gübre üretim ve tedarikini en kaliteli şekilde yapmak, ürünlerinin müşterilere en kısa sürede ulaşımını sağlayacak satış ve sevkiyat ağını kurmak,
- "Üstün kalite, uygun maliyet" anlayışı çerçevesinde sürdürülebilir bir büyüme trendi yakalamak ve piyasa üstünlüğünü elde tutmak,
- Gübretas kamuoyu ve çiftçiler arasında iletişim kanalları ve köprüleri tesis ederek tanıtım ve halkla ilişkiler çalışmalarına ağırlık vermek, Gübretas'ın kurumsal yapısına uygun imaj geliştirme faaliyetleri yapmak ve bunları firma içine ve dışına yönelik olarak yaygınlaştırmak,

- Kârlılık, verimlilik ve etkinlik esasları çerçevesinde dünya ile rekabet edebilecek ürün kalitesine ve standardizasyonuna ulaşmak, etkin ve verimli kaynak yönetimi için sürekli iyileştirme faaliyetlerini sürdürmek, üretim için gerekli olan hammadde ihtiyacını kendi kendisine karşılayabilmek, ülke içinde ve dışında üretim ve alt yapı tesislerine sahip olmak ve bunlarla uyumlu pazarlama stratejisi ve politikaları tespit ve tayin etmek,
- Başarısını müşteri memnuniyeti ile ölçen, müşteri ihtiyaçlarına hızlı ve kaliteli çözümler üretebilen bir firma olmaktır.

F. YÖNETİM KURULUNA SAĞLANAN MALİ HAKLAR

Yönetim Kurulu üyelerinin ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilerin ücretlendirme esasları SPK'nın Kurumsal Yönetim İlkeleri kapsamında hazırlanan Ücretlendirme Politikası'nda belirlenmiştir. Şirket'in ücretlendirme politikası Yönetim Kurulu ve üst düzey yöneticiler bazında açıklanmış olup Türkçe ve İngilizce olarak Şirket internet sitesinde yayınlanmıştır.

Yönetim Kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere piyasadaki ekonomik veriler, piyasadaki mevcut ücret politikaları, Şirket'in büyüklüğü ve kişilerin deneyimleri, eğitimleri ve Şirket'e olan katkıları ve mevcut pozisyonları dikkate alınarak uluslararası standartlar ve yasal yükümlülükler göre belirlenir. Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin ücretlendirilmesinde hisse senedi opsiyonları veya Şirket'in performansına dayalı ödeme planları kullanılmaz.

Şirket herhangi bir Yönetim Kurulu üyesine veya idari sorumluluğu bulunan yöneticilere borç ve kredi vermemiş, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandırmamış veya lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir.

Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap dönemine ait Yönetim Kurulu üyeleri, genel müdür ile genel müdür yardımcılarına sağladığı faydaların toplamı konsolide finansal tablolarının 30 no'lu dipnotunda sunulmuştur.

X. GÜBRE SEKTÖRÜNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME VE HEDEFLERİMİZ

A. 2019 YILI DEĞERLENDİRMESİ

2018 yılında yaşanan ekonomik dalgalanmalar nedeniyle, yıllık 5,4 milyon ton seviyesine düşen yurt içi gübre tüketimi, 2019 yılında ekonomide yaşanan normalleşme süreci ile birlikte yaklaşık %11 artış göstererek 6,1 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Gübretaş, yurt içinde 1,62 milyon ton katı gübre satışı yaparak %26,6'lık pazar payı oranına ulaşmıştır.

Öte yandan Gübretaş geçen yıl milli ekonomiye katma değer sağlama hedefiyle yoğun şekilde sürdürdüğü yatırım alanında da önemli adımlar atmıştır. Hatay'ın İskenderun ilçesinde toplam 59 milyon lira yatırımla kurulan yeni lojistik merkezi Gübretaş'a operasyonel faaliyetlerinde önemli fayda sağlayacaktır. Öte yandan, Yarımca tesislerinde gerçekleştirilen yeni yatırımlar ile granül formda Amonyum Sülfat üretimi kabiliyetine kavuşulmuştur. Yarımca'daki kompoze üretim tesislerinde amonyak ve sülfürik asitli üretim teknolojisi (XPR reaktörü) yatırımı sayesinde granül yapısı sağlam ve düşük neme sahip daha kaliteli ve daha ekonomik üretim kabiliyeti kazanılmıştır.

Yıl boyunca gübre piyasasının yakından takibi ve fırsat alımları yolu ile Gübretaş, faaliyet kârlılığı açısından da iyi bir yılı geride bırakırken, bunun yanında ticari ve finansal yükümlülüklerin yönetimi için riskten korunma (hedging) tekniklerini de aktif olarak kullanmıştır.

2015 yılında rödovans sözleşmesi fesih edilmiş bulunan, Bilecik ili Söğüt ilçesi Kızılsaray köyündeki altın maden sahasının ve sahaya ait mevcut madencilik lisanslarının 30.12.2019 tarihli istinaf mahkemesi kararı ile Gübretaş'a teslimine kesin olarak karar verilmiştir.

B. 2020 YILI TÜRKİYE GÜBRE SEKTÖRÜ VE GÜBRETAS'A İLİŞKİN BEKLENTİLER

Türkiye gübre sektöründeki dinamiklere bakıldığında 2020 yılında gübre tüketiminin 2019 yılına benzer bir seyir izleyeceği öngörülmektedir. Ekonomik dengelenmeye paralel olarak yıl içerisinde tüketiciler lehine düzenlemeler yapılmıştır. 2019 yılında sonbahar ekim sezonundaki kuraklığın etkisiyle tarım alanlarının yeterli miktarda yağış almaması sezonluk kimyevi gübre talebini düşürmüştür. 2020 yılında da tarımsal üretime yönelik en büyük riskin iklimden kaynaklanacağı düşünülmektedir. Küresel ısınma ile birlikte artışa geçen sel olayları özellikle Hindistan gibi gübre sektörüne yön veren ülkeler için büyük risk oluşturmakta ve

pazarda dalgalanmalara yol açabilmektedir. Yine Çin kaynaklı salgın hastalık riski, hammadde ve gübre fiyatları üzerinde baskı yaratabilecek bir unsur olarak önümüzde durmaktadır.

Ülkenin en büyük tarımsal üretici ailesi Tarım Kredi Kooperatifleri'nin bir üyesi olan Gübretaş ise bu süreçte yaygın satış ağı, yenilikçi vizyonu ve risklere karşı gösterdiği proaktif yaklaşımlarıyla 2020 yılında da faaliyet kârlılığını yükseltmeyi ve sürdürülebilir büyüme sağlamayı hedeflemektedir.

Yatırım çalışmalarını da hız kesmeden sürdüren Gübretaş, 2020 yılı içerisinde başta Yarımca tesislerinde liman genişletme yatırımı olmak üzere birçok yatırım planlamıştır. Bu yatırımla, daha yüksek tonajlı gemilerin iskeleye yanaşması mümkün olacaktır. Bu durum Gübretaş'a gemi navlununda ton başına birim maliyet azalması ve hammadde alımında tonaj fiyat indirimi başta olmak üzere pek çok avantaj sağlayacaktır.

Ar-Ge ve sosyal sorumluluk faaliyetlerine de hız kesmeden devam etmeyi planlayan Gübretaş; bir yandan Tarım Akademisi ve Türkiye Toprak Verimliliği Haritası gibi projelerle sektörde inovasyon ve yeniliklere öncülük etmeyi amaçlarken, diğer yandan 2020 yılında da sürdüreceği bilinçlendirme faaliyetleri, model tarla ekimleri, tarımsal danışmanlık hizmetleri ve çiftçi çocuklarına eğitim bursu desteğiyle de bu alandaki öncülüğünü pekiştirmeye devam edecektir.

XI. FİNANSAL DURUM VE HİSSE PERFORMANSI

A. FİNANSAL ORANLAR

Tablo 11 : SON 5 YIL İTİBARIYLA YILSONU FİNANSAL ORANLAR

	2019	2018	2017	2016	2015
LİKİDİTE ORANLARI					
Cari Oran	0,80	0,95	0,91	0,89	1,18
Asit Test Oranı	0,37	0,52	0,47	0,62	0,62
MALİ ORANLAR					
Finansal Kaldıraç Oranı	0,72	0,71	0,67	0,64	0,56
Öz Kaynaklar/ Aktif	0,20	0,29	0,33	0,36	0,44
VERİMLİLİK ORANLARI					
Stok Devir Hızı	2,99	3,15	3,32	2,73	2,75
Alacak Devir Hızı	7,5	8,59	8,71	7,33	51,05
Aktif Devir Hızı	1,01	1,05	0,94	0,84	0,81
KÂRLILIK ORANLARI					
Brüt Kârlılık Oranı	0,20	0,28	0,15	0,15	0,21
Esas Faaliyet Kârlılık Oranı	0,07	0,17	0,02	0,02	0,11
FAVÖK Oranı	0,09	0,19	0,04	0,04	0,13

B. KÂR PAYI HAKKI

Gübretaş'ın kâr dağıtım politikası, TTK, Sermaye Piyasası Kanunu ve Esas Sözleşme hükümleri çerçevesinde oluşturularak 62. Olağan Genel Kurul'un onayına sunulmuştur. Şirket'in "Kâr Dağıtım Politikası" kurumsal internet sitesinde Türkçe ve İngilizce olarak yatırımcılarının ve kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. Şirket'in kâra katılım konusunda imtiyazlı ortağı bulunmamaktadır.

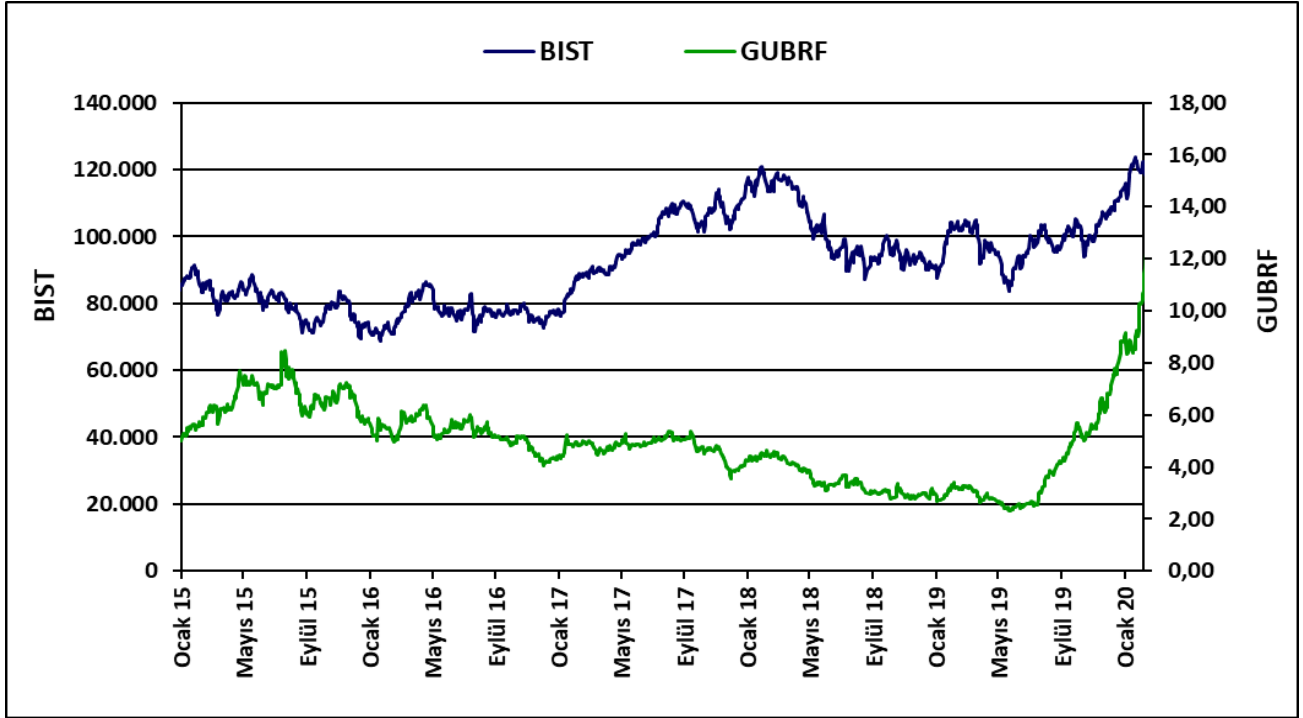
Yönetim Kurulu'nun 2018 yılı kârının kullanım şekline dair 28.03.2019 tarihli kararı aşağıdaki gibidir:

"2018 yılı hesap döneminde Şirketimiz, yasal kayıtlarına göre 328.819.510,81-₺, Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na uygun hazırlanan finansal tablolarında ise 64.340.136,00-₺ (ana ortaklığa ait) net dönem zararı elde etmiştir. Bu çerçevede, şirketimizin yasal kayıtlara göre dağıtılabılır dönem kârı olmaması nedeniyle kâr dağıtımını yapılmaması hususunun 67. Olağan Genel Kurulu'na teklif edilmesine karar verildi."

C. HİSSE SENEDİ PERFORMANSIMIZ

Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senedimizin son yıllar itibariyle Borsa İstanbul ile karşılaştırmalı performans grafiği ve 2019 yılı içerisindeki 3 aylık dönemler itibariyle kapanış fiyatları aşağıdaki gibidir:

Grafik 6: HİSSE SENEDİ PERFORMANSIMIZ

Tablo 12 : 3 AYLIK DÖNEM SONU İTİBARIYLA HİSSE KAPANIŞ FİYATLARI

02.01.2019	29.03.2019	28.06.2019	30.09.2019	31.12.2019
2,84	2,73	2,57	5,69	9,04

XII. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

1. Şirket'in faaliyet konuları arasında yer alan maden yatırımları gerçekleştirmek amacıyla ulusal ve uluslararası alanda faaliyet göstermek üzere, Gübretaş'ın % 100 pay sahibi olacağı 550.000 TL (BeşyüzellibinTürkLirası) sermayeli "Gübretaş Maden Yatırımları A.Ş." ticaret unvanı ile bir anonim şirket kurulması, anılan yeni şirketin tüm kuruluş iş ve işlemlerinin gerçekleştirilmesi için gerekli tüm iş ve işlemlerin yerine getirilmesi hususunda idareye yetki verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.
2. 06.02.2020 tarihinde Şirket ile Pasco Investment Holding Co. arasında Nbulkgas Deniz İşletmeciliği Ltd. Şti. paylarının devri konusunda anlaşma sağlanmış olup, hisse devir sözleşmesi ve ilgili diğer sözleşmeler imzalanmıştır.
3. Şirket ile Türkiye Kömür İşletmeleri ("TKİ") arasında, tarımsal üretimde verim ve kaliteyi artırmak hedefi doğrultusunda "humik asit" kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla başbayilik sözleşmesi imzalanmıştır.
4. Satış ve Pazarlama Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürütmekte olan Sn. Metin ÖZYÜREK görevinden ayrılmıştır.
5. Şirket'in 28.02.2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında;
  - ✓ Kayıtlı sermaye tavanı izin süresinin 2024 yılı sonuna değin uzatılmasına ve esas sözleşmemizin "şirketin sermayesi" başlıklı 7. maddesinin ekteki şekilde değiştirilmesi için gerekli başvuruların yapılmasına,
  - ✓ Gerekli izinlerin alınması sonrası esas sözleşme değişikliklerinin yapılacak ilk genel kurulumuzda ortaklarımızın onayına sunulmasına ve
  - ✓ Bu konular ile alakalı gerekli iş ve işlemlerin icrası için İdareye yetki verilmesine karar verilmiştir.
6. Şirket'in fon kullanıcısı ve kaynak kuruluş olduğu kira sertifikasının kredi derecelendirme notu, en güçlü borç ödeme kabiliyeti olan TR A1 olarak belirlenmiştir. Gübretaş, alım-satım ve yönetim sözleşmesine dayalı ve belirlenmiş depolarında ayrıştırılmış bir şekilde tamamı mevcut ve kalitelere ilişkin standartları sözleşmeler ile belirlenmiş kimyevi gübre emtiasının dayanak varlık olacağı 100 milyon TL tutarında, 93 gün vadeli kira sertifikasını Halk Varlık Kiralama A.Ş. üzerinden ihraç edecektir.

XIII. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Gübretaş, Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”) tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim Tebliği’nde (“Tebliğ”) yer alan ilkelere bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Gübretaş, şirketlerin sürdürülebilir bir büyümeye sahip olmasının en temel kurallarından birisinin kurumsal yönetim uygulamaları olduğuna inanmaktadır. Bu nedenle başta pay sahipleri olmak üzere çalışanları, müşterileri ve ilgili bütün taraflar ile arasındaki ilişkileri kurumsal yönetim anlayışının genel kabul görmüş unsurları olan hesap verebilirlik, eşitlik, şeffaflık ve sorumluluk anlayışıyla etkin bir yönetim ve denetim çerçevesinde yürütmektedir. Bu çerçevede, Tebliğ’in 11. maddesi gereğince Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Birimi tarafından yapılması gereken başlıca görevler titizlikle yerine getirilmektedir.

Tebliğ uyarınca uygulanması zorunlu tüm ilkelere uyum sağlanmış olup, uygulanması zorunlu olmayan ilkeler ile ilgili henüz uyum sağlanamayan ilkelere uyum kapsamındaki çalışmalar devam etmektedir. Şirket’te tam olarak uyum sağlanamayan gönüllü ilkeler dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Öte yandan **SPK’nın 10.01.2019 tarih, 2/49 sayılı kararı doğrultusunda** Şirket’in gönüllü ilkelere uyum durumuna ilişkin açıklamalara **Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (“URF”) (EK-1)**, mevcut kurumsal yönetim uygulamaları hakkındaki bilgilere ise **Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (“KYBF”) (EK-2)** şablonlarında yer verilmiştir. Şirket bu şablonlara Şirket Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu’nda yer vermekte olup, Şirket tarafından ilgili şablonlar ayrıca Kamuyu Aydınlatma Platformu’nda (“KAP”) (<https://www.kap.org.tr/tr/>) kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

URF’de ve KYBF’de dönem içerisinde önemli bir değişiklik olması durumunda özel durum açıklaması yapılmasının yanı sıra ara dönem faaliyet raporlarında da ilgili hususlara yer verilecektir.

XIV. SONUÇ

SAYIN ORTAKLARIMIZ,

2019 yılında toplam 1.758.387 ton (2018: 1.594.167 ton) çeşitli gübre ve hammadde iç ve dış piyasalardan temin edilmiş ve toplam 585.426 ton (2018: 670.130 ton) çeşitli bileşimlerdeki kimyevi katı gübre üretimi gerçekleştirilmiştir. Buna karşılık 2019 yılında 1.702.571 ton (2018: 1.714.177 ton) katı, sıvı, toz gübre ve diğer satışlar gerçekleştirilmiştir. Toplam net satış geliri 3.223.516.040 ₺ (2018: 2.638.318.593 ₺) olmuştur.

Ayrıca Şirket'in bağlı ortaklığı Razi ve bağlı ortaklıklarında 1.645.907 ton (2018: 1.850.906 ton) gübre ve gübre hammadde üretilmiş ve 1.433.114 ton (2018: 1.504.379 ton) gübre ve gübre hammadde satışı yapılarak 1.859.297.848 ₺ (2017: 1.990.946.875 ₺) net satış geliri elde edilmiştir.

Şirket konsolide bazda 4.344.496.369 ₺ (2018: 4.559.086.668 ₺) net satış gelirine ulaşmıştır. Bu rakamdan, satılan malın maliyeti, faaliyet giderleri, diğer gelir ve giderleri ve finansman giderlerinin çıkarılması ile 117.323.407 ₺ vergi öncesi zarara ulaşmıştır (2018: 140.977.347 ₺ kar) . Bu tutara 18.682.401 ₺ net vergi geliri eklendikten sonra 98.641.006 ₺ konsolide zarar oluşmuştur (2018: 135.659.667 ₺ kar). Bu rakamdan 51.099.558 ₺ (2018: 219.895.363 ₺) kontrol gücü olmayan paylara isabet eden kar düşüldüğünde ana ortaklığa isabet eden konsolide zarar tutarı 149.740.564 ₺ (2018: 84.235.696 ₺ konsolide zarar) olmaktadır.

2019 yılı faaliyetlerimiz ile ilgili olarak yukarıda takdim edilen neticeleri değerlendirmelerinize sunarız.

Saygılarımızla,

YÖNETİM KURULU

EK-1 – KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORU

	UYUM DURUMU					AÇIKLAMA
	EVET	KISMEN	HAYIR	MUAF	İLGİSİZ	
1.1. PAY SAHİPLİĞİ HAKLARININ KULLANIMININ KOLAYLAŞTIRILMASI						
1.1.2 - Pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak ortaklığın kurumsal internet sitesinde yatırımcıların kullanımına sunulmaktadır.	X					
1.2. BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI						
1.2.1- Şirket yönetimi özel denetim yapılmasını zorlaştırıcı işlem yapmaktan kaçınmıştır.					X	
1.3. GENEL KURUL						
1.3.2- Şirket, Genel Kurul gündeminin açık şekilde ifade edilmesini ve her teklifin ayrı bir başlık altında verilmiş olmasını temin etmiştir.	X					
1.3.7-İmtiyazlı bir şekilde ortaklık bilgilerine ulaşma imkânı olan kimseler, kendileri adına ortaklığın faaliyet konusu kapsamında yaptıkları işlemler hakkında genel kurulda bilgi verilmesini teminen gündeme eklenmek üzere yönetim kurulunu bilgilendirmiştir.	X					
1.3.8 - Gündemde özellik arz eden konularla ilgili yönetim kurulu üyeleri, ilgili diğer kişiler, finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililer ve denetçiler, genel kurul toplantısında hazır bulunmuştur.	X					
1.3.10-Genel kurul gündeminde, tüm bağışların ve yardımların tutarları ve bunlardan yararlananlara ayrı bir maddede yer verilmiştir.	X					
1.3.11 - Genel Kurul toplantısı söz hakkı olmaksızın menfaat sahipleri ve medya dâhil kamuya açık olarak yapılmıştır.			X			Esas sözleşmemizin 23. maddesi "genel kurul toplantısına katılım ve oy kullanma hususlarında Sermaye Piyasası Mevzuatı ve TTK'nın ilgili hükümleri caridir" şeklindedir. Bu minvalde, genel kurulumuza medya ya da pay sahibi olmayan menfaat sahiplerinin katılımına dair herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

	UYUM DURUMU					AÇIKLAMA
	EVET	KISMEN	HAYIR	MUAF	İLGİSİZ	
1.4. OY HAKKI						
1.4.1-Pay sahiplerinin oy haklarını kullanmalarını zorlaştırıcı herhangi bir kısıtlama ve uygulama bulunmamaktadır.	X					
1.4.2-Şirketin imtiyazlı oy hakkına sahip payı bulunmamaktadır.	X					
1.4.3-Şirket, beraberinde hâkimiyet ilişkisini de getiren karşılıklı iştirak ilişkisi içerisinde bulunduğu herhangi bir ortaklığın Genel Kurulu'nda oy haklarını kullanmamıştır.					X	
1.5. AZLIK HAKLARI						
1.5.1 -Şirket azlık haklarının kullanılmasına azami özen göstermiştir.	X					
1.5.2-Azlık hakları esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara da tanınmış ve azlık haklarının kapsamı esas sözleşmede düzenlenerek genişletilmiştir.			X			Esas sözleşmemizin 19. maddesi, azlık haklarının kullanımı için alt sınırı Türk Ticaret Kanunu'nda da öngörüldüğü şekilde "yüzde beş-yirmide bir" olarak tanımlamıştır. Tebliğin önerisi ise bu hakkın daha düşük oranda pay sahiplerine de kullanılması yönündedir.
1.6. KAR PAYI HAKKI						
1.6.1 - Genel kurul tarafından onaylanan kar dağıtım politikası ortaklığın kurumsal internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.	X					
1.6.2-Kar dağıtım politikası, pay sahiplerinin ortaklığın gelecek dönemlerde elde edeceği karın dağıtım usul ve esaslarını öngörebilmesine imkân verecek açıklıkta asgari bilgileri içermektedir.		X				Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan "Kar Dağıtım Politikası" 2013 yılı olağan genel kurulunda pay sahiplerimizce onaylanmıştır. Ancak kar dağıtım politikamızda herhangi bir temettü verimi, asgari kar dağıtım oranı vb. detaya yer verilmediği için, oluşacak karın dağıtımına dair belirsizlikler içermektedir.
1.6.3- Kâr dağıtmama nedenleri ve dağıtılmayan kârın kullanım şekli ilgili gündem maddesinde belirtilmiştir.	X					
1.6.4 - Yönetim kurulu, kâr dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile ortaklık menfaati arasında denge sağlanıp sağlanmadığını gözden geçirmiştir.	X					
1.7. PAYLARIN DEVRİ						
1.7.1-Payların devredilmesini zorlaştırıcı herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.	X					

	UYUM DURUMU					AÇIKLAMA
	EVET	KISMEN	HAYIR	MUAF	İLGİSİZ	
2.1. KURUMSAL İNTERNET SİTESİ						
2.1.1.-Şirketin kurumsal internet sitesi, 2.1.1 numaralı kurumsal yönetim ilkesinde yer alan tüm öğeleri içermektedir.	X					
2.1.2-Pay sahipliği yapısı (çıkarılmış sermayenin %5'inden fazlasına sahip gerçek kişi pay sahiplerinin adları, imtiyazları, pay adedi ve oranı) kurumsal internet sitesinde en az 6 ayda bir güncellenmektedir.	X					
2.1.4-Şirketin kurumsal internet sitesindeki bilgiler Türkçe ile tamamen aynı içerikte olacak şekilde ihtiyaca göre seçilen yabancı dillerde de hazırlanmıştır.		X				Şirket'imizin internet sitesi, Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanmış olmakla birlikte, içerik olarak farklılaşmış durumdadır.
2.2. FAALİYET RAPORU						
2.2.1-Yönetim Kurulu, yıllık faaliyet raporunun şirket faaliyetlerini tam ve doğru şekilde yansıtmasını temin etmektedir.	X					
2.2.2-Yıllık faaliyet raporu, 2.2.2 numaralı ilkede yer alan tüm unsurları içermektedir.	X					
3.1. MENFAAT SAHİPLERİNE İLİŞKİN ŞİRKET POLİTİKASI						
3.1.1- Menfaat sahiplerinin hakları ilgili düzenlemeler, sözleşmeler ve iyi niyet kuralları çerçevesinde korunmaktadır.	X					
3.1.3-Menfaat sahiplerinin haklarıyla ilgili politika ve prosedürler şirketin kurumsal internet sitesinde yayımlanmaktadır.	X					
3.1.4 - Menfaat sahiplerinin, mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemleri bildirmesi için gerekli mekanizmalar oluşturulmuştur.		X				Menfaat sahiplerinin etik olmayan işlemlerle ilgili Şirket'imize bildirimde bulunması için gerekli ihbar mekanizmaları oluşturulmuştur. Bu kapsamda e-posta ve telefon aracılığıyla gelen bildirimler Disiplin Kurulu tarafından değerlendirmeye alınarak süreç ilerletilmekte ve sonuca bağlanmaktadır. Öte yandan bu şikâyetlerin denetim komitesine veya kurumsal yönetim komitesine iletilebileceği bir mekanizma bulunmamaktadır.
3.1.5-Şirket, menfaat sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarını dengeli bir şekilde ele almaktadır.	X					

	UYUM DURUMU					AÇIKLAMA
	EVET	KISMEN	HAYIR	MUAF	İLGİSİZ	
3.2. MENFAAT SAHİPLERİNİN ŞİRKET YÖNETİMİNE KATILIMININ DESTEKLENMESİ						
3.2.1- Çalışanların yönetime katılımı, esas sözleşme veya şirket içi yönetmeliklerle düzenlenmiştir.	X					
3.2.2-Menfaat sahipleri bakımından sonuç doğuran önemli kararlarda menfaat sahiplerinin görüşlerini almak üzere anket / konsültasyon gibi yöntemler uygulanmıştır.	X					
3.3. ŞİRKETİN İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI						
3.3.1-Şirket fırsat eşitliği sağlayan bir istihdam politikası ve tüm kilit yönetici pozisyonları için bir halefiyet planlaması benimsemiştir.	X					
3.3.2- Personel alımına ilişkin ölçütler yazılı olarak belirlenmiştir.	X					
3.3.3-Şirketin bir İnsan Kaynakları Gelişim Politikası bulunmaktadır ve bu kapsamda çalışanlar için eğitimler düzenlemektedir.	X					
3.3.4-Şirketin finansal durumu, ücretlendirme, kariyer planlaması, eğitim ve sağlık gibi konularda çalışanların bilgilendirilmesine yönelik toplantılar düzenlenmiştir.	X					
3.3.5 - Çalışanları etkileyebilecek kararlar kendilerine ve çalışan temsilcilerine bildirilmiştir. Bu konularda ilgili sendikaların da görüşü alınmıştır.	X					
3.3.6 - Görev tanımları ve performans kriterleri tüm çalışanlar için ayrıntılı olarak hazırlanarak çalışanlara duyurulmuş ve ücretlendirme kararlarında kullanılmıştır.	X					
3.3.7 - Çalışanlar arasında ayrımcılık yapılmasını önlemek ve çalışanları şirket içi fiziksel, ruhsal ve duygusal açıdan kötü muamelelere karşı korumaya yönelik prosedürler, eğitimler, farkındalığı artırma, hedefler, izleme, şikâyet mekanizmaları gibi önlemler alınmıştır.	X					

	UYUM DURUMU					AÇIKLAMA
	EVET	KISMEN	HAYIR	MUAF	İLGİSİZ	
3.3.8-Şirket, dernek kurma özgürlüğünü ve toplu iş sözleşmesi hakkının etkin bir biçimde tanınmasını desteklemektedir.	X					
3.3.9 - Çalışanlar için güvenli bir çalışma ortamı sağlanmaktadır.	X					
3.4. MÜŞTERİLER VE TEDARİKÇİLERLE İLİŞKİLER						
3.4.1-Şirket, müşteri memnuniyetini ölçmüştür ve koşulsuz müşteri memnuniyeti anlayışıyla faaliyet göstermiştir.	X					
3.4.2- Müşterinin satın aldığı mal ve hizmete ilişkin taleplerinin işleme konulmasında gecikme olduğunda bu durum müşterilere bildirilmektedir.	X					
3.4.3-Şirket mal ve hizmetlerle ilgili kalite standartlarına bağlıdır.	X					
3.4.4-Şirket, müşteri ve tedarikçilerin ticari sır kapsamındaki hassas bilgilerinin gizliliğini korumaya yönelik kontrollere sahiptir.	X					
3.5. ETİK KURALLAR VE SOSYAL SORUMLULUK						
3.5.1-Yönetim Kurulu Etik Davranış Kuralları'nı belirleyerek şirketin kurumsal internet sitesinde yayımlamıştır.	X					
3.5.2- Ortaklık, sosyal sorumluluk konusunda duyarlıdır. Yolsuzluk ve rüşvetin önlenmesine yönelik tedbirler almıştır.	X					
4.1. YÖNETİM KURULUNUN İŞLEVİ						
4.1.1-Yönetim Kurulu, strateji ve risklerin şirketin uzun vadeli çıkarlarını tehdit etmemesini ve etkin bir risk yönetimi uygulanmasını sağlamaktadır.	X					
4.1.2-Toplantı gündem ve tutanakları, yönetim kurulunun şirketin stratejik hedeflerini tartışarak onayladığını, ihtiyaç duyulan kaynakları belirlediğini ve yönetimin performansının denetlendiğini ortaya koymaktadır.	X					

	UYUM DURUMU					AÇIKLAMA
	EVET	KISMEN	HAYIR	MUAF	İLGİSİZ	
4.2. YÖNETİM KURULUNUN FAALİYET ESASLARI						
4.2.1-Yönetim Kurulu faaliyetlerini belgelendirmiş ve pay sahiplerinin bilgisine sunmuştur.	X					
4.2.2-Yönetim Kurulu üyelerinin görev ve yetkileri yıllık faaliyet raporunda açıklanmıştır.	X					
4.2.3-Yönetim Kurulu, şirketin ölçeğine ve faaliyetlerinin karmaşıklığına uygun bir iç kontrol sistemi oluşturmuştur.	X					
4.2.4-İç kontrol sisteminin işleyişi ve etkinliğine dair bilgiler yıllık faaliyet raporunda verilmiştir.	X					
4.2.5-Yönetim Kurulu başkanı ve icra başkanı (genel müdür) görevleri birbirinden ayrılmış ve tanımlanmıştır.	X					
4.2.7-Yönetim Kurulu, yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesinin etkili bir şekilde çalışmasını sağlamak ve şirket ile pay sahipleri arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesinde ve pay sahipleriyle iletişimde yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesiyle yakın işbirliği içinde çalışmıştır.	X					
4.2.8- Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zarara ilişkin olarak Şirket, sermayenin %25'ini aşan bir bedelle yönetici sorumluluk sigortası yaptırmıştır.		X				Yönetim Kurulu üyelerimizin kusurları sebebi ile uğranabilecek zararlar sigorta ettirilmiş olmakla birlikte, sigorta ettirilen tutar tebliğin önerdiği "sermayenin %25'i" oranının altında kalmaktadır.
4.3. YÖNETİM KURULUNUN YAPISI						
4.3.9- Şirket yönetim kurulunda, kadın üye oranı için asgari %25'lik bir hedef belirleyerek bu amaca ulaşmak için politika oluşturmuştur. Yönetim kurulu yapısı yıllık olarak gözden geçirilmekte ve aday belirleme süreci bu politikaya uygun şekilde gerçekleştirilmektedir.			X			Şirket'imizin Yönetim Kurulu'nda kadınların temsili konusunda tebliğde bahsedildiği şekilde herhangi bir yazılı politikası veya açıklanmış hedef oranı bulunmamaktadır.
4.3.10-Denetimden sorumlu komitenin üyelerinden en az birinin denetim/muhasebe ve finans konusunda 5 yıllık tecrübesi vardır.	X					

	UYUM DURUMU					AÇIKLAMA
	EVET	KISMEN	HAYIR	MUAF	İLGİSİZ	
4.4. YÖNETİM KURULU TOPLANTILARININ ŞEKLİ						
4.4.1-Bütün yönetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu toplantılarının çoğuna fiziksel katılım sağlamıştır.	X					
4.4.2-Yönetim Kurulu, gündemde yer alan konularla ilgili bilgi ve belgelerin toplantıdan önce tüm üyelere gönderilmesi için asgari bir süre tanımlamıştır.	X					
4.4.3-Toplantıya katılmayan ancak görüşlerini yazılı olarak yönetim kuruluna bildiren üyenin görüşleri diğer üyelerin bilgisine sunulmuştur.					X	
4.4.4-Yönetim kurulunda her üyenin bir oy hakkı vardır.	X					
4.4.5-Yönetim Kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağı şirket içi düzenlemeler ile yazılı hale getirilmiştir.	X					
4.4.6-Yönetim Kurulu toplantı zaptı gündemdeki tüm maddelerin görüşüldüğünü ortaya koymakta ve karar zaptı muhalif görüşleri de içerecek şekilde hazırlanmaktadır.	X					
4.4.7-Yönetim Kurulu üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmıştır. Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında aldığı görevler genel kurul toplantısında pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.			X			Şirket’imizde Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapanların, grup içi/dışı başka görevler almasına dair bir düzenleme bulunmamaktadır.
4.5. YÖNETİM KURULU BÜNYESİNDE OLUŞTURULAN KOMİTELER						
4.5.5-Her bir yönetim kurulu üyesi sadece bir komitede görev almaktadır.	X					Yönetim Kurulu komitelerinde bir üyenin birden fazla komitede görevlendirilmemesine dikkat edilmekte ve bağımsız olmayan üyelerimiz hâlihazırda birden fazla komitede görev almamaktadır. Öte yandan denetim sorumlu komite üyelerinin ve komite başkanlarının tamamının bağımsız üyelerden oluşması zorunluluğu nedeniyle bağımsız üyeler için bu kuralın uygulanması teknik olarak mümkün olmamaktadır.
4.5.6-Komiteler, görüşlerini almak için gerekli gördüğü kişileri toplantılara davet etmiştir ve görüşlerini almıştır.					X	

	UYUM DURUMU					AÇIKLAMA
	EVET	KISMEN	HAYIR	MUAF	İLGİSİZ	
4.5.7-Komitenin danışmanlık hizmeti aldığı kişi/kuruluşun bağımsızlığı hakkında bilgiye yıllık faaliyet raporunda yer verilmiştir.					X	
4.5.8-Komite toplantılarının sonuçları hakkında rapor düzenlenerek yönetim kurulu üyelerine sunulmuştur.	X					
4.6. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE VE İDARİ SORUMLULUĞU BULUNAN YÖNETİCİLERE SAĞLANAN MALİ HAKLAR						
4.6.1 - Yönetim kurulu, sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirip getirmediğini değerlendirmek üzere yönetim kurulu performans değerlendirmesi gerçekleştirmiştir.			X			Yönetim Kurulu performans değerlendirmesi yapılmamıştır.
4.6.4-Şirket, yönetim kurulu üyelerinden herhangi birisine veya idari sorumluluğu bulunan yöneticilerine kredi kullandırmamış, borç vermemiş veya ödünç verilen borcun süresini uzatmamış, şartları iyileştirmemiş, üçüncü şahıslar aracılığıyla kişisel bir kredi başlığı altında kredi kullandırmamış veya bunlar lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir.	X					
4.6.5-Yönetim Kurulu üyeleri ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler yıllık faaliyet raporunda kişi bazında açıklanmıştır.		X				Üst düzey yöneticilere sağlanan haklar, Şirket'in konsolide finansal tablo dipnotlarında topluca beyan edilmekte, şahıs bazında açıklama yapılmamaktadır.

EK-2 – KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU

1. PAY SAHİPLERİ	
1.1. Pay Sahipliği Haklarının Kullanımının Kolaylaştırılması	
Yıl boyunca şirketin düzenlediği yatırımcı konferans ve toplantılarının sayısı	Şirket'imiz tarafından yatırımcı konferansı düzenlenmemiş olup, yıl boyunca Şirket merkezimizde 11 adet yatırımcı toplantısı gerçekleştirilmiştir.
1.2. Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı	
Özel denetçi talebi sayısı	0
Genel kurul toplantısında kabul edilen özel denetçi talebi sayısı	0
1.3. Genel Kurul	
İlke 1.3.1 (a-d) kapsamında talep edilen bilgilerin duyurulduğu KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/750670
Genel kurul toplantısıyla ilgili belgelerin Türkçe ile eş anlamlı olarak İngilizce olarak da sunulup sunulmadığı	Türkçe ve İngilizce eş anlamlı olarak sunulmuştur.
İlke 1.3.9 kapsamında, bağımsız üyelerin çoğunluğunun onayı veya katılanların oybirliği bulunmayan işlemlerle ilgili KAP duyurularının bağlantıları	Yıl içerisinde böyle bir işlem bulunmamaktadır.
Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 9 kapsamında gerçekleştirilen ilişkili taraf işlemleriyle ilgili KAP duyurularının bağlantıları	Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 9 kapsamında herhangi bir işlem yoktur.
Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 10 kapsamında gerçekleştirilen yaygın ve süreklilik arz eden işlemlerle ilgili KAP duyurularının bağlantıları	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/735631
Şirketin kurumsal internet sitesinde, bağış ve yardımlara ilişkin politikanın yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri / Kurumsal Yönetim / Politikalar / Bağış ve Yardım Politikası
Bağış ve yardımlara ilişkin politikanın kabul edildiği genel kurul tutanağının yer aldığı KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/353068
Esas sözleşmede menfaat sahiplerinin genel kurula katılımını düzenleyen madde numarası	Yoktur.
Genel kurula katılan menfaat sahipleri hakkında bilgi	2018 yılına ait Olağan Genel Kurul Toplantısı'na pay sahipleri dışında şirket çalışanlarımız ve Bağımsız Denetim Kuruluşu temsilcisi katılmıştır.
1.4. Oy Hakları	
Oy hakkında imtiyaz bulunup bulunmadığı	Hayır
Oyda imtiyaz bulunuyorsa, imtiyazlı pay sahipleri ve oy oranları	-
En büyük pay sahibinin ortaklık oranı	75,95%
1.5. Azlık Hakları	
Azlık haklarının, şirketin esas sözleşmesinde (içerik veya oran bakımından) genişletilip genişletilmediği	Hayır
Azlık hakları içerik ve oran bakımından genişletildi ise ilgili esas sözleşme maddesinin numarasını belirtiniz.	-

1.6. Kar Payı Hakkı	
Kurumsal internet sitesinde kar dağıtım politikasının yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri / Kurumsal Yönetim / Politikalar / Kâr Dağıtım Politikası
Yönetim kurulunun genel kurula karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde bunun nedenleri ve dağıtılmayan karın kullanım şeklini belirten genel kurul gündem maddesine ilişkin tutanak metni	<p>Yönetim Kurulu'nun 2018 yılı kârının kullanım şekline dair 28/03/2019 tarihli kararı aşağıdaki gibidir;</p> <p>"2018 yılı hesap döneminde Şirket, yasal kayıtlarına göre 328.819.510,81-₺, Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na uygun hazırlanan finansal tablolarında ise 64.340.136,00-₺ (ana ortaklığa ait) net dönem zararı yapmıştır. Bu çerçevede, Şirket'in yasal kayıtlarına göre dağıtılabılır dönem kârı olmaması nedeniyle kâr dağıtımını yapılmaması önerilmektedir. "</p> <p>Yönetim Kurulu'nun kar dağıtımına ilişkin kararı Genel Kurul'un onayına sunulmuştur. Fiziki ve elektronik ortamda yapılan oylama sonucunda Yönetim Kurulu'nun 2018 yılı kârının kullanım şekline ilişkin kararı 600-₺ itibari değerinde olumsuz oya karşılık 260.868.165,110739-₺ itibari değerinde oyla onaylanmıştır.</p>
Yönetim kurulunun genel kurula karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde ilgili genel kurul tutanağının yer aldığı KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/760862

Genel Kurul Toplantıları									
Genel Kurul Tarihi	Genel kurul gündemiyle ilgili olarak şirkete iletilen ek açıklama talebi sayısı	Pay sahiplerinin genel kurula katılım oranı	Doğrudan temsil edilen payların oranı	Vekaleten temsil edilen payların oranı	Şirket'in kurumsal internet sitesinde her gündem maddesiyle ilgili olumlu ve olumsuz oyları da gösterir şekilde genel kurul toplantı tutanaklarının yer aldığı bölümün adı	Kurumsal internet sitesinde genel kurul toplantısında yöneltilen tüm soru ve bunlara sağlanan yanıtların yer aldığı bölümün adı	Genel kurul toplantı tutanağının ilişkili taraflarla ilgili madde veya paragraf numarası	Yönetim kuruluna bildirimde bulunan imtiyazlı bir şekilde ortaklık bilgilerine ulaşma imkânı bulunan kişi sayısı (içeriden öğrenenler listesi)	KAP'ta yayınlanan genel kurul bildiriminin bağlantısı
02/05/2019	0	78,1044%	0,0031%	78,1013%	Yatırımcı İlişkileri / Genel Kurul Dokümanları	Yatırımcı İlişkileri / Genel Kurul Dokümanları	-	109	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/760862

2. KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK	
2.1. Kurumsal İnternet Sitesi	
Kurumsal internet sitesinde 2.1.1. numaralı kurumsal yönetim ilkesinde talep edilen bilgilerin yer aldığı bölümlerin adları	Yatırımcı İlişkileri / Bilgi Toplumu Hizmetleri, Ortaklık Yapısı, Kurumsal Yönetim (Esas Sözleşme, Etik Kurallar, Politikalar), Özel Durum Açıklamaları, Finansal Tablo ve Dipnotlar, Yönetim Kurulu Faaliyet Raporları, Genel Kurul Dokümanları, Sıkça Sorulan Sorular
Kurumsal internet sitesinde doğrudan veya dolaylı bir şekilde payların %5'inden fazlasına sahip olan gerçek kişi pay sahiplerinin listesinin yer aldığı bölüm	Yatırımcı İlişkileri / Ortaklık Yapısı
Kurumsal internet sitesinin hazırlandığı diller	Türkçe ve İngilizce
2.2. Faaliyet Raporu	
2.2.2. numaralı kurumsal yönetim ilkesinde belirtilen bilgilerin faaliyet raporunda yer aldığı sayfa numaraları veya bölüm adları	
a) Yönetim Kurulu üyeleri ve yöneticilerin şirket dışında yürüttükleri görevler ve üyelerin bağımsızlık beyanlarının yer aldığı sayfa numarası veya bölüm adı	Yıllık Faaliyet Raporu/Sayfa 14-17 ve Sayfa 50
b) Yönetim Kurulu bünyesinde oluşturulan komitelere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Yıllık Faaliyet Raporu/Sayfa 48-49
c) Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısı ve üyelerin toplantılara katılım durumu bilgisinin sayfa numarası veya bölüm adı	Yıllık Faaliyet Raporu/Sayfa 47
ç) Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	-
d) Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Yıllık Faaliyet Raporu/Sayfa 43
e) Şirketin yatırım danışmanlığı ve derecelendirme gibi hizmet aldığı kurumlarla arasındaki çıkar çatışmaları ve bunları önlemek için alınan tedbirlere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	-
f) Sermayeye doğrudan katılım oranının %5'i aştığı karşılıklı iştiraklere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	-
g) Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Yıllık Faaliyet Raporu/Sayfa 40-41

3. MENFAAT SAHİPLERİ	
3.1. Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikası	
Kurumsal internet sitesinde tazminat politikasının yer aldığı bölümün adı	Yoktur.
Çalışan haklarının ihlali nedeniyle şirket aleyhine kesinleşen yargı kararlarının sayısı	6
İhbar mekanizmasıyla ilgili yetkilinin unvanı	Disiplin Kurulu Başkanlığı
Şirketin ihbar mekanizmasına erişim bilgileri	etik.bildirim@gubretas.com.tr / 0216 468 50 55
3.2. Menfaat Sahiplerinin Şirket Yönetimine Katılımının Desteklenmesi	
Kurumsal internet sitesinde, çalışanların yönetim organlarına katılımına ilişkin olan iç düzenlemelerin yer aldığı bölümün adı	Yoktur.
Çalışanların temsil edildiği yönetim organları	Sendika
3.3. Şirketin İnsan Kaynakları Politikası	
Kilit yönetici pozisyonları için halefiyet planı geliştirilmesinde yönetim kurulunun rolü	Yönetim Kurulu, Şirket'imizin Eğitim ve Gelişim Prosedürü kapsamında çalışanlarımızın her türlü gelişimine ve yönetsel becerilerinin artmasına önem vermektedir.
Kurumsal internet sitesinde fırsat eşitliği ve personel alımı ölçütlerini içeren insan kaynakları politikasının yer aldığı bölümün adı veya politikanın ilgili maddelerinin özeti	Kurumsal/İnsan Kaynakları
Pay edindirme planı bulunup bulunmadığı	Yoktur.
Kurumsal internet sitesinde ayrımcılık ve kötü muameleyi önlemeye yönelik önlemleri içeren insan kaynakları politikasının yer aldığı bölümün adı veya politikanın ilgili maddelerinin özeti	Kurumsal/İnsan Kaynakları
İş kazalarıyla ilgili sorumluluk sebebiyle şirket aleyhine kesinleşen yargı kararı sayısı	0
3.5. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk	
Kurumsal internet sitesinde etik kurallar politikasının yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri/Kurumsal Yönetim/Etik Kurallar
Kurumsal internet sitesinde kurumsal sosyal sorumluluk raporunun yer aldığı bölümün adı. Kurumsal sosyal sorumluluk raporu yoksa çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim konularında alınan önlemler	Yatırımcı İlişkileri/Kurumsal Yönetim/Kurumsal Sosyal Sorumluluk
İrtikâp ve rüşvet de dâhil olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele için alınan önlemler	İrtikâp ve rüşvet de dâhil olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele hususu Şirket'imizin Etik İlkeler ve Çalışma Politikası'nda yer almakta olup, çalışanlarımız bu konuya gereken titizliği göstermekle sorumlu tutulmuştur. Ayrıca bu kapsamda ortaya çıkabilecek şikâyetler için Şirket'imiz tarafından gerekli ihbar mekanizmaları oluşturulmuştur. Bu kapsamda e-posta ve telefon aracılığıyla gelen bildirimler Disiplin Kurulu tarafından değerlendirmeye alınarak süreç ilerletilmekte ve sonuca bağlanmaktadır.

4. YÖNETİM KURULU-I	
4.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları	
En son yönetim kurulu performans değerlendirmesinin tarihi	-
Yönetim kurulu performans değerlendirmesinde bağımsız uzmanlardan yararlanılıp yararlanılmadığı	Hayır
Bütün yönetim kurulu üyelerinin ibra edilip edilmediği	Evet
Görev dağılımı ile kendisine yetki devredilen yönetim kurulu üyelerinin adları ve söz konusu yetkilerin içeriği	Fahrettin Poyraz-Yönetim Kurulu Başkanı; Ahmet Bağcı-Yönetim Kurulu Başkan Vekili; İbrahim Yumaklı-Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür
İç kontrol birimi tarafından denetim kuruluna veya diğer ilgili komitelere sunulan rapor sayısı	İç Kontrol birimi tarafından denetim kuruluna veya diğer ilgili komitelere rapor sunulmamakta olup, raporlar belli periyotlarla üst yönetime yapılmaktadır.
Faaliyet raporunda iç kontrol sisteminin etkinliğine ilişkin değerlendirmenin yer aldığı bölümün adı veya sayfa numarası	Yıllık Faaliyet Raporu/IX. Yönetim Kurulu/B. Yönetim Kurulu'nun Faaliyet Esasları
Yönetim kurulu başkanının adı	Fahrettin Poyraz
İcra başkanı / genel müdürün adı	İbrahim Yumaklı
Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı/genel müdürün aynı kişi olmasına ilişkin gerekçenin belirtildiği KAP duyurusunun bağlantısı	Aynı kişi olmadıkları için KAP duyurusu bulunmamaktadır.
Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zararın, şirket sermayesinin %25'ini aşan bir bedelle sigorta edildiğine ilişkin KAP duyurusunun bağlantısı	-
Kurumsal internet sitesinde kadın yönetim kurulu üyelerinin oranını artırmaya yönelik çeşitlilik politikası hakkında bilgi verilen bölümün adı	-
Kadın üyelerin sayısı ve oranı	0

Yönetim Kurulunun Yapısı

Yönetim Kurulu Üyesinin Adı/Soyadı	İcrada Görevli Olup Olmadığı	Bağımsız Üye Olup Olmadığı	Yönetim Kuruluna İlk Seçilme Tarihi	Bağımsızlık Beyanının Yer Aldığı KAP Duyurusunun Bağlantısı	Bağımsız Üyenin Aday Gösterme Komitesi Tarafından Değerlendirilip Değerlendirilmediği	Bağımsızlığını Kaybeden Üye Olup Olmadığı	Denetim, Muhasebe ve/veya Finans Alanında En Az 5 Yıllık Deneyime Sahip Olup Olmadığı
FAHRETTİN POYRAZ	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	19/12/2017	-	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
AHMET BAĞCI	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	03/05/2018	-	Değerlendirilmedi	Hayır	Hayır
SELAHATTİN KÜLCÜ	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	22/03/2019	-	Değerlendirilmedi	Hayır	Hayır
İBRAHİM YUMAKLI	İcrada Görevli	Bağımsız üye değil	28/10/2016	-	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
MEHMET TUNÇAK	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	03/05/2018	-	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
MEHMET OKAN ATEŞ	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	02/05/2019	-	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
SEYFULLAH ARSLANTÜRK	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye	28/02/2018	-	Değerlendirildi	Hayır	Hayır
MEHMET BULUT	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye	30/03/2018	-	Değerlendirildi	Hayır	Evet
MURAT YAŞA	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye	11/05/2017	-	Değerlendirildi	Hayır	Hayır

4. YÖNETİM KURULU-II	
4.4. Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli	
Raporlama döneminde fiziki olarak toplanmak suretiyle yapılan yönetim kurulu toplantılarının sayısı	12
Yönetim kurulu toplantılarına ortalama katılım oranı	97,2%
Yönetim kurulunun çalışmalarını kolaylaştırmak için elektronik bir portal kullanılıp kullanılmadığı	Hayır
Yönetim kurulu çalışma esasları uyarınca, bilgi ve belgelerin toplantıdan kaç gün önce üyelere sunulduğu	14 gün önce Yönetim Kurulu üyelerine sunulmaktadır.
Kurumsal internet sitesinde yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağına belirlendiği şirket içi düzenlemeler hakkında bilginin yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri/Kurumsal Yönetim/ Esas Sözleşme/Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi Esas Sözleşmesi/III. Yönetim Kurulu
Üyelerin şirket dışında başka görevler almasını sınırlandıran politikada belirlenen üst sınır	Bu hususta oluşturulmuş bir politika ve belirlenen bir sınır olmamakla birlikte, Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerimiz özelinde SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri 4.3.6 maddesinin "ğ" alt maddesinde belirtilen üst sınır benimsenmiştir.
4.5. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler	
Faaliyet raporunda yönetim kurulu komitelerine ilişkin bilgilerin yer aldığı sayfa numarası veya ilgili bölümün adı	Yıllık Faaliyet Raporu/IX. Yönetim Kurulu/D. Yönetim Kurulu Komitelerinin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı
Komite çalışma esaslarının duyurulduğu KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/698446

Yönetim Kurulu Komiteleri-I

Yönetim Kurulu Komitelerinin Adları	Birinci Sütunda "Diğer" Olarak Belirtilen Komitenin Adı	Komite Üyelerinin Adı-Soyadı	Komite Başkanı Olup Olmadığı	Yönetim Kurulu Üyesi Olup Olmadığı
Denetimden Sorumlu Komite	-	MEHMET BULUT	Evet	Yönetim Kurulu üyesi
Denetimden Sorumlu Komite	-	MURAT YAŞA	Hayır	Yönetim Kurulu üyesi
Denetimden Sorumlu Komite	-	SEYFULLAH ARSLANTÜRK	Hayır	Yönetim Kurulu üyesi
Kurumsal Yönetim Komitesi	-	MURAT YAŞA	Evet	Yönetim Kurulu üyesi
Kurumsal Yönetim Komitesi	-	MEHMET TUNÇAK	Hayır	Yönetim Kurulu üyesi
Kurumsal Yönetim Komitesi	-	KADİR BUDAK	Hayır	Yönetim Kurulu üyesi değil
Riskin Erken Saptanması Komitesi	-	SEYFULLAH ARSLANTÜRK	Evet	Yönetim Kurulu üyesi
Riskin Erken Saptanması Komitesi	-	MEHMET BULUT	Hayır	Yönetim Kurulu üyesi
Riskin Erken Saptanması Komitesi	-	ERTUĞRUL KÖSE	Hayır	Yönetim Kurulu üyesi değil

4. YÖNETİM KURULU-III	
4.5. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler-II	
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, denetim komitesinin, faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Yıllık Faaliyet Raporu/IX. Yönetim Kurulu/D. Yönetim Kurulu Komitelerinin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı/Denetimden Sorumlu Komite
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, kurumsal yönetim komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Yıllık Faaliyet Raporu/IX. Yönetim Kurulu/D. Yönetim Kurulu Komitelerinin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı/Kurumsal Yönetim Komitesi
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, aday gösterme komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Yıllık Faaliyet Raporu/IX. Yönetim Kurulu/D. Yönetim Kurulu Komitelerinin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, riskin erken saptanması komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Yıllık Faaliyet Raporu/IX. Yönetim Kurulu/D. Yönetim Kurulu Komitelerinin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı/Riskin Erken Saptanması Komitesi
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, ücret komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Yıllık Faaliyet Raporu/IX. Yönetim Kurulu/D. Yönetim Kurulu Komitelerinin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı
4.6. Yönetim Kurulu Üyelerine ve İdari Sorumluluğu Bulunan Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar	
Faaliyet raporunun, operasyonel ve finansal performans hedeflerine ve bunlara ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin bilginin verildiği sayfa numarası veya bölüm adı	Yıllık Faaliyet Raporu/X. Gübre Sektörüne İlişkin Değerlendirme ve Hedeflerimiz/2018 Yılı Değerlendirmesi
Kurumsal internet sitesinin, icrada görevli ve icrada görevli olmayan üyelere ilişkin ücretlendirme politikasının yer aldığı bölümün adı.	Yatırımcı İlişkileri/Kurumsal Yönetim/Politikalar/Ücretlendirme Politikası
Faaliyet raporunun, yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler ile sağlanan diğer tüm menfaatlerin belirtildiği sayfa numarası veya bölüm adı	Yıllık Faaliyet Raporu/ IX. Yönetim Kurulu/F. Yönetim Kurulu'na Sağlanan Mali Haklar

Yönetim Kurulu Komiteleri-II					
Yönetim Kurulu Komitelerinin Adları	Birinci Sütunda "Diğer" Olarak Belirtilen Komitenin Adı	İcrada Görevli Olmayan Yöneticilerin Oranı	Komitelerde Bağımsız Üyelerin Oranı	Komitenin Gerçekleştirdiği Fiziki Toplantı Sayısı	Komitenin Faaliyetleri Hakkında Yönetim Kuruluna Sunduğu Rapor Sayısı
Denetimden Sorumlu Komite	-	100%	100%	5	5
Kurumsal Yönetim Komitesi	-	67%	33%	3	3
Riskin Erken Saptanması Komitesi	-	67%	66%	6	6

**GÜBRE FABRİKALARI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
1 OCAK – 31 ARALIK 2019
HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE
FİNANSA TABLOLAR ve
BAĞIMSIZ DENETİM
RAPORU**

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi
Genel Kuruluna

A) Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Sınırlı Olumlu Görüş

Gübre Fabrikaları Türk Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2019 konsolide tarihli finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu, konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanağı bölümünde belirtilen konuların etkileri hariç olmak üzere ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS"lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Sınırlı Olumlu Görüşün Dayanakları

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, Şirket'in konsolide ettiği bağlı ortaklığı Razi Petrochemical Co.'nun ("Razi") yürürlükteki vergi kanunları gereği ihracat satışlarından kaynaklanan katma değer vergisi alacağı mevcuttur. Kısa vadeli diğer alacaklar hesabı içerisinde muhasebeleştirilen 120.587.913 TL (2.473 Milyar IRR) tutarındaki KDV alacağının tahsil edilmesi ve tahsilat zamanıyla ilgili belirsizlik mevcut olup, konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup konsolide finansal tabloları içerisinde konsolide edilen bağlı ortaklı Razi'nin stokları, 67.828.040 TL tutarında (IRR 1.351 Milyar karşılığı) yedek parça stoklarını içermektedir. Bu hususla ilgili olarak, 21.036.231 TL tutarındaki (419 Milyar IRR karşılığı) üretim maliyeti, satılan malın maliyetine yansıtılmıştır. Ancak Razi cari dönemde stok sisteminde bazı değişiklikler yapmıştır. Stok alımlarının 29.922.659 TL (596 Milyar IRR karşılığı) tutarındaki kısmı peşin ödenmiş giderlerde yer almış; yıl içerisindeki kullanımlar ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmemiş ve yabancı para cinsinden alımlar ve stok sistemi ve hesaplar arasındaki olması gereken kurlar üzerinden muhasebeleştirilmemiştir. Sayılan bu nedenlerden dolayı stoklar ve satılan malın maliyeti hesaplarının doğru gösteriminin sağlanması için ilgili hesaplarda düzeltmeler yapılması gerekmektedir. Rapor tarihi itibarıyla gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için sağlıklı veri temin edilememiştir.

Yaptığımız bağımsız denetim Sermaye Piyasası Kurulu'nca ("SPK") yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS"lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi ile ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Dikkat Çekilen Hususlar

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, Birleşmiş Milletler'in İran İslam Cumhuriyeti'ne 2010 yılından beri uyguladığı ve yakın zamanda anlaşmaya vardığı yaptırımlar süreli ve belirli ölçülerde askıya alınmıştır. Ancak anlaşma taraflarından Amerika Birleşik Devletleri, 8 Mayıs 2018 tarihinde anlaşmadan çekildiğini ve daha önce yürürlükten kaldırılan yaptırımları tekrar uygulamaya başlayacağını ifade etmiştir. Yeniden uygulanmaya başlanan yaptırımların ilk kısmı 6 Ağustos 2018 tarihinde devreye gitmiş olup, 4 Kasım 2018 tarihinde devreye alınan ikinci grup yaptırımlarda İran'ın petrol, petrol ürünleri ve petrokimya ürünlerinin ticareti de yaptırımlara konu olacaktır. 2 Mayıs 2019 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri, petrol, petrol ürünleri ve petrokimya ürünlerinin ticareti konusunda muafiyet tanıdığı ülkelere olan bu muafiyeti kaldırmıştır. Grup bünyesindeki şirketlerden herhangi biri bu konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla yaptırıma tabi değildir. Ancak bu durum Grup'un bu ülkedeki bağlı ortaklığının gelecekte gerçekleştireceği operasyonları etkileyebilir. İran İslam Cumhuriyeti'nin ekonomik istikrarı, yaptırımlar karşısında alacağı önlemlere ve hukuki, yönetsel ve politik gelişmelerin etkilerine bağlıdır. Bu gelişmeler ülkede faaliyet gösteren şirketlerin kontrolünde değildir. Sonuç olarak, bu ülkede faaliyet gösteren şirketler, diğer piyasalarda genel olarak gözlemlenemeyen bazı riskleri göz önünde bulundurmak zorundadır. Ekli konsolide finansal tablolar, Grup yönetiminin İran'a uygulanan mevcut yaptırımların bağlı ortaklığın operasyonlarına ve finansal durumuna etkileri hakkındaki varsayımlarını içermektedir. İran İslam Cumhuriyeti'nin gelecekteki ekonomik durumu Grup yönetiminin varsayımlarından farklı olabilir. Bu husus sınırlı olumlu görüşümüzü etkilememektedir.

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, 2011 yılı Kasım ayında, İskenderun Mal Müdürlüğü ("Hazine"), Kıyı Kanunu hükümleri ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik uyarınca Grup'un Hatay ili, İskenderun ilçesindeki taşınmazın bulunduğu yerden Kıyı Kenar Çizgisi geçtiği iddiası ile ilgili taşınmazın tapu kaydının iptali ve kamu adına terkin edilmesi amacıyla dava açmıştır. Bu davaya konu olan gayrimenkulün net defter değeri bilanço tarihi itibarıyla toplam 99.639.315 TL'dir. Grup yasal süresi içinde davaya itiraz etmiş, söz konusu terkin talebine temel teşkil eden Kıyı Kenar Çizgisi'nin belirlenmesine yönelik hazırlanan bilirkişi raporunun yeniden düzenlenmesini talep etmiş, ayrıca davanın Hazine lehine sonuçlanması ihtimalini göz önünde bulundurarak mülkiyet hakkının tazmini için bir karşı dava açmıştır. Açılan davalar aleyhte sonuçlanmış ancak Şirket yasal süre içerisinde istinaf mahkemesine düzeltme talebinde bulunmuştur ve talebi kabul görmüştür. Bilanço tarihi itibarıyla hukuki süreç devam etmektedir. Grup yönetimi, hukuk müşavirlerinin de görüşleri doğrultusunda, konsolide finansal tablolarda bu aşamada bu hususa ilişkin karşılık ayırmamıştır. Bu husus sınırlı olumlu görüşümüzü etkilememektedir.

8 ve 16 Numaralı Dipnotlar'da açıklandığı üzere, Grup'un Razi hisselerini birlikte satın aldığı konsorsiyum ortaklarından Tabosan Mühendislik İmalat ve Montaj A.Ş. ("Tabosan") 2011 yılında iflas erteleme talebiyle mahkemeye başvurmuş, mahkeme talebi reddetmiş ve Tabosan'ın iflasına ve iflas masası oluşturularak tüm işlemlerinin iflas masasına devrine karar vermiştir. Grup, Razi hisselerinin satın alımı sırasında finansman sağlanan bankalara ve İran Özelleştirme İdaresi'ne Tabosan adına müşterek müteselsil kefil olmuştur. Bu kefalet kapsamında Tabosan'ın bankalara ve İran Özelleştirme İdaresi'ne ödemesi gereken 43.780.597 TL tutarındaki borcunu kefil sıfatıyla ödemiştir. Tabosan'ın Razi'deki %10,88 hissesine isabet eden birikmiş temettü alacakları iflas masasına intikal etmiş olduğundan iflas idaresi 8 Temmuz 2015 tarihinde Grup'a 25.278.225 TL, 4 Ağustos 2016 tarihinde ise 5.548.880 TL anapara alacağını ödemiştir. Grup'un kefaleten yapmış olduğu ödemelerden kaynaklı ana para alacağı ve rapor tarihi itibariyle işlemiş faiz alacağı toplamı 33.273.552 TL'dir. İflas İdaresi, Grup'un bakiye alacaklarını, Tabosan'ın Razi nezdinde temettü alacağının doğması ve bunun da iflas masasına intikal etmesi şartlarıyla ve Grup'un bakiye alacaklarını karşıladığı ölçüde ödeyebilecektir. Grup yönetimi, Tabosan'ın Razi hisselerine istinaden alacağı temettü payını ve banka tarafından kendisine devredilen ipotek ve teminatlarını göz önünde bulundurarak, bu alacağa ilişkin geçmiş yıllar ve cari dönemde herhangi bir karşılık ayırmamıştır. Bu husus sınırlı olumlu görüşümüzü etkilememektedir.

16 Numaralı Dipnot'ta açıklandığı üzere, fazla gaz tüketimi nedeni ile NIOC tarafından Ahwaz General and Revolutionary Court ("Ahwa Genel ve Devrim Mahkemesi") nezdinde Razi 31.328.421 TL (624.000 Milyon IRR) tutarında açılmış dava bulunmaktadır. Mahkeme, Razi'nin 69.460.933 TL (1.383.524 Milyon IRR) bedelle konsolide finansal tablolarda taşınan arsasına ipotek koymuştur. Grup yönetimi, hukuk müşavirlerinin de görüşleri doğrultusunda, mahkeme sonucunun belirsiz olması nedeni ile konsolide finansal tablolarda bu aşamada bu hususa ilişkin karşılık ayırmamıştır. Grup yönetiminin ipoteği kaldırmak için girişimleri devam etmektedir. Bu husus sınırlı olumlu görüşümüzü etkilememektedir.

28 Ocak 2012 tarihinden itibaren İran İslam Cumhuriyeti Merkez Bankası sabit döviz kuru rejimi uygulamaktadır. Tüm döviz bazlı işlemler bu kurlar üzerinden yasal kayıtlara alınmaktadır. Cari dönemde İran İslam Cumhuriyeti'nde döviz bazlı işlemlerde piyasada kullanılan kurlar açıklanan sabit kurlardan önemli ölçüde farklılık göstermektedir. 2012 yılının Eylül ayı içerisinde İran İslam Cumhuriyeti yönetimi tarafından İran İslam Cumhuriyeti Merkez Bankası gözetiminde bir Döviz İşlemleri Merkezi ("Merkez") oluşturulmuş ve serbest piyasa kurlarına yakın gösterge oranları açıklanmaya başlanmıştır. TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri Standardı muhtelif döviz kurlarının mevcut olduğu durumlarda, kullanılacak kurun, ilgili işlemlerin gerçekleştiği ve gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşeceği beklenen kur olduğunu belirtmektedir. Grup yönetimi, ekli konsolide finansal tablolardaki Razi'ye ait yabancı para değerlemelerinde, İran İslam Cumhuriyeti'ndeki kur rejiminin muğlak olması ve gelecekteki nakit akımlarının hangi kur ile gerçekleşeceğinin belirsiz olması nedeniyle, bahse konu Merkez'in açıkladığı dönem sonu döviz kurunu esas almıştır. Benzer şekilde, dönem ortalaması kurları hesaplanırken Merkez'in açıkladığı kurların ortalaması dikkate alınmıştır. Bu husus sınırlı olumlu görüşümüzü etkilememektedir.

7 Numaralı Dipnotta açıklandığı üzere 31 Aralık 2019 tarihi itibariyle konsolide edilen bağlı ortaklık Razi'nin Iran Petrochemical Co.'dan olan 46.161.675 TL (919.449 Milyon IRR) (31 Aralık 2018: 64.381.842 TL) (941.065 Milyon IRR) tutarında ticari alacağı bulunmakta olup, Grup Petrochemical Co'dan uzun süredir tahsil edilmemiş ve teminatsız ticari alacağının tahsilatı için görüşmelere devam ettiğinden ve ilgili şirket ile ticarete devam etmekte olduğundan karşılık ayırmamıştır.

4. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Yatırım teşviklerinden ve geçmiş yıl vergi varlıkları zararlarından oluşturulan ertelenmiş	
<p>Grup'un yatırım teşvik belgeleri kapsamında yaptığı yatırım harcamalarına ilişkin 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yararlanabileceği kurumlar vergisi avantajları bulunmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bu yatırım teşvik belgeleri kapsamında toplamda 29.590.115 TL ertelenmiş vergi varlığı kaydedilmiştir. Ayrıca, Grup, gelecek mali yıllar için öngörülen vergilendirilebilir karlar üzerinden ve geçmişteki zararların vergi matrahından indirebileceği dönemleri dikkate alarak, geçmişteki mali zararlarla ilgili olarak konsolide finansal tablolara yansıtılan ertelenmiş vergi varlığının geri kazanılabilirliğine ilişkin bir tahminde bulunmuştur. Bu tahmine dayanılarak mali zararlar ile ilgili 92.784.171 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı kayıtlara alınmıştır. Ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilip muhasebeleştirilmeyeceğini belirleyen gelecekteki vergilendirilebilir karın tahmin edilmesinde belirsizlikler mevcuttur ve değerlendirme süreci muhakeme gerektirmesi ile birlikte tahmin ve varsayımlara dayandığı için ertelenmiş gelir varlıklarının ölçülmesi ve geri kazanılabilirliğinin değerlendirilmesi denetimimiz açısından kilit bir denetim konusudur. Ertelenmiş vergi varlıkları ile ilgili açıklamalar 28 Numaralı Dipnot'ta ve geri kazanılabilirliğine ilişkin varsayımlar 2 Numaralı Dipnot'ta sunulmuştur.</p>	<p>Denetim prosedürlerimiz, Yönetim Kurulu'nun gelecek yıl bütçeleri ve iş planları ile geçmiş tecrübelerle dayanarak yeterli gelecek vergilendirilebilir kar yaratma olasılığına ilişkin olarak yapmış olduğu varsayım ve tahminlerin değerlendirilmesini, Grup'un vergi pozisyonunun, vergilendirilebilir kat tahminlerinin zamanlamasını dikkate alınmasını ve ilgili vergi mevzuatının uygulanmasına ilişkin olarak bilgi birikimi ve tecrübemizi içermektedir. Ayrıca, yatırım teşvikleri kaynaklı oluşturulan ertelenmiş vergi varlıklarının etkisini incelemek üzere denetim ekibine kuruluşumuzla aynı denetim ağına dahil bir başka kuruluşun vergi uzmanları dahil edilmiştir. İlgili ertelenmiş vergi aktiflerinin ölçülmesi vergi uzmanlarının incelemesine ve değerlendirilmesine sunulmuştur.</p> <p>Prosedürlerimiz süresince, temel tahminlerin tutarlılığı değerlendirilmiş olup, Grup şirketlerinin mali zararlarının, vergi uygulamalarının ve finansal tablo açıklamalarının eksiksiz ve doğru olması konusunda prosedürler uygulanmıştır.</p> <p>Konsolide finansal tablolarda yer alan açıklamaların TFRS'lere uygunlukları da değerlendirilmiştir.</p>

5. Diğer Hususlar

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloları başka bir bağımsız denetçi tarafından denetlenmiş ve 11 Mart 2019 tarihinde bu konsolide finansal tablolara ilişkin sınırlı olumlu görüş verilmiştir.

6. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un konsolide finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

7. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide finansal tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ancak duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirket'in sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin konsolide finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde

edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz. Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.
- 3) TTK'nın 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 10 Mart 2020 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Jale Akkaş'tır.

Engin Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebecilik Mali Müşavirlik A.Ş.
Member Firm of Grant Thornton International

Jale Akkaş
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 10 Mart 2020

Abide-i Hürriyet Cad.
Bolkan Center No:211
C Blok Kat:2 34381
Şişli-İstanbul

İçindekiler	Sayfa
Konsolide finansal durum tablosu	1-2
Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	3
Konsolide özkaynak değişim tablosu	4
Konsolide nakit akış tablosu.....	5
Konsolide finansal tablolara ilişkin notlar	6-37
1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu	6-7
2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar.....	7-13
3. Diğer işletmelerdeki paylar	14-16
4. Bölümlere göre raporlama	14-16
5. Nakit ve nakit benzerleri.....	16-17
6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar.....	17-20
7. Ticari alacaklar ve borçlar	20-21
8. Diğer alacaklar ve borçlar.....	21-23
9. Stoklar.....	23
10. Peşin ödenmiş giderler ve ertelenmiş gelirler.....	21-23
11. Yatırım amaçlı gayrimenkuller.....	23
12. Maddi duran varlıklar	23-26
13. Diğer maddi olmayan duran varlıklar.....	27
14. Taahhütler.....	27-28
15. Devlet teşvik ve yardımları.....	27-28
16. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler	28-31
17. Çalışanlara sağlanan faydalar	28-31
18. Diğer varlık ve yükümlülükler	27-28
19. Sermaye, yedekler ve diğer özkaynak kalemleri	28-31
20. Türev araçlar.....	28-31
21. Hasılat.....	32
22. Genel yönetim giderleri ve pazarlama giderleri	32-33
22. Niteliklerine göre giderler	32-33
24. Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler	32-33
25. Yatırım faaliyetlerden gelirler ve giderler	32-33
26. Finansman gelirleri ve giderleri.....	32-33
27. Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar	33
28. Gelir vergileri (Ertelenmiş varlık ve yükümlülükler dahil)	33
29. Pay başına kazanç.....	33
30. İlişkili taraf açıklamaları.....	33-34
31. Finansal araçlar.....	33-34
32. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi.....	35-37
33. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar).....	35-37
34. Raporlama döneminden sonraki olaylar	37

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Yeninden düzenlenmiş Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	5	174.457.909	368.851.076
Finansal yatırımlar	31	39.543.797	35.397.720
Ticari alacaklar			
-İlişkili taraflardan ticari alacaklar	7,30	174.682.037	104.052.340
-İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	7	336.576.916	543.266.746
Diğer alacaklar			
-İlişkili taraflardan diğer alacaklar	8,30	10.135.215	--
-İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	205.513.380	216.078.981
Stoklar	9	1.231.329.135	1.108.978.905
Peşin ödenmiş giderler	10	75.440.336	27.772.064
Türev araçlar	20	9.462.872	--
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	28	3.087.261	2.113.486
Diğer dönen varlıklar	18	17.710.885	21.373.133
Dönen varlıklar		2.277.939.743	2.427.884.451
Satış amaçlı sınıflandırılan duran varlıklar	1.1, 27	520.307.521	--
Toplam dönen varlıklar		2.798.247.264	2.427.884.451
Duran varlıklar			
Finansal yatırımlar	31	21.869.440	6.662.887
Diğer alacaklar			
-İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	78.669.231	59.948.500
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	3	19.765.952	18.904.335
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	84.478.876	80.145.503
Maddi duran varlıklar	12	1.070.283.898	1.536.317.781
Maddi olmayan duran varlıklar	13		
-Şerefiye		87.044.600	121.614.875
-Diğer maddi olmayan duran varlıklar		22.204.900	20.694.884
Peşin ödenmiş giderler	10	34.489.280	19.573.127
Ertelenen vergi varlıkları	28	68.585.422	43.521.271
Toplam duran varlıklar		1.487.391.599	1.907.383.163
Toplam varlıklar		4.285.638.863	4.335.267.614

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2019	Yeniden düzenlenmiş Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2018
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	1.465.961.474	1.352.015.844
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	55.885.641	198.437.226
Ticari borçlar			
-İlişkili taraflara ticari borçlar	7,30	1.821.087	1.431.632
-İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	986.018.509	778.200.783
Çalışanlara sağlanan faydalara kapsamında borçlar	17	32.161.760	31.205.404
Diğer borçlar			
-İlişkili taraflara diğer borçlar	8,30	25.000.000	--
-İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	8	86.375.472	34.850.876
Ertelemiş gelirler	10	17.163.951	41.334.435
Cari dönem vergisi ile ilgili yükümlülükler	28	2.641.986	4.680.658
Türev Araçlar	20	--	4.703.497
Kısa vadeli karşılıklar			
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	17	24.878.780	32.496.815
-Diğer kısa vadeli karşılıklar	16	138.046.967	66.365.157
Kısa vadeli yükümlülükler		2.835.955.627	2.545.722.327
Satış amaçlı sınıflandırılan varlık gruplarına ilişkin yükümlülükler	1.1, 27	358.058.558	--
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		3.194.014.185	2.545.722.327
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	117.472.564	59.850.476
Diğer borçlar			
-İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	8	--	349.323.760
Uzun vadeli karşılıklar			
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	17	113.665.364	116.286.123
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	28	19.577.929	26.528.482
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		250.715.857	551.988.841
Toplam yükümlülükler		3.444.730.042	3.097.711.168
Özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	19	334.000.000	334.000.000
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
-Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları		328.930.319	328.930.319
-Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(1.678.630)	(937.828)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler			
-Yabancı para çevrim farkları		(359.020.958)	(213.293.368)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler			
-Yasal yedekler	19	53.838.737	52.295.108
Geçmiş yıllar karları		348.259.261	434.038.586
Net dönem zararı		(149.740.564)	(84.235.696)
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		554.588.165	850.797.121
Kontrol gücü olmayan paylar		286.320.656	386.759.325
Toplam özkaynaklar		840.908.821	1.237.556.446
Toplam kaynaklar		4.285.638.863	4.335.267.614

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Yeniden düzenlenmiş Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Satışlar	21	4.344.496.369	4.559.086.668
Satışların maliyeti	21	(3.494.521.126)	(3.279.309.282)
Brüt kar		849.975.243	1.279.777.386
Genel yönetim giderleri	22	(146.751.465)	(151.894.048)
Pazarlama giderleri	22	(392.069.013)	(350.838.860)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	24	304.237.871	720.918.514
Esas faaliyetlerden diğer giderler	24	(433.302.258)	(1.113.512.910)
Esas faaliyet karı		182.090.378	384.450.082
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / (giderler)	25	7.485.850	(11.234.651)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	3	861.617	6.024.575
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		190.437.845	379.240.006
Finansman gideri, net	26	(307.761.252)	(238.262.659)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		(117.323.407)	140.977.347
- Dönem vergi gideri	28	(5.853.910)	(4.833.529)
- Ertelenmiş vergi (gideri) / geliri	28	24.536.311	(484.151)
Toplam vergi (gideri) / geliri		18.682.401	(5.317.680)
Net dönem (zararı) / karı		(98.641.006)	135.659.667
Dönem (zararının) / karının dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		51.099.558	219.895.363
Ana ortaklık payları		(149.740.564)	(84.235.696)
Pay başına kayıp (kr)	29	(0,0045)	(0,0025)
Diğer kapsamlı gelirler			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları	12	--	74.433.149
Diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	28	--	(7.443.315)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları	12	(926.003)	650.904
Diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	28	185.201	(130.181)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar			
Yabancı para çevrim farkları		(207.133.294)	(265.108.639)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlara ait çevrim farkları	3	--	28.376.207
Diğer kapsamlı gider		(207.874.096)	(169.221.875)
Toplam kapsamlı gider		(306.515.102)	(33.562.208)
Toplam kapsamlı giderin dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		(10.306.146)	99.692.003
Ana ortaklık payları		(296.208.956)	(133.254.211)

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

Dipnot	Ödenmiş sermaye	Kar veya zarara sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		Kar veya zarara sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			Birikmiş karlar		Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam özkaynaklar
		Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları / (kayıpları)	Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların diğer kapsamlı gelirinden kar/(zararda) sınıflandırılacak paylar	Yabancı para çevrim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karı	Net dönem karı/(zararı)			
1 Ocak 2018 itibariyle bakiyeler	334.000.000	261.940.485	(1.458.551)	(28.376.207)	(68.388.089)	52.295.108	387.155.939	33.317.912	970.486.597	237.024.490	1.207.511.087
Açılış düzeltmelerinin etkisi	--	--	--	--	--	--	13.564.735	--	13.564.735	14.185.180	27.749.915
Transferler	--	--	--	--	--	--	33.317.912	(33.317.912)	--	--	--
Bağlı ortaklık edinimi ve elden çıkarılması	--	--	--	28.376.207	--	--	--	--	28.376.207	35.857.652	64.233.859
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	--	66.989.834	520.723	--	(144.905.279)	--	--	(64.340.136)	(141.734.858)	99.692.003	(42.042.855)
31 Aralık 2018 itibariyle bakiyeler	19 334.000.000	328.930.319	(937.828)	--	(213.293.368)	52.295.108	434.038.586	(64.340.136)	870.692.681	386.759.325	1.257.452.006
1 Ocak 2019 itibariyle bakiyeler	334.000.000	328.930.319	(937.828)	--	(213.293.368)	52.295.108	434.038.586	(64.340.136)	870.692.681	386.759.325	1.257.452.006
Hatalara ilişkin düzeltmeler	2.1	--	--	--	--	--	--	(19.895.560)	(19.895.560)	--	(19.895.560)
Düzeltilmelerden sonraki tutar	334.000.000	328.930.319	(937.828)	--	(213.293.368)	52.295.108	434.038.586	(84.235.696)	850.797.121	386.759.325	1.237.556.446
Transferler	--	--	--	--	--	1.543.629	(85.779.325)	84.235.696	--	--	--
Kar payları	--	--	--	--	--	--	--	--	--	(90.132.523)	(90.132.523)
Toplam kapsamlı (gider)	--	--	(740.802)	--	(145.727.590)	--	--	(149.740.564)	(296.208.956)	(10.306.146)	(306.515.102)
31 Aralık 2019 itibariyle bakiyeler	19 334.000.000	328.930.319	(1.678.630)	--	(359.020.958)	53.838.737	348.259.261	(149.740.564)	554.588.165	286.320.656	840.908.821

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	1 Ocak - 31 Aralık 2019	Yeninden düzenlenmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2018	
İşletme faaliyetlerinden nakit akışları				
Dönem karı / (zararı)		(98.641.006)	135.659.667	
Dönem net karı / (zararı) mutabakatı ile ilgili düzeltmeler				
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	12,13	94.543.534	70.152.958	
Özkaynak yönetimi ile değerlendirilen yatırımların dağıtılmamış karları ile ilgili düzeltmeler	3	(861.617)	(6.024.575)	
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	17	63.975.450	74.132.884	
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		284.505.493	133.624.166	
Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	9	7.202.382	10.096.864	
Alacaklar değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	8	2.124.464	1.290.086	
Vadeli satışlardan kaynaklanan kazanılmamış finansman geliri		(2.593.530)	--	
Dava ve/veya ceza karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	16	3.160.362	(3.769.651)	
Vergi geliri ile ilgili düzeltmeler	28	(18.682.401)	5.317.680	
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	25	(340.386)	652.179	
Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kazançlarına ilişkin düzeltmeler	20	(14.166.369)	4.789.413	
Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler	25	(4.333.373)	5.829.174	
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		315.893.003	431.750.845	
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler				
Ticari alacaklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		133.394.116	(227.795.964)	
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		(18.504.295)	45.540.266	
Stoklardaki azalış ile ilgili düzeltmeler		(62.010.591)	(37.409.562)	
Ticari borçlarda artış ile ilgili düzeltmeler		218.736.893	293.646.476	
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış / (azalış)		956.356	(2.457.727)	
Ertelenmiş gelirlerlerdeki artış / (azalış)		(22.879.031)	24.793.049	
Peşin ödenmiş giderlerdeki azalış / (artış)		(71.973.587)	40.724.570	
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(13.590.999)	(512.047.119)	
İşletme sermayesinde gerçekleşen diğer azalışlar ile ilgili düzeltmeler		(81.490.398)	(237.395.024)	
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		398.531.467	(180.650.190)	
Ödenen faiz		(245.331.133)	(99.508.235)	
Vergi (ödemeleri) / iadeleri	28	(11.418.736)	(15.054.984)	
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	17	(11.801.276)	(59.812.558)	
İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		129.980.322	(355.025.967)	
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları				
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	12,13	(129.405.003)	(69.840.423)	
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri	12,13	595.677	11.603.762	
Diğer nakit çıkışları / girişleri		(19.352.630)	(43.370.162)	
Durdurulan faaliyetlere ilişkin net nakit akışları		(7.936.987)	--	
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(156.098.943)	(101.606.823)	
Finansman faaliyetlerinin nakit akışları				
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		3.570.630.333	2.700.686.948	
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(3.580.788.560)	(2.164.155.945)	
Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		(10.158.227)	536.531.003	
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış		(36.276.848)	79.898.213	
Dönem başı nakit ve nakit benzeri değerler		5	359.227.711	223.188.075
Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi			(148.492.954)	56.141.423
Dönem sonu nakit ve nakit benzeri değerler		5	174.457.909	359.227.711

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Gübre Fabrikaları T.A.Ş. ve bağlı ortaklıkları (hep birlikte “Grup”), Gübre Fabrikaları T.A.Ş. (“Gübretaş” veya “Şirket”), doğrudan iki bağlı ortaklığı ve bir iştirakinden oluşmaktadır. Gübretaş 1952 yılında kurulmuş olup, faaliyet konusu kimyevi gübre üretimi, alımı ve satımıdır.

Şirket, faaliyetinin önemli bir bölümünü Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği (“TKK”) ile gerçekleştirmektedir. Şirket’in kanuni merkezi İstanbul’da olup, diğer üretim yerleri ve bürolara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Birim	Faaliyet Durumu
Yarımcı Tesisleri Müdürlüğü	Üretim / Liman / Depolama
İzmir Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Sıvı-Toz Gübre Üretimi / Depolama
Samsun Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Depolama
İskenderun Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Liman / Depolama
Tekirdağ Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama / Depolama
Ankara Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama
Diyarbakır Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama
Şanlıurfa Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama
Antalya Bölge Müdürlüğü	Satış-Pazarlama

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Şirket’in ve Bağlı Ortaklıkları’nın toplam 1.569 (31 Aralık 2018: 1.639) çalışanı bulunmaktadır.

Halka açık olan Şirket’in hisselerinin %25,40 kısmı Borsa İstanbul’da (“BİST”) işlem görmekte olup Sermaye Piyasası Kurulu’na (“SPK”) kayıtlıdır.

Şirket’in sermayesinin %10 ve daha üzerinde paya sahip ortaklar aşağıda listelenmiştir:

Adı	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Pay Oranı	Pay Tutarı	Pay Oranı	Pay Tutarı
TKK	%75,95	253.684.607	%75,95	253.684.607
Diğer-halka açık	%24,05	80.315.393	%24,05	80.315.393
Toplam	%100,00	334.000.000	%100,00	334.000.000

1.1 Bağlı Ortaklıklar

Gübretaş, 24 Mayıs 2008 tarihinde İran’da kimyevi gübre ve gübre hammaddeleri üretim ve satışı faaliyetinde bulunan Razi Petrochemical Co.’ye (“Razi”) iştirak etmiştir. Gübretaş’ın Razi’nin sermayesindeki payı bilanço tarihi itibarıyla %48,88’dir (31 Aralık 2018: %48,88). Razi’nin 5 kişilik yönetim kurulunun 3 üyesini Gübretaş’ın belirlemekte olması ve operasyonel yönetiminde kontrol gücü Gübretaş’ta bulunması nedeniyle Razi bağlı ortaklık olarak değerlendirilmiştir.

Razi, 2010 yılı sonunda petrokimya ürünlerinin İran dışındaki satış faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere Raintrade Petrokimya ve Dış Ticaret A.Ş.’yi (“Raintrade”) kurmuştur. Raintrade faaliyetlerine 2011 yılının Nisan ayında başlamıştır. Razi’nin Raintrade’e sahiplik oranı %100 olup Grup’un dolaylı sahiplik oranı %48,88’dir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

1.1 Bağlı Ortaklıklar (devamı)

Razi, 2012 yılında İran'da yerleşik bulunan ve 2010 yılında faaliyete başlayan 126.000 ton/yıl kapasiteli fosforik asit üretim tesisine sahip Arya Phosphoric Jonoob Co. Şirketi'nin ("Arya") %87,5 oranındaki hissesini satın almıştır. 2013 yılında kalan %12,5 hisseyi de alarak Arya'nın tamamına sahip olmuştur. Grup'un dolaylı sahiplik oranı %48,88'dir.

5 Mart 2018 tarihinde imzalanan paylaşım sözleşmesi ile Şirket, Negmar Denizcilik Yatırım A.Ş. ("Negmar") sermayesinde sahip olduğu %40 oranında payı Etis Denizcilik Yatırım A.Ş.'ye devretmiştir. Buna mukabil, Negmar'ın sahip olduğu Nbulkgas Deniz İşletmeciliği Limited Şirketi ("Nbulkgas")'nin %100 hissesi Şirket'e devrolmuştur. Bu doğrultuda Şirket IGLC Anka Shipping Investment S.A. ("IGLC Anka") ve IGLC Dicle Shipping Investment S.A. ("IGLC Dicle")'nin %50 hisselerine dolaylı pay sahibi olmuştur. Şirket'in Nbulkgas üzerinde kontrol gücü bulunduğundan, IGLC Anka ile IGLC Dicle'nin yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu Gübretaş belirlediğinden ve bu şirketlerin operasyonel yönetiminde kontrol gücü Gübretaş'ta olduğundan tüm şirketler bağlı ortaklık olarak değerlendirilmişler ve tam konsolidasyon yoluyla konsolide finansal tablolara dahil edilmişlerdir. Grup'un faaliyetleri üzerinde kontrol gücü bulunan IGLC Anka ve IGLC Dicle'de dolaylı sahiplik oranı %50, Nbulkgas üzerindeki sahiplik oranı %100'dür. 26 Aralık 2014 tarihinde Türkiye'de kurulmuş bulunan Nbulkgas ve 19 Eylül 2013 tarihinde Panama'da kurulmuş bulunan IGLC Anka ve IGLC Dicle şirketleri deniz taşımacılığı faaliyetleri gerçekleştirmektedir.

Grup, Nbulkgas Deniz İşletmeciliği Ltd. Şti.'ndeki hisselerinin tamamını 8 Ocak 2020 tarihinde düzenlediği ihalede 75.120.000 ABD Doları (ilgili borçlar dahil) tutarında teklif sunan Pasco Investment Holding Co.'ya 5 Şubat 2020 tarihli hisse devir sözleşmesi ile satmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bağlı Nbulkgas, IGLC Dicle ve IGLC Anka'nın kontrolünün kaybı sonucunu oluşturan bir satış planı oluşturulmuş olması nedeniyle, bağlı ortaklıkların tüm varlık ve yükümlülükleri Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlık / Yükümlülük olarak sınıflandırılmıştır.

1.2 İştirak

Şirket, 13 Nisan 2009 tarihinde Türkiye'de zirai ilaç üretimi ve satışı faaliyetinde bulunan Tarkim Bitki Koruma Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye ("Tarkim") iştirak etmiştir. Bilanço tarihi itibarıyla iştirak oranı %40'tır (31 Aralık 2018: %40).

1.3 Diğer Yatırımlar

Şirket, TKK'nın bağlı ortaklığı olan Tarnet Tarım Kredi Bilişim ve İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin ("Tarnet") %15,78 oranında hissesine sahiptir.

1.4 Konsolide Finansal Tabloların Onaylanması

Konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 10 Mart 2020 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Uygulanan Finansal Raporlama Standartları

Grup’un Türkiye’deki şirketleri, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadırlar. İran’da faaliyet gösteren Grup şirketleri ise, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını İran Riyali (“IRR”) cinsinden ve İran mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar.

Grup’un konsolide finansal tabloları, SPK’nın 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 nolu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’na (“UFRS”) uyumlu olacak şekilde yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (“TFRS”) ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TFRS, UFRS’de meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla sürekli güncellenmektedir.

Konsolide finansal tablolar, maddi duran varlıklar içerisinde yer alan arazi ve binaların yeniden değerlemesi ve yatırım amaçlı gayrimenkullerin ve türev finansal araçların makul değerleri ile (bilanço tarihindeki) ölçümü haricinde tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır.

İşletmenin Sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine uygun olarak hazırlamıştır.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

Buna göre Grup’un yatırım teşvik belgeleri kapsamında yaptığı yatırımlarla ilgili olarak elde ettiği vergi indirimleri üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi hesaplaması güncellenmiş ve bu değişikliğin etkisi 31 Aralık 2018 konsolide finansal tablolarına yansıtılmıştır. Buna göre geçen yıl yayımlanan finansal tablolara göre 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda yer alan ertelenmiş vergi aktifi ve kar veya zarar tablosunda yer alan ertelenmiş vergi geliri 19.895.560 TL azalmıştır. Aynı şekilde 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda yer alan ertelenmiş vergi aktifi ve kar veya zarar tablosunda yer alan ertelenmiş vergi geliri 19.895.560 TL azalmıştır. Ayrıca, Grup’un geçen yıl maddi duran varlıklar içerisinde sınıflandırdığı 16.335.678 TL tutarındaki ofis katı, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller içerisine sınıflanmıştır.

Kullanılan Para Birimi

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile hazırlanmıştır. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in fonksiyonel para birimi olan ve konsolide finansal tabloları için sunum para birimi olarak kararlaştırılan Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Kullanılan Para Birimi (devamı)

Şirket’in İran’da faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının fonksiyonel para birimi İran Riyali (“IRR”) ve 2018 yılında iştirak ettiği IGLC Anka ve IGLC Dicle şirketlerinin fonksiyonel para birimleri Amerikan Doları’dır (“USD”). TMS 21 Döviz Kurlarındaki Değişikliklerin Etkileri standardına göre konsolidasyonda Grup’un yabancı ülkelerdeki bağlı ortaklıklarının aktif ve pasifleri bilanço günündeki parite ile Türk Lirası’na çevrilir. Gelir ve gider kalemleri ise ilgili dönem içerisinde gerçekleşen ortalama kur ile Türk Lirası’na çevrilir. Kapanış ve ortalama kur kullanımı sonucu ortaya çıkan kur farkları özkaynaklar içerisinde yabancı para çevrim farkları hesabında takip edilmektedir. Oluşan çevrim farkları, faaliyetin sona erdiği dönemde gelir ya da gider yazılır.

Kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

Döviz cinsi	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Dönem sonu	Dönem ortalaması	Dönem sonu	Dönem ortalaması
IRR/TL	0,000050206	0,000059189	0,000070145	0,000089246
USD/TL	5,9402	5,6708	5,2609	4,8378

2.2 TFRS’deki Değişiklikler

1 Ocak 2019 Tarihinden İtibaren Geçerli Olan Yeni Standart, Değişiklik ve Yorumlar

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS ve TFRS Yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır.

i. TFRS 16 Kiralama İşlemleri

KGK Nisan 2018’de TFRS 16 “Kiralama İşlemleri” standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiraya veren durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçmiş olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Kiracılar, bu standardı kısa vadeli kiralamalara (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamalar) veya dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte gerçekleştirilmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına alarak kira süresi boyunca amortismanına tabi tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydeder. Söz konusu standardın Şirket’in finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili dipnotlarda açıklanmıştır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 –KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 TFRS’deki Değişiklikler (devamı)

ii. TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi uygulamalarına ilişkin belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, “TMS 12 Gelir Vergileri”nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir. Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda yorum:

- İşletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmedini,
- İşletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları,
- İşletmenin vergilendirilebilir karını veya vergi zararını, vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini ve
- İşletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini ele almaktadır.

Yorum, 1 Ocak 2019 uygulanmaya başlanmıştır ve Grup’un konsolide finansal tabloları üzerinde etkisi olmamıştır.

iii. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan ve Grup konsolide finansal tablolarına etkisi olmayan diğer değişiklikler:

- TFRS 9’a yapılan değişiklikler: Negatif tanzimli erken ödeme özellikleri
- TMS 28’de yapılan değişiklikler: İştirak ve iş ortaklıklarındaki uzun vadeli menfaatler
- TMS 19’da yapılan değişiklikler: Planda yapılan değişiklik, küçültme veya yerine getirme
- 2015-2017 yıllık iyileştirmeler

Yayınlanan Ama Yürürlüğe Girmemiş ve Erken Uygulamaya Konulmayan Standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TMS 1 ve TMS 8 Önemlilik Tanımındaki Değişiklikler

1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” ve TMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar”daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS’lerdeki değişiklikler şöyledir: i) TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı, ii) önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve iii) önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 ‘deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi.

TFRS 3’teki Değişiklikler – İşletme Tanımı

1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişikliklerle birlikte işletme tanımı revize edilmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 –KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 TFRS'deki Değişiklikler (devamı)

Yayınlanan Ama Yürürlüğe Girmemiş ve Erken Uygulamaya Konulmayan Standartlar (devamı)

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'deki değişiklikler

1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak korunma muhasebesinde belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar.

TFRS 17 - Sigorta Sözleşmeleri

1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

Grup söz konusu standartların ve değişikliklerin konsolide finansal durumu ve performansı üzerindeki etkilerini değerlendirmektedir.

2.3 Konsolidasyon Esasları

- a) 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren ara döneme ait konsolide finansal tablolar, 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen esaslarla tutarlı olarak hazırlanan ana şirket olan Gübretaş'ın ve Bağlı Ortaklıkları'nın finansal tablolarını kapsamaktadır.
- b) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolidasyona tabi tutulan bağlı ortaklıkların oy hakları ve etkin ortaklık payları 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda belirtilen oy hakları ve etkin ortaklık paylarından değişiklik göstermemiştir. Şirket'in dönem sonrasında satışını gerçekleştirmesi nedeniyle kontrol kaybının ortaya çıktığı bağlı ortaklıklara ait varlık ve yükümlülükler dönem sonu itibarıyla Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlık / Yükümlülük olarak sınıflandırılmıştır.
- c) Bağlı Ortaklıklar'a ait finansal durum tabloları ve gelir tabloları tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş olup, Şirket'in sahip olduğu payların kayıtlı iştirak değeri, ilgili özkaynak ile karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıklar'ı arasındaki işlemler ve bakiyeler konsolidasyon kapsamında karşılıklı olarak silinmektedir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklık hisselerinin kayıtlı değerleri ve bu hisselerden kaynaklanan temettüler, ilgili özkaynak ve kapsamlı gelir tablosu hesaplarından netleştirilmiştir.
- d) Bağlı Ortaklıklar'ın net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında ana ortaklık dışı paya sahip hissedarların payları, konsolide finansal durum tablosu ve konsolide kapsamlı gelir tablosunda kontrol gücü olmayan pay olarak gösterilmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

- e) Şirket'in önemli etkiye sahip olduğu yatırımları özkaynaktan pay alma yöntemi kullanılmak suretiyle konsolidasyon kapsamına alınırlar. Özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen yatırımlar konsolide finansal durum tablosunda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kapsamlı gelir tablosu, Grup'un İştirak'in faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. İştirak'in kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların bu iştirakin özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un payı oranında İştirak'in defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir.
- f) Grup'un toplam oy haklarının önemli bir etkiye sahip olmadığı veya konsolide finansal tablolar açısından önemlilik teşkil etmeyen, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleriyle, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır finansal varlıklar maliyet bedelleri üzerinden, varsa, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.4.1 Hasılat

Grup, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren yürürlüğe giren TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı" doğrultusunda hasılatın muhasebeleştirilmesinde aşağıda yer alan beş aşamalı modeli kullanmaya başlamıştır.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Bu modele göre öncelikle müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt edilen mal veya hizmetler değerlendirilmekte ve söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verilen her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlenmektedir. Sonrasında ise edim yükümlülüklerinin zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği tespit edilmektedir. Grup, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolara alır. Mal veya hizmet devri taahhüdü niteliğindeki edim yükümlülükleri ile alakalı hasılat, mal veya hizmetlerin kontrolünün müşterilerin eline geçtiğinde muhasebeleştirilir.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- a) Grup'un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- b) Müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- c) Mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- d) Müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği ve
- e) Müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.2 Temettü ve faiz geliri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen etkin faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir. Temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

2.4.3 Kira geliri

Yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri, ilgili kiralama sözleşmesi boyunca doğrusal yöntemle muhasebeleştirilir.

2.4.4 Kiralamalar – TFRS 16 (Kiracı olarak)

Grup, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup olmadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Sözleşmenin, bir bedel karşılığında tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devretmesi durumunda bu sözleşme, bir kiralama sözleşmesidir ya da bir kiralama işlemi içermektedir.

Grup, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- Sözleşmenin tanımlanan bir varlık içermesi (bir varlığın sözleşmede açık veya zımni bir şekilde belirtilerek tanımlanması),
- Varlığın işlevsel bir bölümünün fiziksel olarak ayrı olması veya varlığın kapasitesinin tamamına yakını temsil etmesi (tedarikçinin kullanım süresi boyunca varlığı ikame etme yönünde asli bir hakka sahip olması ve bundan ekonomik fayda sağlaması durumunda varlık tanımlanmış değildir),
- Grup'un tanımlanan varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakını elde etme hakkının olması,
- Grup'un tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Grup, varlığın kullanımını yönetme hakkına aşağıdaki durumlardan herhangi birinin varlığı halinde sahip olmaktadır:
  - a) Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve hangi amaçla kullanılacağını yönetme ve değiştirebilme hakkına sahip olması veya
  - b) Varlığın nasıl ve hangi amaçla kullanılacağına ilişkin aşağıdaki kararların önceden belirlenmiş olması:
    - i. Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığı işletme (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) hakkına sahip olması ve tedarikçinin bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya
    - ii. Grup'un, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Grup, yukarıda yer alan söz konusu değerlendirmeler sonrasında, kiralamanın fiilen başladığı tarihte konsolide finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.4 Kiralamalar – TFRS 16 (Kiracı olarak) (devamı)

Kullanım hakkı varlığı

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte kullanım hakkı varlığını maliyeti üzerinden ölçer. Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Grup tarafından katlanılan başlangıçtaki tüm doğrudan maliyetler ve
- dayanak varlığın, kiralamanın hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesi için restore edilmesiyle ilgili olarak Grup tarafından katlanılan maliyetler (stok üretimi için katlanılan maliyetler hariç).

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve
- kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortismanına tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar Standardı'nda yer alan amortisman hükümlerini uygular. Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü Standardı uygulanır.

Grup'un kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan kira ödemeleri ve
- Kiralama süresinin kiracının kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Grup, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- Defter değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır ve
- Defter değerini, varsa yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Grup, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak konsolide finansal tablolarına yansıtır.

Kolaylaştırıcı uygulamalar

Kiralama süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Grup tarafından düşük değerli olarak belirlenen bilgi teknolojileri ekipman kiralamalarına (ağırlıklı olarak yazıcı, dizüstü bilgisayar, mobil telefon vb.) ilişkin sözleşmeler, TFRS 16 Kiralamalar Standardının tanıdığı istisna kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştuğu dönemde gider olarak muhasebeleştirilmeye devam edilmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.5 Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satış gerçekleştirilmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir. Stokların net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleştirilebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda gelir tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleştirilebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleştirilebilir değerinde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Maliyet sistemi olarak safha maliyet sistemi kullanılmaktadır. Stoklarda ilk madde mamul ve emtia için ilk giren ilk çıkar, yardımcı ve yedek malzemeler için aylık hareketli ortalama maliyet yöntemi uygulanmaktadır.

2.4.6 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilirler.

Sahibi tarafından kullanılmakta olan gayrimenkuller gerçeğe uygun değer esaslı ile gösterilen yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüştüğü tarihe kadar amortisman tabii tutulmuş, bu tarihten sonra amortisman hesaplanmamıştır.

2.4.7 Maddi duran varlıklar

Arazi ve binalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla ifade edilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü indirilerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler bilanço tarihinde belirlenecek gerçeğe uygun değerinden önemli farklılık göstermeyeceği şekilde düzenli aralıklarla yapılır.

Söz konusu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanan artış, özkaynaktaki yeniden değerlendirme fonuna kaydedilir. Yeniden değerlendirme sonucu oluşan değer artışı, maddi duran varlıkla ilgili daha önceden konsolide gelir tablosunda gösterilen bir değer düşüklüğünün olması durumunda öncelikle söz konusu değer düşüklüğü nispetinde konsolide gelir tablosuna kaydedilir. Bahse konu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden oluşan defter değerindeki azalış, söz konusu varlığın daha önceki yeniden değerlendirilmesine ilişkin yeniden değerlendirme fonunda bulunan bakiyesini aşması durumunda konsolide gelir tablosuna kaydedilir. Yeniden değerlendirilen binaların amortismanı konsolide gelir tablosunda yer alır. Yeniden değerlendirilen gayrimenkul satıldığında veya hizmetten çekildiğinde yeniden değerlendirme fonunda kalan bakiye doğrudan dağıtılmamış karlara transfer edilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.7 Maddi duran varlıklar (devamı)

Arazi ve binalar dışında maddi duran varlıkları maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri indirildikten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlenmiş tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve konsolide gelir tablosuna dahil edilir.

Amortisman maddi duran varlıklar için aşağıda öngörülen ekonomik ömürler dikkate alınarak doğrudan kıst amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanır.

Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri	10-50 Yıl
Makine, tesis ve cihazlar	3-40 Yıl
Taşıt araçları	4-10 Yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-15 Yıl
Özel maliyetler	5 Yıl

2.4.8 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, varlıkla ilişkilendirilen görülebilir gelecekteki ekonomik yararların işletme için gerçekleşmesinin muhtemel olması ve varlığın maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda muhasebeleştirilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıklar ilk muhasebeleştirilmesi sırasında maliyet bedeliyle ölçülmektedir. Aynı olarak elde edilen bir maddi olmayan duran varlığın maliyet bedeli satın alma fiyatından indirim ve iskontolar düşüldükten sonra, ithalat vergileri ve iade edilmeyen alış vergileri, varlığı amaçlanan kullanımına hazır hale getirmeye yönelik, doğrudan varlıkla ilişkilendirilebilen her türlü maliyet dahil edilerek tespit edilmektedir.

Cari dönemde maddi olmayan duran varlıklar maliyet bedelleri üzerinden ekonomik ömürlerine göre normal itfa yöntemi ile itfa edilmektedir. Konsolide bilançoda yer alan maddi olmayan duran varlıklar ve belirsiz ekonomik ömrü olanlar dışında tutar 5 yılda itfa edilmektedir.

2.4.9 Şerefiye

Konsolide finansal tablolarda, iktisap edilen Grup'un net varlıklarının makul değerindeki payı ile satın alma fiyatı arasındaki farkı gösteren şerefiye için, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri Standardı çerçevesinde muhasebeleştirilen şerefiye her yıl sonunda değer düşüklüğü olup olmadığının tespiti için test edilir ve varsa değer düşüklüğü karşılığı ayrılır.

Değer düşüklüğü testinde, şerefiye, Grup'un her bir nakit üreten birimine tahsis edilir. Şerefiyenin tahsis edilmiş olduğu nakit üreten birimlerde değer düşüklüğünün olup olmadığını kontrol etmek amacıyla her yıl ya da değer düşüklüğünü göstergesi olduğu durumlarda daha sık değer düşüklüğü testi uygulanır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.9 Şerefiye (devamı)

Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarının defter değerinden düşük olduğu durumlarda, değer düşüklüğü ilk olarak nakit üreten birime tahsis edilen şerefiyenin defter değerini azaltmak için kullanılır ve sonra nispi oranları dahilinde diğer varlıkların defter değerini azaltmak için kullanılır. Şerefiye için ayrılmış değer düşüş karşılığı, daha sonraki dönemlerde iptal edilemez. Bir işletmenin satışından doğan kar ve zararlar satılan kuruluş üzerindeki şerefiyenin kayıtlı değerini de içerir.

2.4.10 Varlıklarda değer düşüklüğü

Şerefiye gibi belirsiz ömrü olan varlıklar itfaya tabi tutulmazlar. Bu varlıklar için her yıl değer düşüklüğü testi uygulanır. Amortisman ve itfaya tabi olan maddi ve maddi olmayan varlıklar için ise defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır.

Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Şerefiye ve ekonomik ömrü belirsiz olanlar haricinde değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

2.4.11 Durdurulan faaliyetler ile satış amaçlı elde tutulan varlık grupları ve ilgili yükümlülükler

Durdurulan faaliyet, bir işletmenin koordine edilmiş bir plan çerçevesinde elden çıkarılması planlanan veya satış amaçlı elde tutulan ana iş kolu / faaliyetlerinin coğrafi bölümünü ifade etmektedir. Durdurulan faaliyetleri oluşturan varlık veya varlık gruplarının elden çıkarılması sırasında konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi öncesi kar veya zarar ve durdurulan faaliyetlerin vergi sonrası karı veya zararının detayları dipnotlarda açıklanır. Ayrıca, durdurulan faaliyetlerin işletme, yatırım ve finansman faaliyetleriyle ilişkilendirilen net nakit akışları ilgili dipnotta belirtilir.

Duran varlık grupları, kullanılması suretiyle değil, satış işlemi sonucu geri kazanılacağı durumlarda, satış amaçlı elde tutulan duran varlık grupları olarak sınıflandırılır. Bu varlıklarla doğrudan ilişkilendirilen yükümlülükler ise benzer şekilde gruplanır. Satış amaçlı olarak sınıflandırma kriterini karşılayan duran varlıklar veya varlık grupları gerçeğe uygun değerinden satış maliyetlerinin düşülmesi ile bulunan değer ile taşınan değer düşük olanı ile ölçülür.

2.4.12 Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde konsolide gelir tablosuna kaydedilmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.13 Finansal araçlar

Finansal bir varlık veya finansal bir yükümlülük, sadece finansal araca ilişkin sözleşme hükümlerine taraf olduğunda konsolide bilanço alınmaktadır. Finansal araçların normal yoldan alımı veya satımı, işlem tarihinde ya da teslim tarihinde muhasebeleştirme yöntemlerinden biri kullanılarak konsolide finansal tablolara alınır veya finansal tablo dışı bırakılır. Menkul değerlerin alım ve satım işlemleri teslim tarihinde muhasebeleştirilmektedir. Finansal araçların ilk muhasebeleştirilmesinde, sınıflandırması, sözleşmeye bağlı şartlara ve ilgili iş modeline bağlıdır. TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı kapsamında değerlendirilen varlıklar dışındaki bir finansal varlık veya finansal yükümlülük ilk defa konsolide finansal tablolara alınırken gerçeğe uygun değerinden ölçülmektedir. Gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlık ve yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilmekte veya gerçeğe uygun değerden düşülmektedir.

Grup'un TFRS 9 kapsamında finansal varlıkları ve yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

Finansal varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde, gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamalar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır. Finansal varlıklar "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", "itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar" olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır. Bir finansal varlık kısa vadede elden çıkarılması amacıyla edinildiği zaman söz konusu kategoride sınıflandırılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır.

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar

Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan ve finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumunda finansal varlık itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır. Etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti ile değerlemeye tabi tutulmakta ve varsa değer azalışı için karşılık ayrılmaktadır. Vadeye kadar elde tutulacak menkul değerlerden kazanılan faiz gelirleri dönem kar/zararında faiz geliri olarak muhasebeleştirilmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.13 Finansal araçlar (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan ve buna ek olarak finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumlarında finansal varlık, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak sınıflandırılmaktadır.

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların müteakip değerlemesi gerçeğe uygun değerleri üzerinden yapılmaktadır. Ancak, gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir şekilde tespit edilemiyorsa, sabit bir vadesi olanlar için iç verim oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedel üzerinden; sabit bir vadesi olmayanlar için gerçeğe uygun değer fiyatlandırma modelleri veya iskonto edilmiş nakit akış teknikleri kullanılarak değerlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan ve menkul kıymetlerin etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyeti ile gerçeğe uygun değeri arasındaki farkı ifade eden gerçekleşmemiş kar veya zararlar özkaynak kalemleri içerisinde "Finansal Varlıklar Değer Artış / Azalış Fonu" hesabı altında gösterilmektedir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar elden çıkarılmaları durumunda gerçeğe uygun değer uygulaması sonucunda özkaynak hesaplarında oluşan değer, dönem kar/zararına yansıtılmaktadır.

Finansal varlıkların kayda alınması ve bilanço dışı bırakılması

Grup, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde konsolide bilançosuna yansıtmaktadır. Grup finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıttan çıkartır. Grup finansal yükümlülükleri ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıttan çıkartır.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü / beklenen zarar karşılığı

Her raporlama tarihinde, değer düşüklüğü kapsamındaki finansal aracın kredi riskinde ilk defa konsolide finansal tablolara alınmasından bu yana önemli bir artış olup olmadığı değerlendirilir. Bu değerlendirme yapılırken, finansal aracın temerrüt riskinde meydana gelen değişim dikkate alınır. Beklenen zarar karşılığı tahmini tarafsız, olasılıklara göre ağırlıklandırılmış ve geçmiş olaylar, mevcut şartlar ve gelecekteki ekonomik şartlara ilişkin tahminler hakkında desteklenebilir bilgiler içermektedir.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla kayıtlı değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler dönem kâr zararında muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalır ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte, yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde konsolide gelir tablosunda iptal edilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.13 Finansal araçlar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü / beklenen zarar karşılığı (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı konsolide diğer kapsamlı gelire yansıtılan özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Türev finansal varlıklar

Grup, yabancı para riskinden korunmak için türev finansal araçlar tutmaktadır ve gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal araç olarak sınıflamaktadır. Türev araçların ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Bir finansal araç, ileriki bir tarihte satılmak veya geri satın alınmak amacıyla edinilmiş ise bu grupta sınıflanır. Türev araçlar, gerçeğe uygun değer pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlarını vadeli yabancı para alım-satım sözleşmelerinden oluşturmaktadır. Türev finansal araçlar ilk kayıtlara alınmalarına müteakiben, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülüp gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler gerçekleştiği anda kar veya zarara yansıtılmıştır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Grup tarafından elde tutulan ve aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları ile bazı borçlanma senetleri satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve gerçeğe uygun değerleriyle gösterilir.

Ticari alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir.

Konsolide finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında "basitleştirilmiş yaklaşım" uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığında düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlere kaydedilir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.13 Finansal araçlar (devamı)

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Finansal yükümlülükler

Finansal bir yükümlülük ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan finansal yükümlülüklerin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında, ilgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir. Finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

2.4.14 Kur değişiminin etkileri

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile hazırlanmıştır. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (her bir işletmenin fonksiyonel para birimi dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Konsolide bilançoda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak fonksiyonel para birimine çevrilmektedir.

Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle fonksiyonel para birimine çevrilmektedir.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştuğu dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilirler:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dâhil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere (risklere karşı finansal koruma sağlamaya ilişkin muhasebe politikaları aşağıda açıklanmaktadır) karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları ve
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırımın satışında kar ya da zararlı ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacıklardan doğan kur farkları.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.14 Kur değişiminin etkileri (devamı)

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı özkaynak olarak sınıflandırılır ve Grup'un çevrim fonuna transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yabancı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde konsolide gelir tablosuna kaydedilir.

Yurtdışında faaliyet satın alımından kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri, yurtdışındaki faaliyetin varlık ve yükümlüğü olarak ele alınır ve dönem sonu kuru kullanılarak çevrilir.

2.4.15 Pay başına kazanç

Konsolide gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

2.4.16 Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile konsolide bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

2.4.17 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda konsolide finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.17 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir

2.4.18 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun yurt içi ve dışında kurulu bağlı ortaklıklarına konsolide vergi beyannamesi hazırlama izin vermediğinden, konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir Grup şirketi bazında ayrı olarak hesaplanmıştır. Gelir vergisi gideri ya da geliri, cari vergi gideri ve ertelenmiş vergi gideri ya da gelirinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, konsolide gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, Bağlı Ortaklıklar'ı ve İştirak'indeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.18 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alınımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde, şerefiye hesaplanmasında ya da satın alınan, satın alınan bağlı ortaklığın tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinde elde ettiği payın satın alım maliyetini aşan kısmının belirlenmesinde vergi etkisi göz önünde bulundurulur.

2.4.19 Çalışanlara sağlanan faydalar

Kıdem tazminatları

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. İran'da uygulanan kıdem tazminatı uygulaması Türkiye'deki uygulama ile benzerlikler göstermekte, herhangi önemli bir fark bulunmamaktadır. Buna ek olarak Razi'nin özelleştirilmesi sürecinde çalışanlara erken emeklilik hakkı tanınmış ve bu hakka ilişkin yükümlülük Razi tarafından TMS 19 kapsamında kayıtlara alınmıştır.

Konsolide bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Kıdem teşvik primi

Yürürlükteki toplu iş sözleşmesi uyarınca sözleşme kapsamındaki personele belirli kıdem sürelerini tamamladıkları yıllarda kıdem teşvik primi ödenmektedir. Söz konusu teşvik primi için hesaplanan yükümlülük kayıtlara yansıtılmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.19 Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

İzin karşılıkları

Grup personelinin önceki yıllarda kullanmadığı izinler neticesinde oluşmuş bulunan izin ücretleri için karşılık ayrılmaktadır.

2.4.20 Nakit akış tablosu

Konsolide nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un gübre ve petrokimya ürünleri satışı faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve bu faaliyetlerden elde ettiği nakit akışlarını gösterir. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

2.4.21 Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, temettü dağıtım kararı alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek ödenecek temettü yükümlülüğü olarak sınıflandırılır.

2.4.22 Önemli muhasebe tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların TFRS'ye göre hazırlanmasında Grup Yönetimi'nin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile oluşması muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen fiili sonuçlar ile farklılık gösterebilir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönem konsolide kapsamlı gelir tablosunda yansıtılmaktadırlar.

Gelecek finansal dönemlerde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde düzeltmelere neden olma riski olan tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Net gerçekleştirilebilir değer

Stoklar maliyetin veya net gerçekleştirilebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde tahmini satış fiyatından tahmini tamamlama maliyeti ve satış gerçekleştirilmek için gerekli tahmini satış maliyetlerinin toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.4.22 Önemli muhasebe tahmin ve varsayımları (devamı)

Şerefiye değer düşüklüğü

Şerefiye Grup tarafından her yıl değer düşüklüğü için test edilir. Bilanço tarihi itibarıyla şerefiye Razi'nin satın alımı ve Razi'nin bağlı ortaklığı Arya'nın satın alımı sonucu oluşmuştur ve Razi şerefiye değer düşüklüğü testi için nakit üreten birim olarak tanımlanmıştır. Bu kullanım değeri hesaplamaları iskonto edilmiş vergi sonrası nakit akım tahminlerini içermektedir. Grup yönetimi tarafından onaylanan yıllık bütçelere dayanmaktadır. Kullanım değeri hesaplamalarında iskonto oranı %14 büyüme oranı %4 (31 Aralık 2018: iskonto %14, büyüme %4), olarak kullanılmıştır. Kullanılan iskonto oranı vergi sonrası iskonto oranı olup Razi'nin faaliyetlerine özgü riskleri de içermektedir. Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yukarıdaki varsayımları kullanarak yapmış olduğu değer düşüklüğü testleri sonucunda şerefiye tutarında herhangi bir değer düşüklüğü tespit etmemiştir.

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabilir tarihler ve gerektiğinde kullanılacak vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Elde edilen veriler ışığında, Grup'un gelecekte elde edilecek vergiye tabi kar ertelenmiş vergi varlıklarının tamamını karşılamaya yetmiyorsa, ertelenmiş vergi varlığının tamamı ve bir kısmına karşılık ayrılır. Eğer gelecekteki faaliyet sonuçları, Grup'un şu andaki beklentilerini aşarsa, kayıtlara alınmamış ertelenmiş vergi varlığını kayıtlara almak gerekebilir.

Gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihindeki yatırım amaçlı gayrimenkullerinin, arsa ve binalarının gerçeğe uygun değeri Grup ile ilişkisi olmayan bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından gerçekleştirilen değerlemeye göre elde edilmiştir. Türkiye Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız ekspertiz şirketi olan Aden Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. söz konusu yerlerdeki taşınmazların değerlemesi konusunda uygun nitelik ve deneyime sahiptir. Uluslararası Değerleme Standartları'na uygun olan Emsal Karşılaştırma Yöntemi, Maliyet Yaklaşımı ve Gelirlerin Kapitalizasyonu Yaklaşımı yöntemlerinden uygun olanıyla tespit edilmiştir. Emsal Karşılaştırma Yöntemi yakın dönemde pazara çıkarılmış ve satılmış/kiraya verilmiş benzer gayrimenkuller dikkate alınarak pazar değerini etkileyebilecek kriterler çerçevesinde fiyat ayarlaması yapıldıktan sonra birim fiyat belirlenmektedir.

Değerlemedeki takdir tapu takyidatlarını dikkate almamakta ve taşınmazla ilgili herhangi bir dava bulunmadığı kabulüne dayanmaktadır. Maliyet Yaklaşımı Yöntemi var olan yapının günümüz koşullarında yeniden inşa edilme maliyetini referans almaktadır. Gelirlerin Kapitalizasyonu Yöntemi ise potansiyel gelir kaynaklarının, nakit akışlarının, boşluk-kira kayıplarının da dâhil edilip, faaliyet giderlerinin düşüldüğü ve tekrar satış hasılatının da yatırımın içine dahil edildiği, uygun bir geri dönüş iskonto oranıyla hesaplayan getiri kapitalizasyonudur.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5 Şirket Birleşmeleri

5 Mart 2018 tarihinde imzalanan paylaşım sözleşmesi ile Şirket, Negmar sermayesinde sahip olduğu %40 oranında payı Etis Denizcilik Yatırım A.Ş.'ye ("Etis") devretmiştir. Böylece özkaynaktan pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilen Negmar'ın etkileri 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal tablolardan çıkarılmıştır. Buna mukabil, Negmar'ın sahip olduğu Nbulkgas'ın %100 hissesi Şirket'e devrolmuştur. Bu doğrultuda Şirket IGLC Anka ve IGLC Dicle'nin %50 hisselerinin dolaylı pay sahibi olmuştur. Şirket'in Nbulkgas üzerinde kontrol gücü bulunduğu ve IGLC Anka ile IGLC Dicle'nin yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu Gübretaş belirlediğinden ve bu şirketlerin operasyonel yönetimlerinde kontrol gücü Gübretaş'ta olduğundan şirketler bağlı ortaklık olarak değerlendirilmişler ve tam konsolidasyon yoluyla konsolide finansal tablolara dahil edilmişlerdir. Grup'un IGLC Anka ve IGLC Dicle dolaylı sahiplik oranı %50 ve Nbulkgas üzerindeki sahiplik oranı %100'dür. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla söz konusu işletme birleşmesi kapsamında edinilen tanımlanabilir varlıkların ve üstlenilen tanımlanabilir borçların işlem tarihindeki gerçeğe uygun değerleri belirlenmiştir.

	Nbulkgas	IGLC Anka	IGLC Dicle	Satın alımdaki gerçeğe uygun değerler TL
Nakit ve nakit benzerleri	12.780	1.621.966	207.850	1.842.596
Ticari alacaklar	--	5.458.471	1.195.157	6.653.628
Diğer alacaklar	3.842.780	12.157.879	32.329.635	48.330.294
Stoklar	--	2.100.401	648.910	2.749.311
Diğer dönen varlıklar	1.131	321.441	289.326	611.898
Maddi duran varlıklar	233.141	160.889.024	180.031.669	341.153.834
Ertelenmiş vergi varlığı	46.615	--	--	46.615
Toplam varlıklar	4.136.447	182.549.182	214.702.547	401.388.176
Finansal borçlar	39.313	45.158	45.158	129.629
Ticari borçlar	53.381	2.028.094	829.702	2.911.177
Diğer borçlar	2.642.018	173.850.719	144.029.934	320.522.671
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	169.808	1.030.057	3.677.603	4.877.468
Toplam yükümlülükler	2.904.520	176.954.028	148.582.397	328.440.945
Birleşme tarihindeki net varlıklar	1.231.927	5.595.154	66.120.150	72.947.231
Birleşmede kontrol gücü olmayan paylar	--	2.797.577	33.060.075	35.857.652
Ana ortaklık payları	1.231.927	2.797.577	33.060.075	37.089.579
Satın alma bedeli				37.089.579
Şerefiye				--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştiraklerin bilanço ve gelir tablosu aşağıdaki gibidir:

	Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dönen varlıklar	106.505.240	132.159.635
Duran varlıklar	8.972.137	11.036.353
Kısa vadeli yükümlülükler	(64.654.286)	(58.460.427)
Uzun vadeli yükümlülükler	(1.408.213)	(37.474.724)
Net varlıklar	49.414.878	47.260.837

	Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	
	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Net satış	115.199.567	100.826.721
Net kar	2.154.042	13.235.317

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iştiraklerin konsolide finansal durum tablosunda yer alan net varlık tutarları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	19.765.952	18.904.335
Toplam net yükümlülükler	19.765.952	18.904.335

Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen iştiraklerin dönem faaliyet sonuçlarına etkisi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş., net kar	861.617	5.294.127
Toplam	861.617	5.294.127

	Tarkim Bitki Koruma San. ve Tic. A.Ş.	
	2019	2018
İştirak oranı	%40	%40
Özkaynak toplamı	49.414.878	47.260.837
1 Ocak itibariyle	18.904.335	12.879.760
Cari yıl toplam kapsamlı gelir	861.617	6.024.575
31 Aralık itibariyle	19.765.952	18.904.335

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirilen iç raporlara dayanarak faaliyet bölümlerini belirlemiştir. Grup'un karar almaya yetkili mercii olan Yönetim Kurulu, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri coğrafi bölümler bazında incelemektedir. Şirket'in Türkiye'de, bağlı ortaklığı durumundaki Razi'nin ise İran'da faaliyeti bulunmaktadır.

Şirket Türkiye genelinde kimyevi gübre üretim, alım ve satım faaliyetleri yürütmektedir. Razi ise kimyevi gübre ve gübre hammaddeleri üretimi ve ticareti yapmaktadır.

Grup Yönetimi, faaliyet sonuçlarını ve performansını TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tablolar üzerinden değerlendirdiğinden, bölümlere göre raporlama hazırlanırken TFRS konsolide finansal tablolar kullanılmaktadır.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla konsolide bilançoların bölümlere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Türkiye		İran	Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Toplam
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2019	31 Aralık 2019	31 Aralık 2019	31 Aralık 2019
Varlıklar					
Dönen Varlıklar	1.995.202.267	1.004.152.743	(201.107.746)	2.798.247.264	
Duran Varlıklar	1.427.364.482	399.772.695	(339.745.578)	1.487.391.599	
Toplam Varlıklar	3.422.566.749	1.403.925.438	(540.853.324)	4.285.638.863	
Kaynaklar					
Kısa Vadeli Yükümlülükler	2.653.967.265	735.233.417	(195.186.497)	3.194.014.185	
Uzun Vadeli Yükümlülükler	133.290.109	117.425.748	--	250.715.857	
Özkaynaklar	635.309.375	551.266.273	(345.666.827)	840.908.821	
Toplam Kaynaklar	3.422.566.749	1.403.925.438	(540.853.324)	4.285.638.863	

	Türkiye		İran	Konsolidasyon Düzeltilmeleri	Toplam
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2018	31 Aralık 2018	31 Aralık 2018	31 Aralık 2018
Varlıklar					
Dönen varlıklar	1.327.870.800	1.167.769.398	(67.755.747)	2.427.884.451	
Duran varlıklar	1.741.339.131	474.018.940	(307.974.908)	1.907.383.163	
Toplam varlıklar	3.069.209.931	1.641.788.338	(375.730.655)	4.335.267.614	
Kaynaklar					
Kısa vadeli yükümlülükler	1.877.474.202	736.003.872	(67.755.747)	2.545.722.327	
Uzun vadeli yükümlülükler	421.593.363	130.395.478	--	551.988.841	
Özkaynaklar	770.142.366	775.388.988	(307.974.908)	1.237.556.446	
Toplam kaynaklar	3.069.209.931	1.641.788.338	(375.730.655)	4.335.267.614	

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait kar veya zarar tablolarının bölümlere göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Türkiye	İran	Konsolidasyon	
	1 Ocak -	1 Ocak -	Düzeltilmeleri	Toplam
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2019	1 Ocak -	1 Ocak -
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2019
Hasılat	3.223.516.040	1.859.297.848	(738.317.519)	4.344.496.369
Satışların Maliyeti	(2.837.720.556)	(1.364.875.628)	708.075.058	(3.494.521.126)
Brüt Kar	385.795.484	494.422.220	(30.242.461)	849.975.243
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	(188.020.921)	(204.048.092)	--	(392.069.013)
Genel Yönetim Giderleri	(38.368.989)	(99.158.835)	(9.223.641)	(146.751.465)
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler, net	(46.987.659)	(114.996.436)	32.919.708	(129.064.387)
Esas Faaliyet Karı / (Zararı)	112.417.915	76.218.857	(6.546.394)	182.090.378
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler, net	68.872.437	--	(61.386.587)	7.485.850
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar Payları	861.617	--	--	861.617
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı / (Zararı)	182.151.969	76.218.857	(67.932.981)	190.437.845
Finansman Giderleri	(360.199.677)	52.438.425	--	(307.761.252)
Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	(178.047.708)	128.657.282	(67.932.981)	(117.323.407)
Vergi (Gideri) / Geliri	23.031.634	(5.789.440)	1.440.207	18.682.401
Dönem Karı / (Zararı)	(155.016.074)	122.867.842	(66.492.774)	(98.641.006)

	Türkiye	İran	Konsolidasyon	
	1 Ocak -	1 Ocak -	Düzeltilmeleri	Toplam
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2018	1 Ocak -	1 Ocak -
			31 Aralık 2018	31 Aralık 2018
Hasılat	2.638.318.593	1.990.946.875	(70.178.800)	4.559.086.668
Satışların Maliyeti	(2.219.675.317)	(1.129.812.765)	70.178.800	(3.279.309.282)
Brüt Kar	418.643.276	861.134.110	-	1.279.777.386
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	(119.680.095)	(231.158.765)	-	(350.838.860)
Genel Yönetim Giderleri	(38.854.592)	(113.039.456)	-	(151.894.048)
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler, net	(221.838.449)	(170.755.947)	-	(392.594.396)
Esas Faaliyet Karı / (Zararı)	38.270.140	346.179.942	-	384.450.082
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler, net	17.141.556	-	(28.376.207)	(11.234.651)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar Payları	6.024.575	-	-	6.024.575
Finansman Gideri Öncesi Faaliyet Karı / (Zararı)	61.436.271	346.179.942	(28.376.207)	379.240.006
Finansman Giderleri	(316.576.863)	78.314.204	-	(238.262.659)
Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	(255.140.592)	424.494.146	(28.376.207)	140.977.347
Vergi (Gideri) / Geliri	(2.224.899)	(3.092.781)	--	(5.317.680)
Dönem Karı / (Zararı)	(257.365.491)	421.401.367	(28.376.207)	135.659.667

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

**31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**

NOT 4 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait bölüm varlıklarına ilişkin yatırım harcamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Türkiye	94.201.716	57.503.480
İran	35.203.287	9.774.848
Toplam	129.405.003	67.278.328

Amortisman / İtfa Payları:

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait bölüm varlıklarına ilişkin amortisman ve itfa payları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Türkiye	66.197.875	27.731.525
İran	28.345.659	42.421.433
Toplam	94.543.534	70.152.958

NOT 5 – NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kasa	251.583	317.371
Banka	173.995.566	368.517.959
- Vadesiz mevduat	45.202.413	106.160.602
- Vadeli mevduat	128.793.153	262.357.357
Diğer hazır değerler	210.760	15.746
Toplam	174.457.909	368.851.076
Bloke mevduat	--	(9.623.365)
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	174.457.909	359.227.711

5.1 Vadeli mevduatlar (TL)

Faiz oranı (%)	Vade	31 Aralık 2019
10,75	1-3 gün arası	56.691.692
Toplam		56.691.692

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (devamı)

5.1 Vadeli mevduatlar (TL) (devamı)

Faiz oranı (%)	Vade	31 Aralık 2018
18 - 24	1-3 gün arası	48.484.587
Toplam		48.484.587

5.2 Vadeli mevduatlar (Döviz):

Faiz Oranı (%)	Vade	Döviz cinsi	Döviz tutarı	31 Aralık 2019 TL karşılığı
0,30 – 0,65	1-30 gün arası	EUR	1.470.755	9.781.402
10 - 15	1-3 gün arası	Mil. IRR	809.488	40.640.995
2,00	1-3 gün arası	USD	3.649.551	21.679.064
Toplam				72.101.461

Faiz oranı (%)	Vade	Döviz cinsi	Döviz tutarı	31 Aralık 2018 TL karşılığı
Euribor	1-3 gün arası	EUR	3.188	19.220
10	1-3 gün arası	Mil. IRR	1.606.094	112.659.999
1,80	1-3 gün arası	USD	19.235.027	101.193.551
Toplam				213.872.770

NOT 6 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR

Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	1.521.847.115	1.550.453.070
1 - 5 yıl içerisinde ödenecek	117.472.564	59.850.476
Toplam	1.639.319.679	1.610.303.546

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibariyle kısa ve uzun vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli borçlanmalar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli borçlanmalar	1.458.191.882	1.350.135.187
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	55.885.641	198.437.226
Kiralama yükümlülükleri	6.187.432	1.880.657
Toplam	1.520.264.955	1.550.453.070

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR (devamı)

6.1 Kısa Vadeli Borçlanmalar ve Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli borçlanmaların ve uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019

Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Banka kredileri			
EUR	3,40	5.455.324	36.311.669
USD	3,43	10.000.000	59.402.000
TL	14,30	1.306.554.075	1.306.554.075
Diğer finansal borçlanmalar			
Mil. IRR (*)	18,00	2.227.029	111.809.779
Toplam			1.514.077.523

31 Aralık 2018

Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Banka kredileri			
EUR	3,07	46.837.417	282.335.952
USD	2,09	1.999.739	10.520.425
TL	24,18	1.189.725.341	1.189.725.341
Diğer finansal borçlanmalar			
Mil. IRR (*)	18,00	940.771	65.990.695
Toplam			1.548.572.413

(*) Kısa ve uzun vadeli finansal borçlanmalar içinde yer alan ilgili tutarı Razi'nin özelleştirilme öncesi sahibi konumundaki National Petrochemical Company'e ("NPC") olan finansal nitelikteki borç tutarını göstermektedir.

6.2 Kiralama Yükümlülükleri

31 Aralık 2019 Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL tutar
TL	%12	7.769.592	7.769.592
Toplam			7.769.592

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR (devamı)

6.2 Kiralama Yükümlülükleri (devamı)

31 Aralık 2018 Para birimi	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
TL	21	1.880.657	1.880.657
Toplam			1.880.657

6.3 Uzun Vadeli Borçlanmalar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Uzun vadeli krediler	102.185.456	58.261.655
Kiralama yükümlülükleri (Dipnot 2.4)	15.287.108	1.588.821
Toplam	117.472.564	59.850.476

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

Banka Kredileri:

Para birimi	Vade	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL tutar
TL	2024	12,30	102.185.456	102.185.456
Toplam				102.185.456

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla uzun vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

Banka Kredileri

Para birimi	Vade	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL tutar
EUR	2020	3,40	5.271.513	31.776.678
TL	2022	14,83	26.484.977	26.484.977
Toplam				58.261.655

Finansal Kiralama Yükümlülükleri

31 Aralık 2019 Para birimi	Vade	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
TL	Aralık 2023	12	15.287.108	15.287.108
Toplam				15.287.108

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR (devamı)

Finansal Kiralama Yükümlülükleri (devamı)

31 Aralık 2018 Para birimi	Vade	Ortalama etkin yıllık faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
TL	Eylül 2020	21	1.588.821	1.588.821
Toplam				1.588.821

NOT 7 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

7.1 Kısa Vadeli Ticari Alacaklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ticari alacaklar	302.628.203	488.508.390
İran Petrol Bakanlığı iştiraklerinden alacaklar	46.161.675	64.381.842
Alacak senetleri	--	465.012
348.789.878		553.355.244
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	(12.212.962)	(10.088.498)
Toplam	336.576.916	543.266.746

Şüpheli alacaklar ve bu alacaklarla ilgili ayrılan karşılıklara ilişkin özet bilgi aşağıdaki gibidir:

Vadeden sonra geçen süre	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
9 aydan fazla	12.212.962	10.088.498
Toplam	12.212.962	10.088.498

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren yıla ait şüpheli ticari alacaklar karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	10.088.498	8.798.412
Dönem gideri	2.124.464	1.290.086
Kapanış bakiyesi	12.212.962	10.088.498

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibariyle vadesi geçmemiş alacaklara ilişkin teminatlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Teminat mektupları	222.142.247	245.044.412
Teminat çekleri/senetleri	2.790.001	790.001
Toplam	224.932.248	245.834.413

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

7.2 Kısa Vadeli Ticari Borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
NIOC'a borçlar (*)	602.725.593	435.870.054
Satıcılar	352.131.253	337.249.522
Diğer ticari borçlar	31.161.663	5.081.207
Toplam	986.018.509	778.200.783

(*) Gübretaş'ın bağlı ortaklığı olan Razi'nin doğal gaz alımından dolayı NIOC'a (National Iranian Oil Co.) olan ticari borçları, NIOC'un varlık ve alacaklarına vergi borçları nedeniyle Tahran Vergi Dairesi tarafından el konulmuş olması nedeniyle ikinci bir uyarıya kadar Tahran Vergi Dairesi'ne ödenmek zorundadır.

NOT 8 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

8.1 Kısa Vadeli Diğer Alacaklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
KDV alacakları - İran	120.587.913	142.369.070
KDV alacakları - Türkiye	18.666.711	18.833.591
Personelden alacaklar	5.698.894	8.849.346
Tabosan'dan alacaklar (*)	33.273.552	32.482.253
Diğer devlet kurumlarından alacaklar - İran	11.661.904	7.238.858
İlişkili taraflardan diğer alacaklar (Dipnot 30)	10.135.215	--
Diğer çeşitli alacaklar	15.624.406	6.305.863
Toplam	215.648.595	216.078.981

(*) Grup'un kefaleten yapmış olduğu ödemelerden kaynaklı ana para alacağı ve rapor tarihi itibarıyla işlemiş faiz alacağı toplamı 33.273.552 TL'dir. Grup Yönetimi İflas İdaresi'ne Tabosan Mühendislik ve İmalat ve Montaj San. A.Ş.'ye ("Tabosan") ait Razi hisselerinden, kefaleten yapılan 5.439.402 EUR ödemeye tekabül eden %1,31 oranında hisse devrinin gerçekleştirilmesi için talepte bulunmuştur. Grup'un bu talebi İflas İdaresi'nce kabul edilmediği için mahkemeye başvurulmuş, başvuru sonucunda 27 Haziran 2013 tarihinde, Tabosan ait Razi hisselerinin %1,31 hissesinin masa alacaklılarına dağıtılmaması ve üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunulmaması için ihtiyati tedbir kararı verilmiştir. Grup'un açtığı hisse devri davası reddedilmiş olup Grup tarafından temyiz edilmiş ancak Yargıtay Mahkeme kararını onamıştır. Bunun üzerine Grup Yargıtay'da karar düzeltme yoluna başvurmuştur. Grup'un İflas İdaresi'ne açmış olduğu hisse devri talepli davasını mahkeme reddetmiştir.

Grup'un kefaleten yaptığı ödemelerden kaynaklı diğer alacaklarının masaya kaydı talebi İflas İdaresi tarafından reddedilmiş olduğundan, Grup bu kez İflas İdaresi aleyhinde alacak kayıt kabul davası açmıştır. İflas İdaresi Grup'un açtığı alacak kayıt davasını kabul etmiş ve bu kabul beyanı üzerine Mahkeme 15 Temmuz 2017 tarihinde Grup'un açtığı kayıt kabul davasının kabulüne karar vermiştir. Tabosan'ın Razi'deki %10,88 hissesine isabet eden birikmiş temettü alacakları iflas masasına intikal etmiş olduğundan İflas İdaresi 8 Temmuz 2017 tarihinde Grup'a 25.278.225 TL anapara alacağını ödemiştir. İşbu alacak kayıt kabul davası kesinleşmiştir. İflas İdaresi Grup'un kayıt kabul kararı verilen bakiye anapara alacağı olan 5.548.880 TL'yi Grup'a 4 Ağustos 2017 tarihinde ödemiştir. İflas İdaresi, Grup'un bakiye alacaklarını ise Tabosan'ın Razi nezdinde temettü alacağının doğması ve bunun da iflas masasına intikal etmesi şartlarıyla ve Grup'un bakiye alacaklarını karşıladığı ölçüde ödeyebilecektir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

8.2 Uzun Vadeli Diğer Alacaklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Verilen depozito ve teminatlar	63.115.925	52.084.226
Personelden alacaklar	1.820.900	2.666.364
Diğer uzun vadeli alacaklar	13.732.406	5.197.910
Toplam	78.669.231	59.948.500

8.3 Kısa Vadeli Diğer Borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kontrol gücü olmayan paylara temettü borçları	46.049.817	1.518.717
İlişkili taraflara diğer borçlar (Dipnot 30)	25.000.000	--
Diğer borç ve yükümlülükler	40.325.655	33.332.159
Toplam	111.375.472	34.850.876

8.4 Uzun Vadeli Diğer Borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	--	349.323.760
Toplam	--	349.323.760

Grup'un konsolide edilen bağlı ortaklıkları Anka ve Dicle'nin diğer borçlarından oluşmaktadır. Grup, Nbulkgas Deniz İşletmeciliği Ltd. Şti.'deki hisselerinin tamamını 5 Şubat 2020 tarihli hisse devir sözleşmesi ile satmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bağlı Nbulkgas, IGLC Dicle ve IGLC Anka'nın kontrolünün kaybı sonucunu oluşturan bir satış planı oluşturulmuş olması nedeniyle, ilgili borçlardan kaynaklanan yükümlülükleri Satış Amaçlı Elde Tutulan Yükümlülük olarak sınıflandırılmıştır.

NOT 9 - STOKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İlk madde ve malzeme	200.437.149	175.923.775
Mamuller	310.773.646	259.492.688
Ticari mallar	642.840.114	465.740.737
Diğer stoklar	96.091.705	226.752.282
	1.250.142.614	1.127.909.482
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(18.813.479)	(18.930.577)
Toplam	1.231.329.135	1.108.978.905

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Stok alımı için verilen sipariş avansları	29.416.193	13.620.570
Gelecek aya ait giderler	46.024.143	14.151.494
Toplam	75.440.336	27.772.064
Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Stok alımı için verilen sipariş avansları	33.283.839	19.573.127
Diğer peşin ödenmiş giderler	1.205.441	--
Toplam	34.489.280	19.573.127
Kısa vadeli ertelenmiş gelirler	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan sipariş avansları	17.163.951	41.334.435
Toplam	17.163.951	41.334.435

NOT 11 – YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	31 Aralık 2019			31 Aralık 2018		
	Arazi ve arsalar	Binalar	Toplam	Arazi ve arsalar	Binalar	Toplam
Dönem başı net değeri	42.892.477	37.253.026	80.145.503	49.272.477	36.702.200	85.974.677
Alımlar	--	--	--	--	--	--
Maddi duran varlıklardan transfer	--	--	--	--	--	--
Gerçeğe uygun değer artışı / (azalışı) (Not 25)	3.757.523	575.850	4.333.373	(6.380.000)	550.826	(5.829.174)
Toplam	46.650.000	37.828.876	84.478.876	42.892.477	37.253.026	80.145.503

Grup, 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren dönemde yatırım amaçlı gayrimenkullerinden 3.875.896 TL kira geliri elde etmiştir (31 Aralık 2018: 3.086.147 TL).

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

**31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibariyle hesapladığı amortisman ve itfa gideri ayrıntısı aşağıda verilmiştir.

	31 Aralık 2019		
	Gübretaş	Razi	Toplam
Amortisman gideri	64.758.903	28.345.660	93.104.563
İtfa gideri	1.438.971	--	1.438.971
Toplam	66.197.874	28.345.660	94.543.534

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıl içerisinde 94.543.534 TL tutarındaki amortisman ve itfa giderinin; 89.855.378 TL'si genel üretim giderlerine, 1.352.487 TL'si satış ve pazarlama giderlerine, 3.335.669 TL'si genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir.

	31 Aralık 2018		
	Gübretaş	Razi	Toplam
Amortisman gideri	27.210.485	42.421.433	69.631.918
İtfa gideri	521.040	--	521.040
Toplam	27.731.525	42.421.433	70.152.958

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içerisinde 70.152.958 TL tutarındaki amortisman ve itfa giderinin 66.031.402 TL'si genel üretim giderlerine, 1.166.280 TL'si satış ve pazarlama giderlerine ve 2.955.276 TL'si genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yeraltı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar (*)	Demirbaşlar	TFRS 16 kapsamında ilk kez bilançoya alınan kullanım hakkı varlıkları (**)	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri										
1 Ocak 2019 açılış bakiyesi	487.225.047	128.434.581	341.010.265	828.132.342	575.107.962	31.834.492	--	1.018.158	45.392.380	2.438.155.228
Çevrim farkı	(27.586.799)	--	(21.837.554)	(177.177.072)	111.794.871	(3.887.176)	--	--	(11.173.692)	(129.867.422)
Alımlar	1.351.714	1.310.862	2.420.786	2.389.251	204.109	2.422.888	25.778.418	99.310	86.713.302	122.690.640
Satışlar	--	--	(3.467)	(386.486)	(381.009)	(125.742)	--	--	(425.093)	(1.321.797)
Satış amaçlı varlıklara transfer	--	--	--	--	(680.578.537)	(676.421)	--	--	--	(681.254.958)
Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	--	1.063.243	51.993.304	45.878.485	814.338	1.120.945	--	--	(101.104.065)	(233.750)
31 Aralık 2019 kapanış bakiyesi	460.989.962	130.808.686	373.583.334	698.836.520	6.961.735	30.688.986	25.778.418	1.117.468	19.402.832	1.748.167.941
Birikmiş amortismanlar										
1 Ocak 2019 açılış bakiyesi	--	(50.620.073)	(145.623.103)	(543.716.808)	(145.988.137)	(15.379.287)	--	(510.037)	--	(901.837.445)
Çevrim farkı	--	--	11.109.121	130.638.095	(8.832.792)	2.939.784	--	--	--	135.854.208
Dönem gideri	--	(10.723.624)	(11.894.058)	(33.215.029)	(29.818.791)	(3.710.931)	(3.571.865)	(170.265)	--	(93.104.563)
Satışlar	--	--	--	268.961	387.414	66.278	--	3.467	--	726.120
Satış amaçlı varlıklara transfer	--	--	--	--	179.801.216	676.421	--	--	--	180.477.637
31 Aralık 2019 kapanış bakiyesi	--	(61.343.697)	(146.408.040)	(446.024.781)	(4.451.090)	(15.407.735)	(3.571.865)	(676.835)	--	(677.884.043)
31 Aralık 2019 net değer	460.989.962	69.464.989	227.175.294	252.811.739	2.510.645	15.281.251	22.206.553	440.633	19.402.832	1.070.283.898

(*) Grup, 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıl içerisinde IGCL Anka ve IGCL Dicle isimli gemilerinin kalan faydalı ömürlerini yeniden gözden geçirmiş ve kalan faydalı ömürlerini hazırlanan değerlendirme raporundaki veriler ışığında 25 yıl olarak belirlemiştir. Grup, Nbulkgas Deniz İşletmeciliği Ltd. Şti.'deki hisselerini 5 Şubat 2020 tarihli hisse devir sözleşmesi ile satmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bağlı Nbulkgas, IGLC Dicle ve IGLC Anka'nın tüm varlık ve yükümlülükleri Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlık / Yükümlülük olarak sınıflandırılmıştır (Not 27).

(**) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, maddi duran varlıklar altında sınıflandırılan kullanım hakkı varlıklarının net kayıtlı değeri 25.778.418 TL'dir. 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait kullanım hakkı varlıklarının amortisman giderleri 3.571.865 TL'dir. Kullanım hakkı varlıklarının TFRS 16 kapsamında ilk kez bilançoya alınmasına ilişkin detaylar Dipnot 2.4'te sunulmuştur.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Arazi ve arsalar	Yeraltı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis, makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet değeri									
1 Ocak 2018 açılış bakiyesi	467.703.378	125.964.958	311.372.652	1.118.941.632	10.857.084	32.882.870	1.018.158	59.072.463	2.127.813.195
Çevrim farkı	(47.653.693)	--	(38.406.589)	(299.311.680)	(3.191.807)	(6.131.851)	--	(12.078.762)	(406.774.382)
Değerleme farkı	57.697.786	1.250.663	40.118.362	--	--	--	--	--	99.066.811
Bağlı ortak alımından girişler	--	--	--	3.544.582	566.856.606	449.668	--	--	570.850.856
Alımlar	9.809.076	922.984	792.676	9.259.320	1.610.083	3.756.139	--	41.128.050	67.278.328
Satışlar	(7.357.927)	--	(4.346.039)	(6.982.934)	(1.092.466)	(300.214)	--	--	(20.079.580)
Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	7.026.427	295.976	31.479.203	2.681.422	68.463	1.177.880	--	(42.729.371)	--
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	487.225.047	128.434.581	341.010.265	828.132.342	575.107.962	31.834.492	1.018.158	45.392.380	2.438.155.228
Birikmiş amortismanlar									
1 Ocak 2018 açılış bakiyesi	--	(46.433.852)	(127.478.338)	(724.560.768)	(7.018.239)	(15.427.880)	(342.730)	--	(921.261.807)
Çevrim farkı	--	--	19.986.858	218.864.022	2.199.130	3.460.201	--	--	244.510.211
Değerleme farkı	--	4.044.062	(28.677.724)	--	--	--	--	--	(24.633.662)
Bağlı ortak alımından girişler	--	--	--	--	(140.423.970)	--	--	--	(140.423.970)
Dönem gideri	--	(8.230.283)	(10.149.164)	(44.658.423)	(954.617)	(3.731.296)	(167.307)	--	(67.891.090)
Satışlar	--	--	695.265	6.638.361	209.558	319.687	--	--	7.862.871
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	--	(50.620.073)	(145.623.103)	(543.716.808)	(145.988.137)	(15.379.287)	(510.037)	--	(901.837.445)
31 Aralık 2018 net değer	487.225.047	77.814.508	195.387.162	284.415.533	429.119.825	16.455.205	508.121	45.392.380	1.536.317.781

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

13.1 Haklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Maliyet		
1 Ocak açılış bakiyesi	24.399.705	30.393.260
Alımlar	6.714.363	2.562.095
Satışlar	--	(39.232)
Transferler	233.750	--
Çevrim farkı, net	(3.999.126)	(8.516.418)
Kapanış Bakiyesi	27.348.692	24.399.705
Birikmiş İtfa Payları		
1 Ocak açılış bakiyesi	(3.704.821)	(1.442.953)
Cari dönem itfa gideri	(1.438.971)	(2.261.868)
Kapanış Bakiyesi	(5.143.792)	(3.704.821)
Net Defter Değeri	22.204.900	20.694.884

13.2 Şerefiye:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 Ocak itibariyle bakiye	121.614.875	181.331.891
Çevrim farkı	(34.570.275)	(59.717.016)
Kapanış Bakiyesi	87.044.600	121.614.875

NOT 14 – TAAHHÜTLER

14.1 Razi Hisseleri Alımı

Razi hisselerinin satın alım sözleşmesi ("Sözleşme") hükümleri uyarınca, Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri Razi hisselerini, hisselerine ilişkin tüm borçlarını tasfiye edene kadar, İran Özelleştirme Kurumu'na ("Kurum") rehin etmişlerdir. Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri hisselerin Kurum nezdinde rehinli olduğu süre içerisinde herhangi bir manipülasyon veya değişiklik yapma haklarının olmadığını taahhüt ve kabul etmişlerdir.

1 Ağustos 2016 tarihinde Grup ve diğer konsorsiyum üyelerine ait hisselerin bir kısmı serbest bırakılmış olup, bu tarihte Grup'a ait 1.368.698.169 adet hisseden, 1.225.559.793 adedi fiilen teslim alınmıştır.

Bilanço tarihi itibari ile bakiye 143.138.376 adet hisse senedinin teslim alınmasına ilişkin süreç devam etmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 14 – TAAHHÜTLER (devamı)

14.2 Satın Alım Taahhütleri

Grup'un, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 108.076.341 USD tutarında siparişi verilip ithal edilmesi planlanan (ilgili akreditifleri açılmış) hammadde ve ticari mal satın alım taahhüdü mevcuttur (31 Aralık 2018: 97.654.560 USD).

NOT 15 -DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

T.C. Ticaret Bakanlığı'nca 110061 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi'nin tamamlama vizesi 20/09/2018 tarihinde yapılmıştır. Sabit yatırım tutarı 290.369.160 TL tutarındaki sabit kıymet yatırım planlarını ihtiva etmektedir. Yatırımlardan yararlanılacak destek unsurları 2019 yılı için Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Gümrük Vergisi Muafiyeti, Vergi İndirimi Oranı (%100), Yatırıma Katkı Oranı (%40) ve KDV istisnasından oluşmaktadır. 2019 yılında ikiz NPK tesisleri ve amonyak tankının inşa edilmesi süreçlerinde Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden ve KDV istisnasından yararlanılmıştır.

Şirket tarafından T.C. Ticaret Bakanlığı'na yapılan 26 Mart 2018 tarih ve 38928 sayılı başvuruya istinaden 16 Mayıs 2018 tarih ve 136984 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi 26.03.2021 tarihine kadar geçerlidir ve 84.000.000 TL tutarındaki sabit kıymet yatırım planlarını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları Vergi İndirimi Oranı (%70), Yatırıma Katkı Oranı (%30) ve KDV istisnasından oluşmaktadır. 2019 yılında İskenderun Tesisleri Modernizasyonu süreçlerinde KDV istisnasından yararlanılmıştır.

Şirket tarafından T.C. Ticaret Bakanlığı'na yapılan 26 Mart 2018 tarih ve 38927 sayılı başvuruya istinaden 11 Haziran 2018 tarih ve 137850 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi temin edilmiştir. Söz konusu Yatırım Teşvik Belgesi 26 Mart 2022 tarihine kadar geçerlidir ve 235.000.000 TL tutarındaki sabit kıymet yatırım planlarını ihtiva etmektedir. Yatırımların yararlanacağı destek unsurları Vergi İndirimi Oranı (%50), Yatırıma Katkı Oranı (%25), Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği ve KDV istisnasından oluşmaktadır.

8 Mayıs 2018 tarihinde T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın onayıyla Gübretaş Yarımca Tesis'te AR-GE Merkezi kurulmuştur. Bu kapsamda AR-GE indirimi, gelir vergisi stopaj teşviki, sigorta prim desteği, damga vergisi istisnası ve nakdi katkı desteklerinden yararlanmaktadır.

NOT 16 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

16.1 Kısa Vadeli Karşılıklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Maliyet giderleri karşılığı	80.618.320	54.068.584
Gübre takip sistemi gider karşılığı (*)	46.454.760	--
Dava karşılıkları	4.663.112	1.502.750
Diğer kısa vadeli karşılıklar	6.310.775	10.793.823
Toplam	138.046.967	66.365.157

(*) 2018 yılı sonunda kullanılmaya başlanan ve 2019 yılı içerisinde tüm yılı kapsayacak şekilde kullanılan Gübre takip sistemine ilişkin sistem kullanımı giderlerine ait gider tahakkuklarıdır. Bilanço tarihi sonrasında ilgili tutar tedarikçi tarafından fatura edilmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

16.1 Kısa Vadeli Karşılıklar (devamı)

Dava karşılıklarının dönem içerisindeki hareketi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla	1.502.750	8.984.280
İlave karşılık / (kullanım)	3.160.362	(7.481.530)
Kapanış Bakiyesi	4.663.112	1.502.750

Denizciler Birliği Deniz Nakliyatı ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından Grup aleyhine 785.193 TL kar kaybına ilişkin dava açılmıştır. Grup yönetimi, aldığı hukuki görüşler neticesinde bu davaya ilişkin konsolide finansal tablolarda bir karşılık ayırmamıştır. Diğer davalara ilişkin toplam 4.663.112 TL (2018: 1.502.750 TL) karşılık ayrılmıştır.

16.2 Verilen Teminatlar

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla teminat / rehin / ipotek ("TRİ") pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019			31 Aralık 2018		
	Döviz cinsi	Döviz tutarı	TL karşılığı	Döviz cinsi	Döviz tutarı	TL karşılığı
Şirket tarafından verilen TRİ'ler						
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı (teminat)	TL	33.405.490	33.405.490	TL	18.353.334	18.353.334
	USD	10.750.000	63.857.150	--	--	--
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
D. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
ii. B ve C Maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı (teminat)	--	--	--	--	--	--
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--	--
Toplam			97.262.640			18.353.334

16.3 Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar

İran Kapsamlı Eylem Planı

İran, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeleri, Almanya ve Avrupa Birliği arasında 2015 yılı Temmuz ayında imzalanan Kapsamlı Ortak Eylem Planı ("KOEP", "JCPOA") İran'ın nükleer faaliyetlerinin kısıtlanması karşılığında ABD, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin İran'a nükleer faaliyetleri sonucu uyguladığı ekonomik yaptırımların kaldırılmasını ve bazı yaptırımların uygulanmasına ara verilmesini içermektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

16.3 Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar (devamı)

İran Kapsamlı Eylem Planı (devamı)

Amerika Birleşik Devletleri, 8 Mayıs 2018 tarihinde, KOEP'ten çekildiğini açıklamış ve daha önce yürürlükten kaldırılan ya da uygulanmasına ara verilen yaptırımları tekrar uygulamaya başlayacağını ifade etmiştir.

4 Kasım 2018 tarihinde devreye alınan yaptırımlarda İran'ın petrol, petrol ürünleri ve petrokimya ürünlerinin ticareti yaptırımlara konu olmuştur. Grup bünyesindeki şirketlerden herhangi biri konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla yaptırıma tabi değildir.

Konsolide finansal tablolar, Grup Yönetimi'nin İran'a uygulanan mevcut yaptırımların bağlı ortaklığın operasyonlarına ve finansal durumuna etkileri hakkındaki varsayımlarını içermektedir. İran İslam Cumhuriyeti'nin gelecekteki ekonomik durumu Grup yönetiminin varsayımlarından farklı olabilir.

Kıyı Kenar Çizgisi

2011 yılı Kasım ayında, İskenderun Mal Müdürlüğü ("Hazine"), Kıyı Kanunu hükümleri ve Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik uyarınca Hatay İli, İskenderun İlçesi, Sariseki sınırları içerisinde bulunan ve Grup'a ait 79.350 m² yüzölçümlü taşınmazın bulunduğu yerden Kıyı Kenar Çizgisi geçtiği iddiası ile ilgili taşınmazın tapu kaydının iptali ve kamu adına terkin edilmesi amacıyla dava açmıştır. Bu davaya konu olan gayrimenkulün net defter değeri bilanço tarihi itibarıyla toplam 99.639.315 TL'dir. Grup yasal süresi içinde davaya itiraz etmiş, söz konusu terkin talebine temel teşkil eden Kıyı Kenar Çizgisi'nin belirlenmesine yönelik hazırlanan bilirkişi raporunun yeniden düzenlenmesini talep etmiş ve ayrıca mülkiyet hakkının tazmini için bir karşı dava açmıştır. 2018 yılı Mart ayında İskenderun 3. Asliye Hukuk Mahkemesi, Mal Müdürlüğü'nün açtığı davayı kısmen kabul ederek, Hatay İli, İskenderun İlçesi, Sariseki sınırları içerisinde bulunan ve Şirket'e ait taşınmazın 78.674,76 m² 'lik kısmının tapu kaydının iptali ile kıyı kenar çizgisi olarak terkin ile tescil dışı bırakılmasına ve fazlaya ilişkin istemin reddine ve Grup'un açtığı karşı davanın reddine karar vermiştir. Grup yasal süresi içerisinde istinaf yoluna başvurmuş, Grup'un istinaf başvurusu kabul edilmiş ve Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 15. Hukuk Dairesi Mal Müdürlüğü'nün ve Grup'un davaları yönünden verilen kararları kaldırarak, dosyayı yeniden görülmek üzere yerel mahkemeye iade etmiştir. Bilanço tarihi itibarıyla hukuki süreç devam etmektedir Grup yönetimi, hukuk müşavirlerinin de görüşleri doğrultusunda, konsolide finansal tablolarda bu aşamada bu hususa ilişkin karşılık ayırmamıştır.

Razi Hisseleri

Razi hisselerinin satın alım sürecinde, Grup ve diğer konsorsiyum üyeleri finansman sağlanan bankalara ve İran Özelleştirme İdaresi'ne karşı birbirleri adına müşterek müteselsil kefil olmuşlardır. Konsorsiyum üyelerinden Tabosan Mühendislik İmalat ve Montaj A.Ş. ("Tabosan") 'nin iflası istenmiş, Tabosan'ın 2011 yılında iflas erteleme talebi mahkemece reddedilmiş ve Tabosan'ın iflasına ve iflas masası oluşturularak tüm işlemlerinin iflas masasına devrine karar verilmiştir. Grup, kefil olduğu Tabosan adına yaptığı ödemelerin bir kısmı için hisse devri talep etmiş, kalan alacakları için ise iflas masasına başvurmuştur.

Grup Tabosan adına yaptığı ödemeler için, Tabosan'ın Razi'deki hisselerinin %1,31 oranına tekabül eden kısmının devri için dava açmıştır. Mahkeme 28 Nisan 2014 tarihinde davanın reddine karar vermiştir. Bunun üzerine Gübretaş, Yargıtay'a karar düzeltme yoluna başvurmuştur. Ancak bu talep de reddedilmiş olup, iş bu davaya konu alacağın iflas masasına alacak olarak kaydedtirilmesi için başvurulmuş ve bu tutarın bir kısmı iflas masasına yazdırılmıştır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

16.3 Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar (devamı)

Razi Hisseleri (devamı)

Grup, hisse devir davasına konu etmediği diğer alacakların masaya kaydı için iflas idaresine başvurmuş ancak bu talep idare tarafından reddedilmiştir. Grup bu kez iflas idaresi aleyhinde alacak kayıt kabul davası açmıştır. İflas İdaresi Grup'un açtığı alacak kayıt davasını kabul etmiş ve bu kabul beyanı üzerine Mahkeme 15 Temmuz 2017 tarihinde Grup'un açtığı kayıt kabul davasının kabulüne karar vermiştir. Grup'un kefaleten yapmış olduğu ödemelerden kaynaklı anapara alacağı ve bilanço tarihi itibarıyla işlemiş faiz alacağı toplamı 33.273.552 TL'dir.

İflas İdaresi, Grup'un bakiye alacaklarını Tabosan'ın Razi nezdinde temettü alacağının doğması ve bunun da iflas masasına intikal etmesi şartlarıyla ve Grup'un bakiye alacaklarını karşıladığı ölçüde ödeyebilecektir. Grup yönetimi, Tabosan'ın Razi hisselerine istinaden alacağı temettü payını ve banka tarafından kendisine devredilen ipotek ve teminatlarını göz önünde bulundurarak, bu alacağa ilişkin geçmiş yıllar ve cari dönemde herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

Gaz Kullanımı

Fazla gaz kullanımı iddiası nedeni ile Ahwaz Genel ve Devrim Mahkemesi nezdinde 31.328.421 TL tutarında açılmış dava bulunmaktadır. Söz konusu dava nedeniyle Razi'nin 69.460.933 TL tutarındaki arsasının tapusu teminat olarak gösterilmiştir. Grup yönetimi, hukuk müşavirlerinin de görüşleri doğrultusunda, mahkeme sonucunun belirsiz olması nedeni ile konsolide finansal tablolarda bu aşamada bu hususa ilişkin karşılık ayırmamıştır.

KDV Alacağı

Şirket'in bağlı ortaklığı Razi'nin 120.587.913 TL (2.473 Milyon IRR) tutarında katma değer vergisi alacağı mevcuttur. İran'da geçerli vergi rejimine istinaden ihracata konu satışlar üzerinden katma değer vergisi istisnası söz konusu olmasına ve ödenen verginin gerekli evrakların beyanı durumunda iade edilme zaruritesi bulunmasına rağmen Razi yönetiminin iade talebi rapor tarihi itibarıyla henüz kabul edilmemiştir. Kısa vadeli diğer alacaklar hesabı içerisinde muhasebeleştirilen bu alacak tutarının tahsilat zamanıyla ilgili belirsizlik mevcut olup Grup yönetimi konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

Koza Altın Davası

Maden işletim ruhsat hakları Grup'a ait olan Bilecik ili Söğüt ilçesi Kızılsaray köyünde bulunan maden sahası 2 Temmuz 2007 tarihli sözleşme ile, sözleşmede teklif edilen bedel ve rödevans karşılığında Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'ye ("Koza Altın") devredilmiştir.

İlgili sözleşme 7 Eylül 2015 tarihinde, Koza Altın'ın sözleşmedeki yükümlülüklerini ifa etmemesi ve sözleşmeye aykırı eylem ve işlemler sergilemesi vb. gerekçelerle tek taraflı olarak feshedilmiş ve fesih bildirimini noter vasıtasıyla ilgili şirkete gönderilmiştir. Koza Altın 2 Ekim 2015 tarihli cevabi ihtarnamesi ile Grup'un fesih gerekçelerine itiraz etmiş ve taleplerinin gereğini yerine getirmeyeceğini bildirmiştir. Grup, 30 Ekim 2015 tarihinde yeniden gönderilen ihtarname ile fesih ihtarnamesindeki taleplerin yerine getirilmesi ve konunun yargıya intikaline mahal verilmemesini talep etmiştir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

16.3 Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar (devamı)

Koza Altın Davası (devamı)

29 Aralık 2015 itibari ile yetkili yer mahkemesinde; maden sahasına ilişkin işletme ruhsatlarının devirlerinin iptali ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde tekrar Grup adına tesciline, maden işletme sahaslarından davalı Koza Altın'ın tahliyesi ile Grup'a teslimine yönelik dava açılmıştır.

27 Aralık 2018 tarihli duruşmada, davanın kabulü ile taraflar arasında 2 Temmuz 2007 tarihinde tanzim edilen sözleşmenin feshine, dava ve sözleşmeye konu maden işletme sahasından Koza Altın'ın tahliyesine, maden işletme sahasının gruba teslimine, işletme ruhsatlarının grup adına tescili istemli talebin idari bir tasarruf olması sebebiyle reddine, istinaf yolu açık olmak üzere karar verilmiştir. 30 Aralık 2019 tarihinde Bölge Adliye Mahkemesi'nin gerekçeli kararı doğrultusunda; Koza Altın'ın istinaf başvurusunun esaslanarak reddine, Grup'un istinaf başvurusunun kabulüne ve ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilmiştir. Grup'un açmış olduğu kira sözleşmesinin feshine ve tahliyeye yönelik dava kabul edilmiş olup, maden sahasındaki madenlerin işletilme hakkının devrine yönelik 2 Temmuz 2007 tarihli sözleşme ile rödovans hesaplanmasına ilişkin ek sözleşmenin akde aykırılık nedeniyle feshine karar verilmiştir. Tahliye sonrası maden sahasının Grup'a teslimi gerçekleşecek olup, Koza Altın adına olan maden sahasındaki madenlerin işletme hakkına ilişkin ruhsat iptal edilmiştir. maden sahasındaki madenlerin işletme hakkına ilişkin ruhsat Grup adına tescil edilmiştir.

NOT 17 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Personele ödenecek ücretler	30.330.252	30.065.223
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	1.831.508	1.140.181
Toplam	32.161.760	31.205.404

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında karşılıklar

Kısa vadeli	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İzin ve kıdem teşvik karşılıkları	7.867.564	13.523.316
Prim karşılıkları	4.376.320	4.996.550
Erken emeklilik maaş karşılıkları (*)	12.634.896	13.976.949
Toplam	24.878.780	32.496.815

Uzun vadeli	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kıdem tazminat karşılığı (Gübretaş)	15.817.545	12.419.151
Kıdem tazminat karşılığı (Razi)	73.355.219	54.203.094
Erken emeklilik maaş karşılıkları (*)	24.492.600	49.663.878
Toplam	113.665.364	116.286.123

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında karşılıklar (devamı)

(*) Razi'nin özelleştirilmesi sürecinde çalışanlara erken emeklilik hakkı tanınmış ve bu hakka ilişkin yükümlülük Razi tarafından TMS 19 kapsamında kayıtlara alınmıştır.

31 Aralık 2019 itibarıyla Şirket'e ait kıdem tazminatı yükümlülüğü yıllık %9 enflasyon ve %13,50 iskonto oranı tahmin edilerek belirlenen yıllık %4,13 reel iskonto oranı (31 Aralık 2018: %4,91) kullanılarak hesaplanmıştır. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir belirlendiği için, 31 Aralık 2019 tarihinde geçerli olan 6.380 TL (31 Aralık 2018: 5.434 TL) üzerinden hesaplanmaktadır. Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla karşılık	116.286.123	196.320.157
Açılış düzeltmelerinin etkisi	(35.628.849)	(27.749.915)
Hizmet maliyeti	57.511.659	65.992.585
Faiz maliyeti	6.463.791	8.140.299
Ödenen kıdem tazminatları	(11.801.276)	(59.812.558)
Çevrim farkları	(20.092.178)	(65.953.541)
Aktüeryal kayıp/(kazanç)	926.094	(650.904)
31 Aralık itibarıyla karşılık	113.665.364	116.286.123

NOT – 18 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

DİĞER dönen varlıklar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Devreden KDV	13.571.350	18.705.655
İş avansları	3.824.537	1.712.572
DİĞER çeşitli dönen varlıklar	314.998	954.906
Toplam	17.710.885	21.373.133

NOT 19 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

Ödenmiş sermaye

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	%	31 Aralık 2019	%	31 Aralık 2018
Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri				
Merkez Birliği	75,95	253.684.607	75,95	253.684.607
Halka Açık	24,05	80.315.393	24,05	80.315.393
Toplam	100	334.000.000	100,00	334.000.000

Şirket'in sermayesi 33.400.000.000 adet hisseden oluşmaktadır ve imtiyazlı hisse senedi bulunmamaktadır (2018: 33.400.000.000 adet). Hisselerin itibari değeri 0,01 TL'dir (2018: 0,01 TL).

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (devamı)

Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Yasal yedekler, Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler tarihi ödenmiş sermayenin %20'sine erişene kadar, geçmiş dönem ticari kârından yıllık %5 oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılmaktadır. 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kâr yedekleri aşağıdaki kalemlerden oluşmuştur:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yasal yedekler	53.838.737	50.912.456
Sermayeye eklenecek gayrimenkul satış kazançları	--	1.382.652
Toplam	53.838.737	52.295.108

Şirket'in yasal kayıtlarında kar dağıtımına konu edilebilecek kaynak bulunmamaktadır.

NOT 20 – TÜREV ARAÇLAR

Grup, yabancı para riskinden korunmak için türev finansal araçlar kullanmaktadır ve gerçeğe uygun değer farkı kar / zarara yansıtılan finansal araç olarak sınıflamaktadır. Türev araçların ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Bir finansal araç, ileriki bir tarihte satılmak veya geri satın alınmak amacıyla edinilmiş ise bu grupta sınıflanır. Türev araçlar, gerçeğe uygun değer pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlarını vadeli yabancı para alım-satım sözleşmelerinden oluşturmaktadır. Grup'un, finansal riskten korunma muhasebesi kapsamında türev işlemi bulunmamaktadır. Bu sebepten dolayı türev finansal araçlar ilk kayıtlara alınmalarına müteakiben, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülüp gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler gerçekleştiği anda kar veya zarara yansıtılmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla türev araçların detayı aşağıdaki gibidir:

Forward sözleşmeleri	Vade	Nominal tutar (USD)	Gerçeğe uygun değer (TL)
USD alımı	Şubat 2020	70.605.000	9.693.235
USD satımı	Şubat 2020	(5.000.000)	(230.363)
Toplam		65.605.000	9.462.872

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla türev araçların detayı aşağıdaki gibidir:

Forward sözleşmeleri	Vade	Nominal tutar (USD)	Gerçeğe uygun değer (TL)
USD alımı	Mart 2019	56.485.000	(4.703.497)
Toplam		56.485.000	(4.703.497)

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - HASILAT

Satışlar	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Yurt içi satışlar	3.244.140.252	2.780.154.361
Yurt dışı satışlar	1.088.417.662	1.810.235.184
Hizmet satışları	78.261.518	89.574.101
Satış iadeleri	(6.065.160)	(56.664.436)
Satış iskontoları	(45.175.361)	(61.541.338)
Satışlardan diğer indirimler	(15.082.542)	(2.671.204)
Toplam	4.344.496.369	4.559.086.668

Satışların maliyeti	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Üretilen mamul maliyeti	1.926.099.129	1.845.386.215
Mamul stoklarından değişim	(51.280.958)	(69.481.398)
-Dönem başı mamul	259.492.688	190.011.290
-Dönem sonu mamul	(310.773.646)	(259.492.688)
Satılan mamul maliyeti	1.874.818.171	1.775.904.817
-Dönem başı ticari mal	465.740.737	407.533.261
-Alımlar	1.710.828.651	1.490.490.001
-Dönem sonu ticari mal	(642.840.114)	(465.740.737)
Satılan ticari mal maliyeti	1.533.729.274	1.432.282.525
Diğer satışların maliyeti	76.148.476	66.564.920
Satılan hizmet maliyeti	9.825.205	4.557.020
Toplam	3.494.521.126	3.279.309.282

NOT 22 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Genel yönetim giderleri	146.751.465	151.894.048
Pazarlama giderleri	392.069.013	350.838.860
Toplam	538.820.478	502.732.908

Genel yönetim giderleri	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Personel giderleri	101.790.533	104.553.501
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler (*)	4.303.050	3.687.431
Amortisman ve itfa giderleri	3.335.669	2.955.276
Vergi, resim ve harçlar	2.536.775	2.924.520
Çeşitli giderler	34.785.438	37.773.320
Toplam	146.751.465	151.894.048

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA GİDERLERİ (devamı)

Pazarlama giderleri	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler (*)	305.777.463	316.338.288
Gübre takip sistemi giderleri (**)	43.051.051	--
Personel giderleri	20.204.702	16.247.098
Amortisman ve itfa giderleri	1.352.487	1.166.280
Vergi, resim ve harçlar	720.398	199.603
Çeşitli giderler	20.962.912	16.887.591
Toplam	392.069.013	350.838.860

(*) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ağırlıklı olarak nakliye giderleri, bakım onarım giderleri, enerji, yakıt, su ve haberleşme giderlerinden oluşmaktadır.

(**) 2018 yılı sonunda kullanılmaya başlanan ve 2019 yılı içerisinde tüm yılı kapsayacak şekilde kullanılan gübre takip sistemine ilişkin sistem kullanımı giderleridir.

NOT 23 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Satılan mamul maliyeti	1.784.043.389	1.709.873.415
Satılan ticari mal maliyeti	1.533.729.274	1.432.282.525
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	310.080.513	320.025.719
Personel giderleri	121.995.235	120.800.599
Amortisman ve itfa giderleri	94.543.534	70.152.958
Vergi, resim ve harç giderleri	3.257.173	3.124.123
Diğer satışların maliyeti	76.148.476	66.564.920
Satılan hizmet maliyeti	9.825.205	4.557.020
Çeşitli giderler	99.718.805	54.660.911
Toplam	4.033.341.604	3.782.042.190

NOT 24 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

24.1 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Ticari işlemlere ilişkin kur farkı gelirleri	258.078.701	694.173.315
Faiz gelirleri	10.284.689	4.788.368
Diğer gelirler	35.874.481	21.956.832
Toplam	304.237.871	720.918.514

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER (devamı)

24.2 Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Ticari işlemlere ilişkin kur farkı giderleri	385.247.421	956.125.981
Karşılık giderleri	12.979.358	4.863.908
Diğer giderler	35.075.479	152.523.021
Toplam	433.302.258	1.113.512.910

NOT 25 – YATIRIM FAALİYETLERDEN DİĞER GELİR VE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer artış / (azalışı)	4.333.373	(5.829.174)
Temettü gelirleri	2.275.012	--
İştirak satış zararı	--	(4.753.298)
Sabit kıymet satış zararı	340.386	(652.179)
Diğer gelirler	537.079	--
Toplam	7.485.850	(11.234.651)

NOT 26 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Banka kredileri faiz giderleri	328.957.115	163.565.525
Toplam faiz giderleri	328.957.115	163.565.525
Net kur farkı (geliri) / gideri	25.085.342	(18.320.282)
Türev araç (gelirleri) / giderleri	(9.462.872)	4.703.497
Diğer finansman (gelirleri) / giderleri	(36.818.333)	88.313.920
Toplam finansman giderleri	307.761.252	238.262.659

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 - SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR

Grup, Nbulkgas'daki hisselerinin tamamını 8 Ocak 2020 tarihinde düzenlediği ihalede 75.120.000 ABD Doları (ilgili borçlar dahil) tutarında teklif sunan Pasco Investment Holding Co.'ya 5 Şubat 2020 tarihli hisse devir sözleşmesi ile satmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bağlı Nbulkgas, IGLC Dicle ve IGLC Anka'nın kontrolünün kaybı sonucunu oluşturan bir satış planı oluşturulmuş olması nedeniyle, bağlı ortaklıkların tüm varlık ve yükümlülükleri Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlık / Yükümlülük olarak sınıflandırılmıştır.

	31 Aralık 2019
Nakit ve nakit benzerleri	7.936.987
Ticari ve diğer alacaklar	33.202
Maddi duran varlıklar	500.777.321
Diğer dönen varlıklar	7.052.405
Diğer duran varlıklar	4.507.606
Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar	520.307.521
Ticari borçlar	1.934.942
Diğer borçlar	354.821.930
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	1.295.756
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	5.930
Satış amaçlı sınıflandırılan varlık gruplarına ilişkin yükümlülükler	358.058.558

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini ya da gelirini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, konsolide gelir tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, bilanço tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının ve özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştiraklerinin faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir. Ayrıca, Türkiye'de kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %20 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılları vergilendirme dönemleri için %22 olacaktır) geçici vergi ödenmektedir. 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla vergi karşılığı yürürlükteki vergi mevzuatı çerçevesinde ayrılmıştır.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren Türkiye’de 3 yıl için geçerli vergi oranı %22 olarak değiştiği için, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında, 3 yıl içinde (2018, 2019 ve 2020 yılları için de) gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından sonrası için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçerli farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır. İnan kurumlar vergisi %25 (31 Aralık 2018: %25)’tir.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Vergi varlık ve yükümlülükleri

Kurumlar vergisi

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki Türkiye’de ve diğer ülkelerde kurulmuş Bağlı Ortaklıklar’ı ve İştirak’i faaliyetlerini sürdürdükleri ülkelerin yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen Geçici 10’uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %22 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemleri için %22) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14’üncü gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka finansal borca da mahsup edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmektedir.

Türkiye’de mukim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye’de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye’de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Türkiye’de mukim şirketlerden yine Türkiye’de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple Grup’un konsolide finansal tablolarına yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla bilançoda yer alan vergi karşılığı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		
	Gübretaş	Razi	Toplam
Dönem kurumlar vergisi karşılığı	--	(5.853.910)	(5.853.910)
Peşin ödenen vergi	3.087.261	6.429.623	9.516.884
Geçmiş yıllar kurumlar vergisi borcu	--	(3.350.133)	(3.350.133)
Çevrim farkı etkisi	--	132.434	132.434
Toplam	3.087.261	(2.641.986)	445.275

	31 Aralık 2018		
	Gübretaş	Razi	Toplam
Dönem kurumlar vergisi karşılığı	--	(4.833.529)	(4.833.529)
Peşin ödenen vergi	2.113.486	7.135.348	9.248.834
Geçmiş yıllar kurumlar vergisi borcu	--	(6.982.477)	(6.982.477)
Toplam	2.113.486	(4.680.658)	(2.567.172)

Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenen vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile TFRS'ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde muhasebeleştirilmesinden kaynaklanmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri (devamı)

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri
Yatırım indirimi	147.950.576	29.590.115	149.486.109	29.897.222
Kullanılabilir vergi zararları	463.920.856	92.784.171	295.694.859	59.138.992
Stok düzeltmeleri	10.776.888	2.370.915	2.680.964	589.812
Ticari ve diğer alacaklar	2.057.213	452.587	13.836.858	3.044.109
Maddi/maddi olmayan varlık/yatırım amaçlı gayrimenkul	149.760.758	29.952.152	155.217.391	31.043.478
Diğer	942.235	207.292	1.009.859	222.169
Kıdem tazminatı ve izin karşılıkları	21.060.688	4.317.000	17.150.385	3.464.077
Alacak reeskontları	3.795.828	835.082	3.286.039	722.929
Türev araçlar	--	--	4.703.497	940.699
Gider tahakkukları	5.027.718	1.106.098	14.713.837	3.237.044
Ertelenen vergi varlıkları	805.292.760	161.615.412	657.779.798	132.300.531
Maddi/maddi olmayan varlık/yatırım amaçlı gayrimenkul	356.439.942	71.287.988	351.636.981	70.327.396
Gelir/gider tahakkukları (net)	804.194	176.923	1.972.773	361.108
Türev araçlar	9.462.872	2.081.832	--	--
Ticari alacaklar	2.834.552	623.601	--	--
Borç reeskontları	3.103.319	682.730	--	--
Diğer	181.769.168	18.176.916	180.907.551	18.090.755
Ertelenen vergi yükümlülükleri	554.414.047	93.029.990	534.517.305	88.779.260
Net ertelenen vergi varlığı		68.585.422		43.521.271
Razi Co. ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü) (*)		(19.577.929)		(26.528.482)
Toplam ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)		49.007.493		16.992.789

(*) 19.577.929 TL tutarındaki yükümlülük, Razi'nin gayrimenkul değer artışı sınıflamasının ertelenmiş vergi etkisinden kaynaklanmaktadır (31 Aralık 2018: 26.528.482 TL).

Ertelenmiş vergi hareket tablosuna ilişkin bilgiler:

	2019	2018
1 Ocak açılış bakiyesi	16.992.789	13.986.000
Razi ertelenmiş vergi çevrim farkı etkisi	7.293.192	11.064.436
Ara toplam	24.285.981	25.050.436
Ertelenmiş vergi (gideri) / geliri	24.536.311	(484.151)
Diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilen vergi geliri/gideri	185.201	(7.573.496)
Dönem sonu bilanço bakiyesi	49.007.493	16.992.789

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Vergi karşılığının mutabakatı		
Vergi öncesi kar	(117.323.407)	140.977.347
Hesaplanan vergi (%22)	--	(31.015.016)
Farklı vergi oranlarına tabi yurtdışı iştirakler etkisi	(129.713)	(380.744)
Kanunen kabul edilmeyen gider vergi etkisi	(9.385.040)	(2.415.806)
İndirim ve istisnaların vergi etkisi	(2.733.438)	2.548.010
Razi geçmiş dönemler vergi etkisi	(3.350.133)	(6.982.477)
Yatırım teşvik indirim tutarı	29.590.115	29.897.222
Diğer vergiye konu olmayan farklar	4.690.610	3.031.131
Vergi gideri	18.682.401	(5.317.680)

NOT 29 - PAY BAŞINA KAZANÇ

Konsolide kar veya zarar tablolarında belirtilen pay başına kazanç / (kayıp), net karın / (zararın) ilgili dönem içinde mevcut hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Pay başına kazanç / (kayıp) ve pay başına dağıtılan brüt temettü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Ana ortaklık paylarına düşen net dönem (zararı)	(149.740.564)	(84.235.696)
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi (her biri 1 kr)	33.400.000.000	33.400.000.000
Pay başına zarar (kr)	(0,0045)	(0,0025)

Şirket'in tüm hisse sahipleri aynı eşit haklara sahip olması ve imtiyazlı hisse bulunmaması nedeniyle adi ve seyreltilmiş hisse başına kar ve hisse başına dağıtılan temettü tutarları farklılık göstermemektedir.

NOT 30 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

30.1 İlişkili Tarafların Bakiyeleri

Ticari Alacaklar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
TKK	173.404.172	99.019.932
Diğer ilişkili taraflar	1.277.865	5.032.408
Toplam	174.682.037	104.052.340

TKK'a yapılan satışlarda vade 15 ile 75 gün arasında değişmektedir.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 30 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Ticari Borçlar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tarkim	18.359	1.204.133
Tarnet	889.673	194.774
TKK	20.098	32.725
Tarım Kredi Yem	238.021	--
TK Taşımacılık	632.182	--
Bereket Sigorta	22.754	--
Toplam	1.821.087	1.431.632

Diğer alacaklar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tarım Kredi Holding A.Ş. (*)	10.135.215	--
Toplam	10.135.215	--

Diğer borçlar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş. (*)	25.000.000	--
Toplam	25.000.000	--

(*) Cari yıl içerisinde Grup adına ilişkili taraflardan Tarım Kredi Yem San. ve Tic. A.Ş. grup yönetmelikleri doğrultusunda 25.000.000 TL tutarında borç alınmış oluş olup, bu borcun 10.000.000 TL tutarındaki kısmı yine aynı yönetmelikler doğrultusunda ilişki taraflardan Tarım Kredi Holding A.Ş.'ye, 15.000.000 TL tutarındaki kısmı ise Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri A.Ş.'ye verilmiştir. Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri A.Ş. cari dönem içerisinde borcunu nakit olarak ödemiştir. Grup yönetmelikleri doğrultusunda bu işleme konu işlemler piyasa faizi üzerinden gerçekleştirilmiştir.

30.2 İlişkili Taraflarla Yapılan İşlemler

Mal ve Hizmet Satışları	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
TKK	2.329.449.460	1.996.671.714
Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri	7.624.372	--
Tarkim	1.198.961	1.566.014
Tarnet	76.554	256.125
Bereket Sigorta	23.002	--
TK Sera	19.539	--
Toplam	2.338.391.888	1.998.493.853

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 30 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Mal ve Hizmet Alımları	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
TKK	20.684.435	25.285.851
Tarım Kredi Birlik	3.984.144	3.419.872
Tarım Kredi Birlik	890.863	--
Tarkim	18.767	3.719.801
Tarım Kredi Yem	114.037	--
TK Taşımacılık	3.218.781	--
Toplam	28.911.027	32.425.524

Faiz gelirleri	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Tarım Kredi Holding	114.589	--
Tarım Kredi Birlik Tarım Ürünleri	62.568	--
Toplam	177.157	--

Faiz giderleri	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Tarım Kredi Yem	2.677.363	--
Toplam	2.677.363	--

30.3 Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihlerinde sona eren ara dönemlerde Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ile Genel Müdür Yardımcılarına sağladığı faydaların toplamı şu şekildedir:

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Gübretaş	Razi	Gübretaş	Razi
Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar	3.790.511	5.692.686	2.577.102	6.145.198
Toplam	3.790.511	5.692.686	2.577.102	6.145.198

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL YATIRIMLAR

Kısa vadeli finansal yatırımlar	Vade	Faiz oranı (%)	31 Aralık 2019		
Özel kesim tahvil senet ve bonoları	Mart 2020	15-20	39.543.797		
Toplam			39.543.797		
Kısa vadeli finansal yatırımlar	Vade	Faiz oranı (%)	31 Aralık 2018		
Özel kesim tahvil senet ve bonoları	Mart 2019	15	35.397.720		
Toplam			35.397.720		
Uzun vadeli finansal yatırımlar	Vade	Faiz oranı (%)	31 Aralık 2019		
Kamu kesim tahvil senet ve bonoları	2021	24,5	19.131.925		
Toplam			19.131.925		
Uzun vadeli finansal yatırımlar	Vade	Faiz oranı (%)	31 Aralık 2018		
Kamu kesim tahvil senet ve bonoları	2020	24,5	3.925.372		
Toplam			3.925.372		
Ünvanı	Faaliyet konusu	31 Aralık 2019 % Pay	İştirak tutarı	31 Aralık 2018 % Pay	İştirak tutarı
Tarnet	İnternet servis sağlayıcı vb.	15,78	2.537.515	15,78	2.537.515
Tareksav	Tarım Kredi Kooperatifi Eğitim Vakfı	24,10	200.000	24,10	200.000
Toplam			2.737.515		2.737.515

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Grup faaliyetlerinden dolayı maruz kaldığı, para ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal riskleri yönetmeye odaklanmıştır. Grup risk yönetim programı ile piyasalardaki dalgalanmaların getireceği potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Sermaye yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya amaçlarken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir. Grup'un sermaye yapısı borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve Dipnot 19'da açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri ve kar yedeklerini içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Şirket yönetimi sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilebilen riskleri sürekli değerlendirmekte ve en uygun borç/özkaynak dengesini sağlamaya çalışarak sermayeyi yönetmektedir. Borç/özkaynak oranı net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunmaktadır. Net borç, nakit ve nakit benzerleri değerlerin toplam borç tutarından düşülmesiyle hesaplanmaktadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla net borç/toplam sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Toplam borçlar	3.444.730.042	3.097.711.168
Hazır değerler	(174.457.909)	(368.851.076)
Net borç	3.270.272.133	2.728.860.092
Toplam özsermaye	840.908.821	1.237.556.446
Net borç / toplam özsermaye	%389	%221

Finansal riskten korunma amaçlı faaliyetler ve türev araçlar

Likidite riski

Finansal yükümlülüklerin yerine getirilememesi riski, bilanço ve nakit akışının uyumlu bir şekilde yönetilmesi ile bertaraf edilmektedir. Bu kapsamda, alacak ve borç gün vadelerinin uyumlu olmasına özen gösterilmekte, kısa vadeli likiditenin korunması amacıyla, net işletme sermayesi yönetimi hedefleri konulmakta, olası likidite sıkıntılarına karşı finansal kuruluşlar nezdinde gerekli görülen tutarlarda likit imkanlarına hazır tutulmakta ve bilanço oranlarının belli seviyelerde tutulmasına çalışılmaktadır.

Orta ve uzun vadeli likidite yönetiminde ise Grup'un nakit akış tahminleri finansal piyasalar ve sektör dinamikleri baz alınarak yapılmakta, nakit akış döngüsü izlenmekte ve çeşitli senaryolara göre test edilmektedir.

31 Aralık 2019	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	0-3 ay arası	3-12 ay	1-5 yıl arası
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Finansal borçlar	1.639.319.679	1.733.844.051	920.014.314	678.816.50	135.013.387
Ticari borçlar	987.839.596	987.839.596	987.839.596	--	--
Diğer borçlar	111.375.472	111.375.472	111.375.472	--	--
Toplam	2.738.534.747	2.833.059.119	2.019.229.382	678.816.50	135.013.387

31 Aralık 2018	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	0-3 ay arası	3-12 ay	1-5 yıl arası
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Finansal borçlar	1.610.303.546	1.733.862.059	1.613.258.162	49.525.890	71.078.006
Ticari borçlar	779.632.415	779.632.415	779.632.415	--	--
Diğer borçlar	34.850.876	34.850.876	34.850.876	--	--
Toplam	2.424.786.837	2.548.345.350	2.427.741.453	49.525.890	71.078.006

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Faiz oranı riski

Faiz oranlarındaki değişimler, faize duyarlı varlık ve yükümlülükler üzerinde yaptığı etkiyle finansal sonuçlar açısından önemli bir risk oluşturmaktadır. Bu riski en aza indirmek amacıyla Grup büyük oranda sabit faizli finansal araçlar kullanmaktadır.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar		
-Vadeli mevduatlar	128.793.153	262.357.357
-Finansal yatırımlar	61.413.237	42.060.607
Finansal yükümlülükler	1.639.319.679	1.610.303.546
Değişken faizli finansal araçlar		
Vadeli mevduatlar	--	19.220

Fonlama riski

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Kredi riski

Grup, vadeli satışlardan kaynaklanan ticari alacakları ve bankalarda tutulan mevduatları dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır.

Ticari alacakların tahsilat riskinin yönetiminde alacakların mümkün olan en yüksek oranda teminat altına alınması prensibi ile hareket edilmektedir. Bu kapsamda kullanılan yöntemler şunlardır:

- Banka teminatları (teminat mektubu, akreditif vb),
- Kredi sigortası (Global sigorta poliçeleri, Eximbank ve faktoring sigortaları vb),
- Gayrimenkul ipoteği,

Banka teminatları ile güvence altına alınmayan alacaklar için risk kontrolü müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeleri ve diğer faktörleri dikkate alarak müşterinin kredi kalitesinin değerlendirilmesi sonucu bireysel limitler belirlenmekte ve söz konusu kredi limitlerinin kullanımı sürekli olarak izlenmektedir.

Kredi riski yönetimi

Grup vadeli satışlardan kaynaklanan ticari alacakları nedeniyle kredi riskine maruz kalmaktadır. Yönetim müşterilerden alacakları ile ilgili kredi riskini (ilişkili taraflar hariç) alınan teminatlar (banka teminat mektubu, ipotek gibi) ile minimum düzeye indirmektedir. Bu kredi riskleri Grup tarafından sürekli izlenmekte ve ticari alacakların kalitesi, geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum dikkate alınarak değerlendirilmekte ve tahsil edilmeyecek olan alacaklara şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net tutarı ile gösterilmektedir. Grup satışlarının yaklaşık %54'ü ana ortağı olan TTK'yadır.

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri, 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	Alacaklar				Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Finansal yatırımlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	174.682.037	336.576.916	10.135.215	284.182.611	173.995.566	9.462.872	61.413.237
-Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
A) Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	174.682.037	336.576.916	10.135.215	284.182.611	173.995.566	9.462.872	61.413.237
B) Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	--	--	--	--	--	--
C) Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	12.212.962	--	--	--	--	--
-Değer düşüklüğü	--	(12.212.962)	--	--	--	--	--
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
-Değer düşüklüğü	--	--	--	--	--	--	--
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
D) Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2018	Alacaklar				Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Finansal yatırımlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	104.052.340	543.266.746	--	276.027.481	368.517.959	--	42.060.607
-Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
A) Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	104.052.340	543.266.746	--	276.027.481	368.517.959	--	42.060.607
B) Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	--	--	--	--	--	--
C) Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	10.088.498	--	--	--	--	--
-Değer düşüklüğü	--	(10.088.498)	--	--	--	--	--
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
-Değer düşüklüğü	--	--	--	--	--	--	--
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
D) Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Yabancı para riski

Grup'un faaliyet gösterdiği ülkelerin ekonomilerine göre geçerli fonksiyonel para birimleri dışında kalan para birimleri, yabancı para olarak kabul edilmiştir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup tarafından tutulan, yabancı para varlıklar ve borçların orijinal para birimi cinsinden tutarları ve toplam TL karşılığı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	USD	EUR
1 Ticari alacaklar	192.177.940	32.089.094	234.911
2 Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dâhil)	58.372.049	8.088.493	1.552.459
3 Diğer dönen varlıklar	4.236.963	505.375	185.687
4 Yabancı para cinsinden dönen varlıklar (1+2+3)	254.786.951	40.682.963	1.973.057
5 Ticari borçlar	(756.495.509)	(127.112.820)	(213.505)
6 Finansal yükümlülükler	(207.172.465)	(10.000.000)	(22.219.118)
7 Diğer kısa vadeli yükümlülükler, net	(88.733)	(14.938)	--
8 Yabancı para cinsinden kısa vadeli yükümlülükler (5+6+7)	(963.756.707)	(137.127.758)	(22.432.623)
9 Ticari borçlar	--	--	--
10 Finansal yükümlülükler	--	--	--
11 Yabancı para cinsinden uzun vadeli yükümlülükler (9+10)	--	--	--
12 Yabancı para cinsinden toplam yükümlülükler (8+11)	(963.756.707)	(137.127.758)	(22.432.623)
13 Net yabancı para varlık, yükümlülük pozisyonu (4-12)	(708.969.755)	(96.444.795)	(20.459.565)
14 Parasal kalemler net yabancı para varlık /yükümlülük pozisyonu (4-12)	(708.969.755)	(96.444.795)	(20.459.565)
15 Riskten korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	9.462.872	--	--
16 Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	389.706.821	65.605.000	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup tarafından tutulan, yabancı para varlıklar ve borçların orijinal para birimi cinsinden tutarları ve toplam TL karşılığı aşağıdaki gibidir:

		31 Aralık 2018	
	TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	USD	EUR
1 Ticari alacaklar	373.850.389	69.095.689	1.716.137
2 Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dâhil)	159.982.999	11.091.566	16.859.884
3 Diğer dönen varlıklar	11.645.169	227.058	1.733.683
4 Yabancı para cinsinden dönen varlıklar (1+2+3)	545.478.557	80.414.313	20.309.704
5 Ticari borçlar	(428.272.123)	(467.873)	(70.638.801)
6 Finansal yükümlülükler	(350.205.991)	(51.736.524)	(12.943.814)
7 Diğer kısa vadeli yükümlülükler, net	(88.624)	(60)	(14.650)
8 Yabancı para cinsinden kısa vadeli yükümlülükler (5+6+7)	(778.566.738)	(52.204.457)	(83.597.265)
9 Ticari borçlar	--	--	--
10 Finansal yükümlülükler	--	--	--
11 Yabancı para cinsinden uzun vadeli yükümlülükler (9+10)	--	--	--
12 Yabancı para cinsinden toplam yükümlülükler (8+11)	(778.566.738)	(52.204.457)	(83.597.265)
13 Net yabancı para varlık, yükümlülük pozisyonu (4-12)	(233.088.181)	28.209.856	(63.287.561)
14 Parasal kalemler net yabancı para varlık /yükümlülük pozisyonu (4-12)	(233.088.181)	28.209.856	(63.287.561)
15 Riskten korunma amaçlı sınıflandırılan türev araçların gerçeğe uygun değeri	(4.703.497)	--	--
16 Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	297.161.937	56.485.000	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Yabancı Para Riski (devamı)

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibariyle ilgili para birimleri TL karşısında %10 oranında değer kazansaydı / kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, yabancı para net pozisyonundan dolayı oluşacak kur farkı zararı/karı sonucu, vergi öncesi kar / zarar ve diğer kapsamlı gelir (vergi öncesi) etkisi, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Döviz kuru riskinden korunan kısımlar, türev enstrümanların etkilerini içermektedir.

	31 Aralık 2019	
	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık yükümlülüğü	(57.290.137)	57.290.137
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım	38.970.682	(38.970.682)
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(18.319.455)	18.319.455
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - EUR net varlık yükümlülüğü	(13.606.838)	13.606.838
2 - EUR riskinden korunan kısım	--	--
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(13.606.838)	13.606.838
	31 Aralık 2018	
	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - ABD Doları net varlık yükümlülüğü	14.840.924	(14.840.924)
2 - ABD Doları riskinden korunan kısım	29.716.194	(29.716.194)
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	44.557.118	(44.557.118)
Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde		
1 - EUR net varlık yükümlülüğü	(38.149.742)	38.149.742
2 - EUR riskinden korunan kısım	--	--
3 - TL dönem net karı üzerine etkisi	(38.149.742)	38.149.742

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir. Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerler dâhil maliyet değerinden gösterilen finansal varlıkların kayıtlı değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle gerçeğe uygun değerlerine eşit olduğu öngörülmektedir.

Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir.

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülen finansal varlıkların gerçeğe uygun değer sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar / (yükümlülükler)	--	9.462.872	--
31 Aralık 2018	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev finansal varlıklar / (yükümlülükler)	--	(4.703.497)	--

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 34 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Grup, Nbulkgas Deniz İşletmeciliği Ltd. Şti.'deki hisselerinin tamamını 8 Ocak 2020 tarihinde düzenlediği ihalede 75.120.000 ABD Doları (ilgili borçlar dahil) tutarında teklif sunan Pasco Investment Holding Co.'ya 5 Şubat 2020 tarihli hisse devir sözleşmesi ile satmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bağlı Nbulkgas, IGLC Dicle ve IGLC Anka'nın kontrolünün kaybı sonucunu oluşturan bir satış planı oluşturulmuş olması nedeniyle, bağlı ortaklıkların tüm varlık ve yükümlülükleri Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlık / Yükümlülük olarak sınıflandırılmıştır.

Grup'un 22 Ocak 2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında faaliyet konuları arasında yer alan maden yatırımları gerçekleştirmek amacıyla ulusal ve uluslararası alanda faaliyet göstermek üzere, Grup'un %100 pay sahibi olacağı 550.000 TL sermayeli "Gübretaş Maden Yatırımları A.Ş." ticaret unvanı ile bir anonim şirket kurulmasına ve yeni şirketin tüm kuruluş iş ve işlemlerinin yerine getirilmesi hususunda idareye yetki verilmesine karar verilmiştir.

Grup Yönetim Kurulu'nun 30 Temmuz 2019 tarihli kararı doğrultusunda; SPK'nın ilgili mevzuatının ve Şirket'in Esas Sözleşmesi'nin 15. maddesinin vermiş olduğu yetkiye istinaden; 2 Ocak 2020 tarihli SPK onayı ile Grup'un "Fon Kullanıcısı/Kaynak Kuruluş" olacağı yapıda; kira sertifikası/sertifikaları ihracı amacıyla Grup ile Halk Varlık Kiralama Anonim Şirketi arasında sözleşme imzalanmasına, bu çerçevede, tahsisli ve/veya nitelikli yatırımcılara satılmak üzere 500.000.000 TL tutarına kadar kira sertifikası ihracına karar verilmiştir.